

debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.-félévre 14.-negyedévre 7.- egy óra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivétellel minden nap.

felelős szerkesztő: farkas lojos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság: független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefonszámok: 19-20 és 32-12

„A NÉP, MELY SETÉTSÉGBEN JÁR, LÁT NAGY VILÁGOSSÁGOT...”

Irta: JUHÁSZ NAGY SÁNDOR

„A nép, mely setétségben jár, lát nagy világosságot; akik a halál árnyékának tartományában ülnek, azoknak világosság támad.” Ezt olvassuk Ésaiai próféta könyve 9. részének 2. versében.

Sok száz évvel Krisztus születése előtt írta ezt a próféta, írta pedig, hogy így jelentse a népnek a Messiás majdani eljövételét. „Nekünk egy gyermek születik, Fiú adatik nekünk...” folytatta tovább a jóvendölést.

Messiást, megváltást váró sötét évszázadok tüntek el a prófétálás után, míg végre kihirdethette az Agyal a betlehemi pásztoroknak az első csillagfényes karácsony éjszakáján: „Ne féljete, mert imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek nagy öröme léssen; mert született néktek ma a Megtartó, ki az Ur Krisztus.” (Lukács 2:10, 11.)

A karácsonyest bűvös misztériumán hamar túlhalad az ember és másnap reggel, midőn már zugnak a templomba hívó harangok, a csoda-várás, a csoda-teljesülés varázslatán túl, kutatja a magába merülő értelem: mit jelent annak prófécia és mit jelent annak valóra válása?

Évszázadok sötétségében cseng az emberiség a világosságért. A világosság támadása után azonban megint mintha sötétség ülne a világra. A nép újra sötétségben jár, de újra várja a fény felragyogását, soha ki nem alvó vágyakozással és reménykedéssel.

A világosság azonban most már minden karácsonykor megmutatkozik, a vágyakozás és reménykedés most már minden karácsonykor erősebb lesz és a nép, mely jár a sötétségben, minden karácsonykor jobban és jobban érzi és tudja, hogy mit jelent neki az a világosság.

Az évezredek előtt elhangzott prófécia itt válik valóra a szemünk előtt.

Igen, a karácsony az a kiapadhatlan, sőt folyton hatalmasabban ragyogó világosságforrás, mely felfellobogva mutatja az egész emberiségnek a jóvendő utját, melyet a sötétségben járó nép csodál.

A karácsonykor megszületett Jézus nemcsak az Istent mutatja meg az embernek, hanem megmutatja neki az embert is, vagyis megmutatja az embernek önmagát.

A szeretet tündököl és melegít a Jézus által meggyújtott karácso-

nyi örök-tűzben és az emberiség szociális evolúciója, ez a nagy társadalmi fejlődés, Jézus jegyében, az igazi kereszténység szellemében, a krisztusi szeretet mindent lebűvölő hatalmától icányitva, ha lassan, ha apránként, ha fokozatosan, ha akadályokon és küzdelmeken át is, de halad, de nő, de emelkedik, de hódít.

szolja a jövő nagy álmát: az emberek erkölcsi felemelését, új, tiszta, igaz, nemes emberi típus kialakulásának lehetőségét. Új eget és új földet! Ha nem is általunk elérhető időben, de a távol jövőben, le-tünő és felhágó nemzedékek hozsuzu során át.

Mindebben Jézus lelke munkál. Az embertestvériség nagy gondo-

latából mindenekelőtt a demokrácia következik: a politikai egyenlő-jóság, az emberek véleményilvánítási szabadsága, a tiszta, becsületes titkos választójog. Jézus nevében, keresztényen jelszó alatt nem szabad erőszakos, törvénytelen és embertelen methodusokat igénybevenni többi embertársainkkal szemben. Amely párt erre vetemedik, legalább előbb illő alázatossággal és büntudattal törölje ki nevéből a keresztényen jelszót. Helyesebben illő alázatossággal és büntudattal térjen meg és a jövőben alkalmazza elveit és módszereit a bibliához, legalább is addig a mértékig, ameddig az emberileg lehetséges.

A karácsonyi üzenet azt is hirdeti a magyar nemzetnek, hogy a demokrácia mellett a szociális haladást is irányító eszméjűl kell elfogadnia. Sokkal erősebb mértékben, mint eddig volt. Minden erőnk megfeszítésével arra kell törekednünk, hogy a keresztényen ideálokat ezen a téren is, nemcsak érzelmi vonatkozásokban, hanem állami jogrendszerünkben és intézményeinkben is minél inkább megközelíthessük.

Az embertestvériség nagy és szent ígéje megjelöli utunkat külpolitikai vonatkozásban is. Az embertestvériség nagy eszméje alapján megszerveződő magyar nép, az eszmében rejlő csodálatos erőnél fogva, olyan hatalommá lenne, mely előtt egymásután omlának le a bennünket ma elzárva tartó kínai falak és ez a gondolat nagy nemzeti reménységeink valóra válásáért, minden fegyvernél jobban hódítana és gazdasági elzártágunkból és nyomorúságunkból lassanként kiszabadítana.

A bibliai szellemtől áthatott, Jézust követő magyar nép ilyen alapon egységbe szerveződve csodákat tudna elérni. A bibliai ókorban gyökerező nemzeti közszellem egyuttal a jövőbe beható, a jövőt meghódító legmodernebb szellemi irányzat is volna.

Utópia? Megvalósíthatatlan ábránd? Ki tudja. De legalább karácsonykor szabad felőle álmózni. És azután nem utópiának: nem megvalósíthatatlan ábrándnak látszott-e Valaha az Ésaiai próféta jóvendölése is: „a nép, mely setétségben jár, lát nagy világosságot”? Mégis felragyogott a karácsonyi világosság és többé nem fog kialudni soha.

Karácsonyi csillag

Valahol magasan harangoz az ének, Betlehembe mennek napkeleti vének.

Csillag jár előttük, mögöttük nagy árnyék, szívükben jó szándék, ölükből ajándék.

Valahol magasan harangoz az ének, Betlehembe mennek ujjongó szegények.

Pásztorok, parasztok, Isten árva népe... csoré szívük viszik a Krisztus élébe.

Betlehemi pajtán megállott a csillag, trágyaszagban szállong tömjén, myrrha-illat.

Alázatban térdel a pásztor, a Krözus, Anyja gyenge keblén szunnyad a kis Jézus.

Valahol magasan harangoz az ének, reménytelen partján majd kétezer évnek.

Betlehem csillagát keressük az égen, Betlehem hajnalát lessük a nagy éjben.

Valahol magasan harangoz az ének, valahol a mélyben sirnak a szegények.

Gács Demeter

A mai nyomoruságos világban nehéz ezt az igazságot megérteni és értékelni. De tekintsetek vissza kétezer esztendő történelmére, meg fogjátok látni a fejlődés lépcsőfokait. Jézus szeretet-parancsa szét-törte a rabszolgaság valamikor örökérvényűnek vélt intézményét, azután eltörölte a jobbagyság szintén változhatlannak tartott jogrendszerét, a francia forradalom emberi jogaiban proklamálta az emberek jogi egyenlőségét, a mult század demokratikus fejlődésével megvalósította — kulturáramokban legalább is — a politikai egyenlőséget, most ha szörnyű összeomlásokon és láz-almas félreisiklásokon át is, készíti elő az emberek gazdasági felszabadulását, kenyeret és jobblétet mindenkinek a javak igazságosabb elosztása által és végül élénk várá-

lata tör elő. Tudva, vagy tudattalanul, akarva, vagy akaratlanul neki szolgálnak még azok az emberek is, akik nem hisznek benne vagy akik egyenesen megtagadják.

Mi magyarok is nagy többségünkben keresztényeknek tartjuk magunkat. Ennek folytán életünk minden megnyilvánulását, tehát politikánkat is az embertestvériség karácsonyi gondolatának kell irányítania. „E földön békeesség és az emberekhez jóakarati!” — így hangzott a karácsonyi üzenet.

Ha tehát kereszténynek akarunk maradni, akkor fordítanunk kell azon a szellemen, mely az újabb időkben keresztényen jelszó alatt, d'valójában kereszténytelen tartalommal, politikai élettünket irányította. Az embertestvériség nagy gondo-

Aláírási felhívás a debreceni földbérletkötő
a Debreceni Földbérlet Egyesület megalakítása tárgyában.

Tisztelt Földbérletkötők!

Nagy reformok megvalósításának kényszerűsége előtt áll ma a magyar gazdaságunk, miatt magyar közéletnek gazdaságilag és nemzeti vonatkozásokban legfontosabb része. Az új világgazdasági hatás új feladatok elé állította a magyar termelést s benne a mezőgazdaságot. A közös munkára a gyökeresen megváltozott viszonyok nyomozható hatása alatt

MIELŐTT ÉPÍTKEZNE

vagy családi házat, kisbirtokot venne forduljon bizalommal a

**„TAKARÉKHÁZ”
OTTHON ALAPÍTÓ R. T.**
vezérképviseletéhez,
Debrecen, Hunyadi uca 6. sz.
Hosszulejárata törlesztéses olcsó hitelhez juthat.

szervekedniük kell lélekben, testben, munkában és nemzeti felfogásokban, ha élni akarunk. Egyedül a szervezkedés és a kis erők egyesítése adhat erőt akkor, amikor anyagiakban szegények vagyunk s amikor anyagi segítséget senkitől nem, csak magunktól remélhetünk.

A közszükséglet, a társadalmi és gazdasági élet fejlődésétől, nemzeti szempontoktól s a legnehezebb sorsban levő, de jobb sorsra érdemes földbérletkötő társadalom legjogosabb és a kormányzat által is elismert érdekeinek jobb védelmének szükségességétől vezéreltetve, meg akarjuk tehát alapítani a: Debreceni Földbérlet Egyesületet. Ki akarjuk dolgozni annak az új korszellemmel meg egyező alapszabályait s mindenkit hívunk, akit érdekel: úgy földbérletkötőként, mint tulajdonosként, hogy erősítse törekvéseit, lépjen alapítóink vagy tagjaink sorába, vagy támogasson bennünket s aláírásával vállaljon szolidaritást a magyar gazdasors jobb jövőjéért.

Debrecen, 1932. december 25.

Gazdatársi üdvözléssel

AZ ALAPÍTÓK.

Érdeklődők és aláírók részletes felvilágosítást kaphatnak a Frontharcos Otthonban, régi posta épülete.

A Máv. Filharmonikus zenekar II. bérleti hangversenye 1933. január 8-án

A debreceni filharmonikusok január hó 8-án este 8 órai kezdettel a Bika szálló nagytermében tartják meg ez ideig II. bérleti hangversenyüket Ábrányi Emil vezérése alatt.

A hangverseny vendégművészei Felvinczi Takács Alice világhírű hegedűművész és városunk szülöttje, Nagyné Mándy Margit kiváló énekművész. A hangverseny műsorán szerepel: Beethoven: Coriolán nyitány. E műben a zeneköltő a házája ellen fellázadt római vezér tragédiáját tárja elénk komoly színekben. Felvinczi Takács Alice hegedűművész zene-kari kísérettel Brahms nemes veretű s formájában is nagy vonalú hegedűversenyét adja elő. Nagyné Mándy Margit énekművész Mozart „Il pastorale” című operájának nagy áriáját és Veracini bájos Pastoraleját éneklő zene-kari kísérettel, mely utóbbi dal Ábrányi Emil hangszerelésében kerül előadásra. A zenekar még Haydn négy tételű örökszép üstdob szimfóniáját és Ábrányi Emil Paolo és Francesca c. operájának hatalmas lendületű ábrándját adja elő.

A filharmonikusok hangversenyének

Kellemes ünnepeket

szerez, aki nálunk vásárol. Praktikus és olcsó háztartási cikkek, porcellán és üveg servicek, magyar Iparművészeti dísz tárgyak, esillárok, képkerekek legolcsóbb beszerzési forrása.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T.

Telefon 11-75.

RÓZSA U. 2.

Telefon 16-03.

ismertett műsora kimagasló eseményt jelent Debrecen zenei szezonjában, ami megnyilvánul abban a nagy érdeklődésben is, hogy a jegyek elővételben foglal-

tattak le. A még korlátozott számban rendelkezésre álló napi jegyek a Máv. menetjegyjárában (Ferenc József ut 56.) válthatók.

A legszebb ajándék karácsonyra a takarékbiztosítás

A tökékezést indítja meg és frissíti fel a betétgyűjtésnek a Fonciere által bevezetett új módja

Debrecen város egy, az egész ország közgazdaságára nézve fontos ujjatással ajándékozta meg a magyar pénzügyi életet. Olyan érdekes ujjatásról van szó, mely egyrészt a jövő gazdasági élet alapját, az egészséges tökékezést segíti elő s így épen a tökékezéssel kiegészítő magyar közgazdasági élet kétszeres érdeklődésére tarthat számot, másrészt pedig a mai általánosságban lecsökkent jövedelmek mellett is lehetővé teszi azt, hogy a tökékezés nagyszerűsége mellett, esetleg elhalálozásunk esetén hozzátartozóink sorsáról is rendkívül megkönnyített, egyszerű módon gondoskodhassunk. Az ötlet, mely olyan egyszerű, mint általában a nagy eredményeket szülő találmányok, a Fonciere Biztosító Intézet debreceni vezetőjének, Balázs Ignác vezértitkárnak ajándéka a közgazdasági élet számára. A tökékezéssel ez a hathatós ösztönző eszköz abból áll, hogy

a takarékbetétgyűjtést nagyon szellemesen életbiztosítással köti össze.

A takarékbetét tulajdonosa, aki havonta ujdánul 10 pengőt helyez el a pénztintézetek bármelyikénél s e havi rendszeres takarékbetétgyűjtését a Fonciere által bevezetett ezen új módozattal kapcsolatban folytatja, úgy amennyiben pl. a 7-ik hónapban — amikor még mindössze 70 pengőt helyezett el — elhaláloznék, a pénztintézetnél mutatkozó takarékbetétgyűjtés felül a Fonciere által 500 pengő kerül jogutódainak azonnali kifizetésre. Ha pedig elhalálozása pl. a 14-ik hónapban következne be, — amikor még tudvalevően mindössze 140 pengőt helyezett el, — úgy a pénztintézetnél mutatkozó takarékbetétgyűjtés már 1000 pengőre egészítették ki ugyancsak azonnal a Fonciere által. Amennyiben pedig végül valaki, a korának megfelelően, kb. 13 éven át folytatja e rendszeres havi takarékbetétgyűjtését, úgy ezen idő elteltével azonnal, — a közben felgyülemlett és a betétes tulajdonát képező kamatos kamatokkal

2000 pengő kerül részére kifizetésre az illetőpénztintézet által.

Ily módon van tehát a vagyonnal nem rendelkező, de vagyont gyűjteni szándékozó részére egy olyan tökékezési alkalom, amely nemcsak tökékezéssel megfelelő kamatoztatását biztosítja, hanem egyúttal igen jó és a kamathozadékokkal szemben végeredményben csak elenyészlően kevésbe kerülő biztosítási alkalom is.

Bizonyos, hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben új lehetőségeket nyújt ez a takarékbetétgyűjtési rendszer s a Fonciere büszke lehet reá, hogy e bizonyosan nagy népszerűsége számító

Valódi

„ETERNIT” fényezett pala

falburkolásra, a konyhában, fürdőszobában, üzlethelyiségek aszfaltborítására, portálok kiképzésére, villamosági cikkekhez. Állandó raktár

Ganz László, Debrecen, Vár u. 7. Telefon 24-43

ötlet tőle indul ki. Annyira érdekes és újszerűségében frappáns ez a pénzügyileg és a biztosítási rendszert is tekintve új üzletág, hogy a máris igen széles körökben nagy érdeklődést keltő ötlete felől megkérdeztük Balázs Ignác vezértitkár, aki kérdéseinkre a következőket mondta el:

— A mai nehéz gazdasági életnek az is egyik átká, — mondta — hogy az emberek általában ragaszkodnak a múlt bevált rendszereihez, amelyek azonban a mai élethez sokszor nem alkalmazhatók. Megváltozott szinte alapjában a gazdasági élet, én hát olyant szeretnék hozni e megváltozott gazdasági élet számára, ami a mai élet lehetőségei közé befér s új utakon mozditja elő a régi rendszerrel immár el nem érhető célt.

— A probléma az volt:

lehet-e alkalmat adni a lecsökkent jövedelmű embereknek is arra, hogy gondoskodhassanak jövőjükkel a legrosszabb esetre

HORN és ERDÉLYI

szőnyegáruházban

szőnyeget, függönyöket, terítőket, futókat, takarókat karácsonyi és újévi vásár alkalmából igen kedvezményesen vásárolhat.

DEBRECEN, KOSSUTH u. 19. (a Csokonai színházzal szemben.)

— Epe- és májbetegségeknel, epe- és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni használat különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

is, hogy ne kelljen itthagyni fillér nélkül hozzátartozóikat s viszont a befizetett összegek is — mint rendes takarékbetétek — mindig rendelkezésükre állhassanak?

— Azt hiszem, ily módon megoldottuk ezt a problémát, mert amennyire bizonyos, hogy a mai nehéz helyzetben igen nehéz a tökékezést előmozdítani, annyira épen ez a bizonytalanság indítja a hozzátartozókat szerető embereket is arra, hogy gondoskodjanak minden eshetőséggel szemben egy önmagukról, mint hozzátartozóikról is és e cél elérésére szinte kétségtelenül jó eszközzel tartom a haláleseti biztosítással kombinált takarékbetétgyűjtést. Mert habár mindenkinek lecsökkentett jövedelemből is kell élnie, a holnap gondja mégis csak állandóan eszébe van s erre mutat az is, hogy az eddigi próbák sikerültek. A takarékbetétgyűjtéssel kapcsolatos biztosítás ugyan is — ezt bevallhatom — már kipróbált eszköz. Vidéken tettem vele kísérletet, amely fényesen sikerült s csak ezután jött ki vele Debrecenben a Fonciere. És itt is, már az első hírek megjelenése után, az érdeklődés olyan nagyméretűen nyilvánul meg, hogy most már magam is szép jövőt látok ezen új rendszer előtt.

Egy debreceni pénztintézet vezetőjénél

érdeklődtünk aziránt, hogy mit szól ezen ujjatáshoz a pénzügyi szakember, aki csakis a tökékezést szem előtt tartva kereszttül látja a dolgokat. A bankember még lelkesebben nyilatkozott a takarékbetét-biztosításról, mint annak kitalálójára.

— Abban az ellanyhulásban, — mondotta — amely a bankbetétek gyarapodásában tapasztalható, örvendetes megújulást van hivatva hozni a Fonciere új rendszere. A takarékbetétgyűjtéssel kombinált biztosítástól azt várjuk, hogy új lendületet ad a bankbetétek gyűjtésének s ezzel megkezdje az új tökékezési megmozdításának munkáját.

— Csak azt mondhatom, hogy a közönség példátlan érdeklődést mutat az érdekes ötlet iránt és igen jól megérti, hogy a bankbetétek ilyenforma gyűjtése rendkívüli előnyöket hoz számára. A lecsökkent jövedelmű embereket csak ez az ötlet teheti ismét tökékezéssel termelővé s ez a sok helyen megkezdett, rendszeres tökékezés csak nagy hasznot hozhat az ország sokat szenvedett közgazdasági életének. Visszakapunk ily módon igen sok betétest s megadhatjuk ráadásul nekik azt a biztonságos tudatot, hogy nemcsak kamatokban jövedelmez nekik betétjük, hanem egyúttal a legnagyobb szomorúságot okozó baj, — az esetleges elhalálozással szemben — megóvó biztosítás is.

EL AKAR ADNI VALAMIT?

Ne tartsa azt titokban, hanem hirdessen a Független Ujságban, egy biztosan vevőre talál. A Független Ujság hirdetései mindig eredményesek.

HA ÉPÍTKEZNI AKAR
és kevés a pénze, keresse fel a
„Takarékház”
Otthont alapító **R. T.**
vezérképvisletét,
Debrecen, Hunyadi ucca 6. sz.

A baromfi pestist terjeszti az apró állatok hullájának eldobása

A külvárosban és külsőségeken, de a tanyákon is az a szokás, hogy az elhullott apróbb jászógok hulláit ki-

dobták a kerítés mellé, az uccára vagy az országútra. Most Debrecenben szokatlan nagyarányú baromfi pestis pusztít, úgy hogy a baromfiak igen nagy mértékben hullanak. Az elhullott állatok hulláit most is kidobálják az állatok gazdái, amivel nagy veszélyt okoznak, mert ezzel is terjesztik az amúgy is nagymértékben jelentkező baromfi pestist.

A polgármester ezért most átírt a csendőrséghez, hogy az ilyen eseteket ellenőrizze és az olyan gazda ellen, aki elpusztult baromfiájának hulláját közterületre, vagy más magánterületre dobja el és nem ássa el, tegyen jelentést az eljárás megindítása végett. Dr. Vass Károly tb. főjegyző az elsőfokú közigazgatási hatóság vezetője is erélyes intézkedéseket tett.

Őrizetbe vették a geszterédi gyilkosság három gyanúsítottját

A tanuk szerint Orosz Miklós marhakereskedő két balkányi földmives segítségével verte agyon és rabolta ki sógorát Szabó Sándor marhakereskedőt

A geszterédi gyilkosság ügyében napok múltán végre eredményre vezetett a csendőri nyomozás. Mint ismeretes, Szabó Sándor geszterédi marhakereskedőt szerdán éjszaka ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást és alapos gyanuok alapján

őrizetbe vette a meggyilkolt kereskedő sógorát, Orosz Miklós marhakereskedőt.

Orosz a kihallgatások során állhatatosan tagadott és kijelentette, hogy semmit sem tud a gyilkosságról. Sógorával együtt mulatott a balkányi vásárból hazafelé jövet, amikor Szabó hirtelen elírt a korcsmából. Keresésére indult, de már csak összeroncsolt holttestét találta meg a balkányi országúton.

A balkányi csendőrőrs nem adott hitelt Orosz Miklós előadásának és a marhakereskedőt őrizetbe vette. Egyben pedig tovább folytatta a nyomozást, hogy teljes fényt derítsen az ügyre. Kihallgatta azokat a vendégeket, akik Orosszal és Szabóval egyidejűleg a korcsmában tartózkodtak és a kihallgatások szenzációs eredménnyel végződtek. Kiderült ugyanis, hogy a két kereskedő nem egyedül ült a Hangya-szövetkezet geszterédi korcsmájában, hanem két földmives, Bertók József és Vargha Sándor társaságában voltak. Elmondották a tanuk, hogy

Orosz, Bertók és Vargha állandóan suttogtak egymással és úgy látszott, hogy valamilyen tervet forgatnak fejükben.

Amikor Szabó már erősen ittas volt, Orosz felállt az asztaltól, odament a fogashoz, ahol a kereskedő prémes bundája volt felakasztva és kutatni kezdett a zsebciben. Később a két földmives elbucszott és eltávoztak a korcsmából. Néhány vendég azonban látta, hogy nem hagyták el a házat, hanem a magas lépcsőfeljárattal mellett meghúzódtak. — Percek múlva követte őket Szabó Sándor, de amint kilépett az ajtón, előugrott Bertók József és teljes erejéből fejbevágtá.

A kereskedő az ütéstől elvágódott és lezuhant a magas lépcsőfeljáratról.

A csendőri nyomozás adatai szerint ekkor Orosz is kiment a helyiségből és Varghával együtt a három férfi feltette a kocsi a kereskedő eszméletlen testét.

Kihajtottak a balkányi országútra, ahol agyonverték a

Milliók kedvelik és fogyasztják a kitűnő ízű **Blokmalt** cukorkát!

köhhögés és rekedtség ellen

Aró **30** Ft/üveg

Megkímélt magát az utazatóktól, ha valódi Blokmaltot kórós csak orvosi csomagban fogadják!

szerencsétlen embert és a nála levő pénzt magukhoz vették.

Orosz Miklós, amikor a csendőrőrsön elébe tárták ezeket az adatokat, nem tört meg, hanem

TELEFUNKEN
ajándék
TELEFUNKEN
vevőknek

Nem csereakció
Nem árlaszállítás.....

Minden vevő, aki 1933 jan. 2-ig

árjegyzéki, szigorúan szabott áron vevőkészüléket vásárol a 121 W. 2+1-hez

1. Arc. 91
a 340 W. 4+1-hez

1. Arc. 91 luxus

hangszórót kap ingyen karácsonyi ajándéku!!

Egyed-árusító: SOLTESZ, Kálvin-tér 2. (Ref. Nagytemplomtól jobbra.)

NE FÉLJEN A NAGYADÓTÓL, A TELEFUNKEN

2 közkedvelt készüléke:

„DIADAL” „REKORD”
a nagydónál is biztosítja a szelektív külföldvédelmet!

Két vers

Üzenet

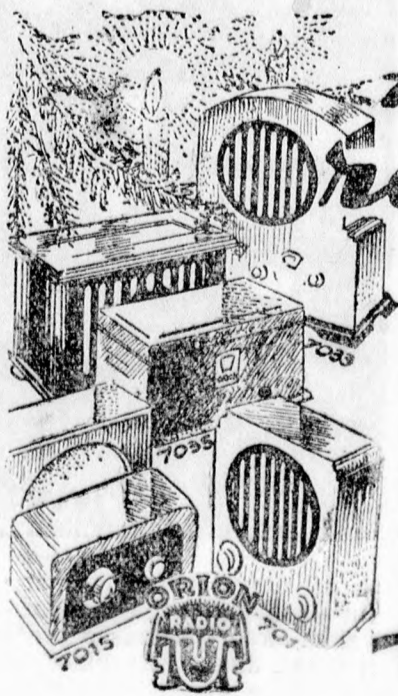
Fehér leányszobák, ábrándozó lányok
Szerellemmel tele, tarka, fényes álmok,
Képek a jövőről, oly édesek, szépek,
Hősei királyfik, deli szép legények.

Nagy lány lesz a bakfis, foszladozik álma,
Várja a királyfit, de hiába várja.
Férjhez megyen máshoz s boldogságnak elég,
Ha nem sir a gyerek és ha jó a cseléd.

Finita

Nem játszom tovább, nekem elég volt,
Szemem búsan a semmibe réved.
Csupán a kicsi otthonom enyém,
Mert minden mástól megfosztott az élet.

Hát mit tegyek, ha fogytán az erőm,
Hogy álljak ellent árván önmagamnak,
De a hitemet megőriztem én
S kitárva vár a mennyei ablak.
Kardosné Frida.

Karácsonyra Ön rádiót fog venni

MERT TARTÓS AJÁNDÉKOT ÉS ÁLLANDÓ ÖRÖMET SZEREZ

- 7015 sz. 2+1 lámpás ORION-RÁDIÓ, a 9156 sz. hangszóróval együtt Kp. P. 95.— havi részlet P. 6.—
- 7016 sz. 2+1 lámpás ORION-RÁDIÓ beépített 4 pólusu hangszóróval Kp. P. 124.— havi részlet P. 7.—
- 7033 sz. 3+1 lámpás, ORION-RÁDIÓ, négypólusu hangszóróval, egybeépített hálózati Európavevőkészülék Kp. P. 172.— havi részlet P. 10.50
- 7035 sz. 3+1 lámpás ORION-RÁDIÓ, nagy hangerejű, igen szelektív Európavevő, a 9090 sz. Koncert hangszóróval együtt Kp. P. 200.— havi részlet P. 12.—

KAPHATÓK, BARMELY RÁDIÓKERESKEDŐNÉL

Orion-rádió

KORCSOLYÁK

nagy választékban

SESZTINA LAJOS
vasnagyszerkedésében DEBRECEN.

A balmazújvárosi gyilkos apjától tudta meg, hogy akasztófa vár rá

s azóta dohányt és italt követel hátralevő napjaira — A halálra ítélt nagyobb sütemény és cukorka ajándékot kapott a többi raboknál a fogház karácsonyi ünnepélyén

A debreceni törvényszéki fogház vaspántos tölgyfakapuja mögött az 1932. év karácsonyán 249 szomorú ember várta a szeretet megnyilvánulását. A háromemeletes fogházépület zsúfolva van foglyokkal, kicsi és nagy bűnösökkel, akik hetek óta sóvárogva várták a karácsony ünnepét, amely ünnepi ebédet és a kínzó rabságuk egyhanguságát megszakító ünnepélyt hozott számukra.

A fogházat megtöltő rabok legnagyobb része vagyon elleni bűncselekmények miatt került a rideg falak közé. Gyilkos csak kettő van: Szabó Sándor, a balmazújvárosi és Cseh Ferenc, a miképercsi. Ők a fogház sztrájkjait, őket figyelik legjobban még a rabtársadalom tagjai is, róluk folyik a titkon ejtett szó a cellák mélyén. Kommunista 27 van, a női foglyok száma 42. A legnagyobb tisztaság és rend uralkodik a fogházban, amelynek falai között Kovács Gyula gondnok 29 fegyveres őrel tartja vasszigorral a fegyelmet. A nagy fogháznak

külön sütőháza, munkaműhelyei, fürdőháza, kápolnája, kórháza,

Aki vágyik a fogházba a nyomor elől

A fogház a mai üzembentartása mellett azoknak az eltompult erkölcsi érzékű embereknek, akik nem érzik a megszégyenítő szabadságfosztás bélyegét és akiket az élet szörnyű nyomorúsága kizoz, valóságos menedékháznak bizonyul. Így érthető, hogy sokan nem veszik tragikusan az elzárást és nincs előlük semmi visszariasztó hatása a fogháznak. Vaki Ignác nap-szamos például beismerte, hogy csak

Rabok karácsonya betlehemes játékkal, süteménnyel és — könnyekkel

A fogházban tartott karácsonyünnepélyre összehívték a zárkából a foglyokat a csillogó karácsonyfa alá, ahol a szeretet szavával fogadta őket a lelkész.

A másodemeleti nagy folyosó közepén állították fel a karácsonyfa, megpakolva cukrokkal, gyertyákkal és csillogószerűekkel. A Szociális Misszió társulat rendezte meg a karácsonyünnepélyt, nagyobb mennyiségű adományt, süteményt és cukrot gyűjtöttek a rabok számára. A csomagokat és kosarakba gyűjtött cukrokat a karácsonyfa körül helyezték el. A cserkészek és piarista diákok betlehemes játékot mutattak be, majd a piarista diákok zenekara előadta Kacsóh Pongrác örökszép daljátékát, a János vitézt.

Kacsóh melódiái, fájdalmas magyar

modern konyhája, mosóháza és központi fűtése van.

A nagy rendért, az emberies bánásmódot illeti az elismerés. Az ő mindenre kiterjedő figyelme eredményezte, hogy az ország egyik legmodernebb fogháza a debreceni.

A hatalmas, háromemeletes épület-tömbben 72 zárkában vannak elhelyezve a rabok. Négy nagy munkateremben, kosárfonóban, asztalosműhelyben, cipészműhelyben és nyomdában dolgoznak az elítéltek, akik naponta 6 fillért kapnak a kincstártól és szabadságuk után azonnal kezükhez kapják a pénzt. A raboknak az élelmézésért naponta 80 fillért számít fel a kincstár és a

napi 80 fillért meg is kell fizetni a szabadság után — ha lesz miből.

A rabkoszt most a következő: hétköznapon reggel rántott leves, betegnek tej, ebédre rántott leves vagy tészta leves, főzelék vagy főtt tészta. Vacsora: rántott leves. Vasárnap husleves van ebédre és 10 drg. hus. És jó rozsos kenyér.

azért lopott lisztet a cserei gazdálkodótól, mert a fogházba akart kerülni. — Nem történik semmi baj — mondta —, kapok 3-4 hónapot és nekem éppen ez kell, hogy kihuzzam valahol a telet. A fogházban adnak ruhát, cipőt, fekhelyet és ételmezt. Ha kint maradok, megfagyok téli ruha nélkül és éhen veszek a mai komisz világban.

dalai mély hatást váltottak ki a fogház lakóiból.

Sírás hangzott fel a sorokból s különösen a nők zokogtak hangosan.

A rabok lelkét megfogta a zene szépsége s váratlan erővel hatva rájuk, megrendítette jobbik énjüket. Könyves szemmel figyelték a zeneszámok pergését a darócba bujt szomorú emberek.

Az ünnepély lepergése után zárt sorokban meneteltek el a rabok a karácsonyfa mellett, indultak vissza az örök kemény vezényszava mellett rideg zárkáikba. A karácsonyi szeretet adományokat a fogházörök osztották szét, olyan módon, hogy minden rabnak adtak be a zárkába cukrot, süteményt.

Eljött a karácsonyi ünnepélyre a sötét tekintetű gyilkos is, a fogház legfélelmetesebb lakója, Szabó Sándor, aki egy fiatal anyát és két ártatlan kis gyermeket ölt meg vad kegyetlenséggel. Szemét lesüti és alig pislog fel a karácsonyára. Lomhán áll a durva, daróc rabruhában. Az apró bűnösök, tolvajok, könnyelmű sikkesztők félelemmel vegyes kíváncsisággal figyelik. Minden szem feléje irányul, a lelkész

Az apjától tudta meg halálos ítéletét a gyilkos, aki síró görcsöt kapott az akasztófától való rémületében

A fogházban tett látogatás alkalmával nagyon érdekes részleteket sikerült megtudni a halálra ítélt Szabó Sándorról. A harmadik emeleti sarok zárkájában egészen csendesen viselkedett a gyilkos egészen addig a napig, amíg apjával nem beszélt. Az öreg Szabó,

ahogy az újságból értesült arról, hogy fia halálos ítéletét a Kuria is jóváhagyta,

azonnal bejött Balmazújvárosról Debrecenbe és beszélgetési engedélyt kért. Megkapta az engedélyt és pár percig beszélhetett halálraítélt gyermekével. Az apa és fiu találkozására megdöbben-

is őt figyeli, akinek már nem lesz több karácsonya.

A gyilkos tudja már elkerülhetetlen sorsát, elkészült a halálra, de azért hálás minden napért, mely rávirrad sötét cellájában.

Szabó Sándor érzi magán a kíváncsi, perzselő szemek sugarát, zavarba hozza a szinte félelmetes erejű, toladó kíváncsiság és még jobban lehajítja fejét. All mozdulatlanul, kezét összefonva és

lesoványodott nyakának fehérsege kivillan a durva darócból. Az embernek önkéntelen eszébe jut a hóhér kötele.

Nem messze Szabó Sándortól áll Cseh Ferenc, aki élve ásta trágyadombba megunt szeretőjét, Szathmáry Zsófiát. Nem érdekes figura, nem törődnek vele a többiek. Nem mondták ki rá a legrutabb halált, fogly marad élete végéig. Cseh Ferenc kíváncsian nézdelődik, megakad szeme a rabnok csoportján és a cselédek kedvence szemtelenül mustrálgatni kezdi őket.

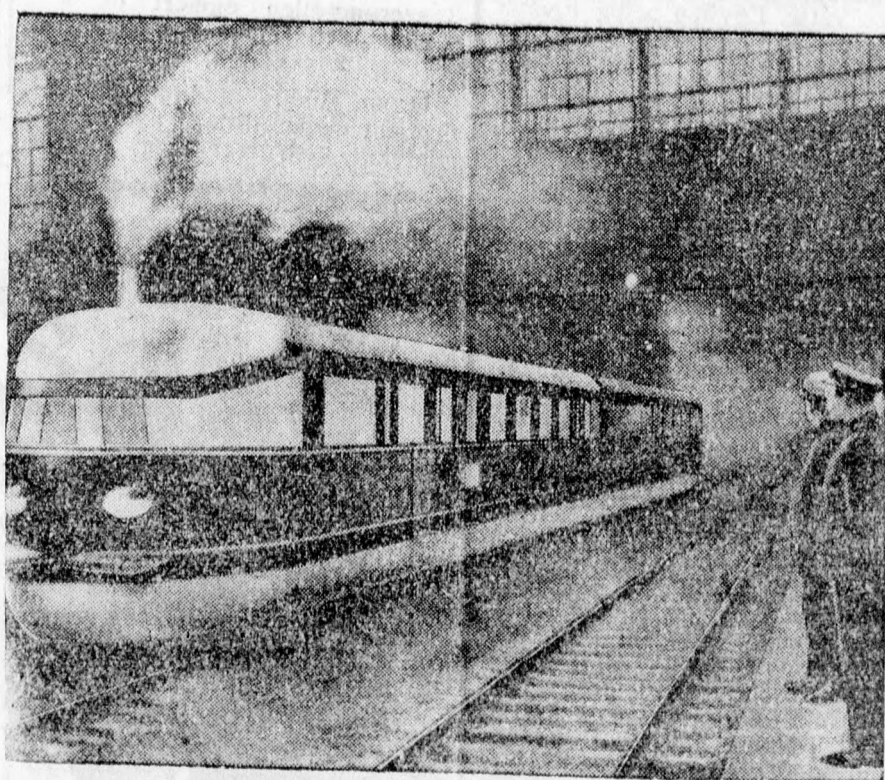
tően drámai volt. A szegény öreg ember sírva fakadt, ahogy meglátta fiát, közel hajolt hozzá s úgy sugta fülébe, hogy az ő meg ne hallja:

— Fiam, kérjed az Isten irgalmát, k'mondták az utolsó szót, nincs reményiségünk többé!

A gyilkos egész testében megrándult a váratlan közlésre, amely elkerülhetetlen halálát jelentette be. Mereven bámult apja könnyes arcába, majd hirtelen

sírógörcsöt kapott.

A halálfélelem iszonyata megtörte a vadállatias gyilkost, szörnyű cseleke-

A német villám-motorvonat startja. A napokban zajlott le a berlin-hamburgi vonalon a német vasuttechnika új csodájának, a villám-motorvonatnak a próbatúja. Az utat rekordidő alatt tette meg a vonat, amely helyenkint 150 kilométeres sebességet is ért el.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Sólyom cipőgyári nagyáruház

Piac ucca 34. (Volt Hegedüs és Sándor helyiség)

dete óta az első rémület rázta meg s végig ömlöttek arcán a kétségbeesés könnyei. Az idegrázkódtatás percei után azonnal végrendelkezett és

az anyjáról rámaradt házat és földet az apjára hagyományozta.

Az öreg Szabót úgy kellett az örök eltuszkolni gyilkos fia mellől, akinek szava sem volt már, csak bámult maga elé. Teljesen lefoglalta agyát a halál gondolata és nem is választott a síró öreg elkészülő szavaira.

Előbb dühöng a gyilkos, aztán az akasztásig dohányt, italt kér

A drámai találkozás után következő napon Szabó Sándor dühöngve verte cellája ajtaját és követelte, hogy kihallgatásra vezessék elő a gondnok elé. Kivánságát teljesítették és levitették a fogházrodába, ahol Kovács Gyula gondnoknak a következőket mondta:

— Kérem, engem halálra ítél a Kuria is, megtudtam az apámtól, tehát tessék nekem, amíg még élhetek, adni dohányt, italt és élelmet.

Irtam haza, hogy küldjenek karácsonyi csomagot, hazai elemzéseit, ugyem küldhetnek nekem már többet.

Adjanak enni, inni, ez nekem jár, úgy rendel a törvény is!

A gondnok türelmesen hallgatta a lármásan hadonászó halálraitelt szavát.

— Eljön a nap, — mondta — amikor kivánságod teljesül, de most még nem lehet, csak egy napon lehet, megérted jól,

csak egy napon lehet, csak akkor!

Szabó Sándor csüggedten ment vissza zárkájába. Tulgyorsan akarta érvényesíteni a halálraitelt jogait és most várja a napot, amikor bort és dohányt adnak neki, amikor utoljára nézheti vasrácsos ablakán át a homályos téli napok ébredését.

Szabó Sándor, a halálraitelt gyilkos, a missziós hölgyek kivánságára több adományt kapott, több süteményt, mint a többi, akinek még lesz karácsonyuk. Félórát tartott az ünnepély, elolították a karácsonyfa gyertyáit, ki-

hamvadtak a csillagszórók és átvette újra birodalmát a fogház félelmetes csendje. (b. m.)

Ezer filmfelvétel készül a legszebb és legkedvesebb debreceni gyermekekről

A Danubius Mozgóképipari R. T. Pathé Baby osztálya egy rendkívül érdekes országos akcióba kezdett. Az ország nagyobb városaiban rövidesen megjelennek a vállalat filmoperatőrei és felvételeket készítenek majd a legkedvesebb és legszebb gyermekekről. Külföldön ma már alig van olyan család, melynek gyer-

FIX FIZETÉSŰ, VÉGLEGESITETT ÁLLÁSÚ TISZTVISÉLŐK ÉS ALTISZTEK

rövid időn belül családi hához jutnak a

„TAKARÉKHÁZ”

OTTHON ALAPÍTÓ R. T.

utján. Forduljon Ön is bizalommal

vezérképviseletünkhöz:

Debrecen, Hunyadi ucca 6. szám.

mkekről ne készült volna filmfelvétel, hiszen ez százszorta érdekesebb, maradandóbb emlék a fényképnél, mert amíg a fénykép csak egy beállított pózban örökíti meg a gyermeket, addig a Pathé Baby rendszerű filmfelvétel a legteljesebb élethűséggel őrzi meg a gyermekek mozdulatát, mosolyát, nevetését, sírását, járkálását s ha bármikor levetítik — akár 20—30 év múlva — olyan frappáns hatása lesz a megrendelőik saját tulajdonában lévő filmnek, amelyet még a legdrágább fényképsorozat sem képes megközelíteni.

A Danubius R. T. megbízottai már Debrecenben is dolgoznak és eddig számos előkelő uricsaládtól kaptak megbízást, hogy a január közepe táján kezdődő filmfelvételeknél közreműködjenek. A jelentkezők száma napról-napra nő s valószínű, hogy Debrecenből

Boldog karácsonyi ünnep

Öröm, megelégedett családi otthona van sok ezer családnak, mert rádióját, csillárját hihetetlen olcsó árban, pár pengő részletre

KATZ ANDOR cégnél

— Piac ucca 60. — vette.

legalább ezer gyermekről készül felvétel, amelyeket egy nagyszabású műsoros gyermekmatiné keretében mutatnak be február elején. Minden gyermekről külön-külön felvétel készül és bemutatás után a szülők megkapják a filmtekercseket.

A felvételek ára szinte nevetségesen olcsó, úgy hogy a legszebb keretek között élő polgári család is megszerezheti magának azt a nagy örömet, hogy gyermekét filmen megörökítse.

Az érdeklődő szülőket a Danubius R. T. Debrecenben tartózkodó tisztviselői készségesen felkeresik és részletes felvilágosításokat adnak. Jelentkezni lehet a cím megadása végett telefonon (31—35.), személyesen vagy levélileg Berzék Sándor Piac uccai fotóműtermében.

selő, leány: Eliza. Sali Béla máv. lakatos, fiu: Béla. Thuri Lajos napszámos, fiu: Lajos, vitéz Csillik György városi árvaszéki kiadó, fiu: Barna. Kovács József cipésmester, leány: Erzsébet és 3 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Nagy József—Halasi Mária. Karmazsán József—Memártovics Mária. Bedő István—Kovács Irén. Móna Károly—Veres Róza. Félegyházi Károly—Tóviskes Róza. Bak Imre—Vass Julia. Biró István—Kegyes Margit. Pápai Gábor—Karsai Mária. Kozák János—Bányai Margit. Nagy Béla—Koczka Jolán. Csóka István—Orosz Ilona.

Házasságok: Bak Gábor—Jóna Erzsébet. Nagy Mihály—Ferge Erzsébet. Vékony Zoltán—Bihari Erzsébet. Herczeg János—Keszeli Julia. Papp József—Molnár Julia. Tóth Sándor—Baldizsár Mária. Fekete László—Pataki Piroška. Banyar János—Papp Julka. Karmazsin Béla—Danka Jolán. Kovács Mihály—Murvai Mária. Kun Dezső—Szabó Mária. Bihari András—Vilmányi Julia.

Halálozások: Kiss Ferenc ref. 74 éves, K. Tóth u. 21. Nagy Sándorné Nyitrai Zsuzsanna r. kath. 46 éves, Püspökladány. Uri Lajos ref. 75 éves, Nyil u. 50. Gál Zoltán ref. 2 hónapos, Magyar u. 8. Merling Sámuelné Freiberger Teréz izr. 25 éves, József kir. herceg u. 69. Marosi Lajos ref. 58 éves, Rujter u. 44. Vizesi Lajos ref. 12 éves, Báthori M. u. 5. Tóth Mária g. kath. 28 éves, Alföldi téglagyár. Borok István ref. 5 éves, Bellelő 485. Gyöngyösi Sándor ref. 79 éves, Hevesi u. 5. R. Kun Ferenc ref. 45 éves, Vaja. Galli József ref. 2 éves, Mikepércs. Végh László ref. 11 hónapos, Bösörmentyi ut 15. Kiss György ref. 3 éves, Nagyléta. Sándor Julia ref. 47 éves, Ebes 31. Özv. Gencsi Jánosné Balogh Julia ref. 69 éves, Ujtöld 65. Spitzer Gyula izr. 76 éves, Simonffy u. 28. Csizmadia Lajos ref. 19 éves, Burgundia u. 1. Özv. Pataky Imréné Nagy Erzsébet ref. 36 éves, Korponai u. 4. Kiss Béla ref. 53 éves, Wesselényi u. 89. Sipos Ilona ref. 4 éves, Mátyás kir. u. 39. Dócs Ilona r. kath. 4 hónapos, Diószegi ut 4. Vasas János g. kath. 80 éves, Nádor u. 10. Tóth Gábor ref. 64 éves, Bálint u. 18.

LAKAST KERES?

HIRDESSZEN A FÜGGETLEN UJSÁGBAN ÉS NEM KELL HÁZRÓL-HÁZRA JÁRNIA, OLYAN LAKAST TALÁL, AMILYET KIVÁN.

VIDONI szalámi

a legjobb húsból készül, ezért világhire, ezért utólérhetetlen!

Gyártelep: DEBRECEN, Monti ezredes ucca 9. sz.

hatalmas
regenerálódik a
szarvasmentes
KÁNYAS
alvót

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kovács Sándor napszámos, fiu: Sándor. Kollár András földműves, leány: Margit. Kaposi Zsigmond földművelés, fiu: Zsigmond. Gönczi András lakatosmester, fiu: Sándor. Czifra Imre pénzeszedő, fiu: Imre. Takács Bálint földművelés, leány: Katalin. Biri Sándor földművelés, leány: Mária. Nagy Lajos szabósegéd, leány: Erzsébet. Kovács László cipésmester, fiu: Lajos. Mitrovics Zeolt Hangya-cellenőr, fiu: Zsolt. Konnyéti Imre földművelés, leány: Katalin. Hegedüs Ferenc kocsis, fiu: István. Balogh Lajos napszámos, leány: Mária. Szuhay György magánlakt.

Együttmarad Kiss Béla zenekara az Arany Bikában

Szent karácsony estjén csendesek az uccák, mindenki családjában körében ünnepel. A kávéházakban és éttermekben nem szól a zene, de azért a személyzet szolgálatot tart, mert a „hontalanok”, az aplegények csak rá vannak utalva a nyilvános helyiségekre.

Ennek tudatában az Arany Bika étterme hatalmas karácsonyfával kedveskedett közönségének és házilag ünnepelte a szent estét.

Az Arany Bikában a vendégek különleges ünnepi vacsorát kaptak és a személyzetnek kijárt a vacsorához a finom ünnepi kalács. A karácsonyfa természetesen ott marad végig a karácsonyi ünnepek alatt az üvegteremben, ahol vasárnap délután és este a Fejes-zenekar közreműködésével tánc lesz, míg hétfőn Kiss Béla zenekara játszik. Hétfőn este ugyanis a Fejes-jazz

Debrecenből irányítják a Tiszántúl sertéseexportját

A debreceni érdekképviseletek Szöllös Armin igazgató javaslatára akciót indítottak a sertés-export decentralizálására — A hizlálóé legyen az az érték is, amit a kiviteli engedély jelent

Mezőgazdasági körökben nagy örömmel fogadták a hírt, hogy a megegyezés Ausztriával létrejött és így ismét szabaddá lett egy vámhatár, amelyen át a mezőgazdaság kiviteli termékeit elszállíthatja. Már a kereskedelmi szerződés megkötése előtt Szöllös Armin vásárpénztári igazgató kezdeményezésére az ausztriai érdekeltek körökkel megállapodás jött létre elsősorban paprikás szalonna kivitele tárgyában és az ausztriai körök a kivitt áru felvételére hajlandók. Ezzel kapcsolatban a tiszántúli sertésenyésztés előmozdítása és az export megteremtése érdekében Szöllös Armin nagyszabású tervet dolgozott ki, amely az egykor nagyhirű és rendkívül nagyjelentőségű sertés-exportot kívánja ismét arra a nivóra felemelni, amelyen a Tiszántúl gazdasági és közgazdasági életének egyik legjelentősebb tényezője lesz. A javaslatra vonatkozóan a Független Ujság munkatársa kérdést intézett magához Szöllös Arminhoz, aki a következőket mondta:

— A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a hozzá jutott javaslataim megvitatása végett és az e tárgyban való állásfoglalás kiala-

B-LISTASOK,

magasabb rangú nyugdíjasok, volt uradalmi főtisztek, kiknek gazdaságokban, malmokban és ipartelepeknél baráti nexusuk van, állandó elfoglaltságot nyerhetnek fővárosi nagy technikai vállalatnál. Ajánlatok karácsony két napján „Békebeli 300” jellegűen Bika portán adandók le.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok

mélyen tisztelt vevőim, jóakaróim és ismerőseimnek és hálisan köszönöm eddigi támogatásukat, kérve azt továbbra is

HORVÁTH GÁBOR

HENTESÁRUGYÁRA

Kossuth u. 13. sz.

elfoglalja rendes helyét a kávéházban. A tragikus hirtelenséggel elhunyt Kiss Béla örökét egy fővárosi híres primás (valószínűleg Banda Marci) veszi át, de a zenekar Kiss Gézával együtt változatlanul együtt megmarad.

detes tudomásul szolgált az értekezletnek, hogy a javaslat első része időközben meg is valósult. Nevezetesen sikerült az osztrák szerződés megkötése előtt még biztosítanunk azt a lehetőséget, hogy

Debrecenből a paprikás szalonna Ausztriába a szerződés életbeléptetése után szabadon legyen kivihető.

Megállapította az értekezlet, hogy ezt a debreceni iparos- és kereskedő társadalomra nézve nagyjelentőségű eredményt az tette lehetővé, hogy úgy a Mezőgazdasági, mint a Kereskedelmi és Iparkamara vezetői a legerélyesebb támogatásban részesítették kezdeményezésemet. Ez az eredmény különös jelentőséget nyer a mai viszonyok között, amikor az export fejlesztésének kérdése kerül a nemzet közgazdasági életének legelső vonalába.

Az értekezleten részletesen ismerttettem további javaslataimat, amelyek röviden a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Létesíttessék egy hizsértés kataszter,

amelynek alapján az exportot irányító szerv teljes tiszta képet nyerhessen arról, hogy az egyes időszakokban az ország különböző részein hány darab és milyen minőségű hizsértés áll az export rendelkezésére.

2. A Tiszántúlról exportálható sertésmennyiségek felosztását nem Budapesten, hanem Debrecenben intézze egy vegyes bizottság, és általában az egész országra nézve a kiviteli engedélyek decentralizáltan kezeltesse.

3. Kiviteli engedélyt az kapjon, aki hizlalt és így övé legyen az az érték is, amit a kiviteli engedélyek mindig jelenteni szoktak.

4. Az exportra alkalmas sertés az u. n. szedett sertéstől elkülönített piacon értékesíttessék, külön feltüntetett árjegyzék mellett.

— Természetesen minden egyes javaslatom indokait részletesen előadtam és azokat az értekezlet alaposan meg is vitatta, ami után egyhangu határozattal kimondta, hogy ezeket a javaslatokat egytől egyig a Debrecen és Tiszántúl gazdaközönségének, sertéshizláló és kereskedő érdekeltsége érdekében állónak, így közérdekűnek tartja és a minél előbb megvalósítását szükségesnek látja. — Ennek következtében ez a határozat a legsürgősebben közöltesse a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter urakkal.

— A Mezőgazdasági Kamarát a főispán ur öméltsága és vitéz Czeglédi Béla ur, a kamara igazgatója, Sesztina Jenő öméltsága és dr. Radó Rezső főtitkár ur a Kereskedelmi és Iparkamarát fogják képviselni, akik társaságában én fogom ismertetni a miniszter urak előtt ezeket a javaslatokat és remélem, hogy fáradozásunk nem lesz hiábavaló.

A küldöttség, amely a javaslatokat a miniszterek elé viszi, legközelebb már felutazik Budapestre.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Nagy sikerrel került be a kamarában az új francia kormány. A francia kamara többsége meleg szimpátiával fogadta Paul Boncour kormányának bemutatkozását. Az új kabinet programja ugyanaz, ami a Herrioté volt, azzal a különbséggel, hogy nem törlesztik tovább az Amerikával szemben fennálló követeléseket, amíg Amerika nem ad az adósainak nagy engedményeket. A képen keresztrel jelölve Paul Boncour látható, amint az ujságírók szoros gyűrűjében elhagyja a parlamentet. Alól a jobb oldalon látható Eynac miniszter képe, aki a legrégebb politikai feyverbarátja Boncournak.

MEGYEK UJRA...

Legyűr az este. Karom erőtlen...
fáj, hogy egy napot orozva, lustán
újra megöltem.

Rám tör az álom. Sűrű rajokban,
futnak felém a vigyorgó arcok,
kikben csalódtam.

Zihál a mellem... gőzgépet hajtok
kevés erőmet pöfögve szívják
potrohos ajtók.

Ajultan talál reám a hajnal...
Főlráz. És megyek újra csakódni
jókedvvel, dalal.

FÉNYES JENŐ

Debrecen asszonytársadalmát hívja az inségakció segítségére báró Vay Lászlóné

**A debreceni főispán feleségének intő szava: Karácsony
ünnepén gondoljunk mindenekelőtt is azokra, akiket a
sors caapása mélyen sújtott**

Debrecen város inségakciója
nagyszerű eredménnyel folyik.
Mindenki, aki szegény, elesett,
akinek munkája nincs, kap segít-
séget, támogatást és ebben nem-
csak a város anyagi áldozatának
van része, hanem egy nagymé-
retű akciót folytat a hivatalos se-
gítés számára maga a társada-
lom s a — bármennyire igazsá-
gos, de mégis csak éppen hivata-
los volta miatt rideg — segítsé-
nél ezer szemmel és ezer kézzel van
jelen, mint a jószívűség tolmácsa.
Ennek a nagyméretű társadalmi
akciónak a lelke báró Vay László-
né, Bissingen Margit grófnő. Ő
fogta össze a társadalmi egyesü-
leteket közös munkára s azokat a
szegényeket, akikhez nem fér
hozzá a hivatalos apparátus, akiket
személyes gondozással kell
segíteni, ez a hatalmas társadal-
mi szervezet könyörületes gond-
dal veszi védőszárnyai alá. A
rég, legendás hírű magyar nagy-
asszonyok munkáját végzi, szem-
élyes munkával, mások utba-
igazításával szinte maradék nél-
kül szenteli életét a nyomorgók.
nincstelenek megsegítésének.

Az inségakció hivatalos részé-
ről számos tudósításban tájékoz-
tatta a közvéleményt a Független
Ujság. Most, karácsonykor, a sze-
retet ünnepén azt kértük meg,
hogy szóljon a debreceni közön-
séghez, aki a debreceni inségsegi-
tés munkájában a mélyen érző,
emberi szívet, magát a könyörü-
letességet képviseli: báró Vay
Lászlóné. Az ő tájékoztatása a
debreceni inségakcióról és üze-
nete a debreceni társadalom szá-
mára:

— A nyomorenyhítés érdekében
az intézkedések úgy a város ré-
széről, mint a társadalom részé-
ről is folyamatba tétettek, termé-
szetesen a rendelkezésre álló
anyagi eszközök korlátokat szab-
nak az intézkedések megtételé-
nél. A mai, rendkívül nehéz vi-
szonyok mellett arra kell töre-
kedni, hogy a rendelkezésre álló
eszközök igazságosan használtas-
sának fel és minden önhibáján ki-
vül nehéz helyzetbe került insé-
ges érezze át azt, hogy úgy a
hatóságok, valamint a társadalom
részéről is a velük szemben való
megértés és együttérzés nyilat-
kozik meg.

— A város által megszervezett

inségakció során a keresetképes
családfenntartó nélkül álló inséges
családokról való gondoskodás, a
társadalmi egyesületek és egyhá-
zi szervezetek feladatkörébe utal-
tatott, vagyis

társadalmi akció segítségével
kell azokat az eszközöket
előteremteni, amelyek a tár-
sadalom ezen legszánalomra-
méltóbb és önmagával leg-
tehetősebb rétegének a
legminimálisabb létfeltételeit
kell hogy biztosítsa.

— Ebbe a kategóriába leg-
többnyire sokgyermekes, egyedül
álló asszonyok tartoznak. Az ed-
dig lefolytatott társadalmi akció,
ha járt is eredménnyel, de még
távolról sem biztosította azo-
kat az eszközöket, amelyekre
az idejél folyamán erre a
célra szükség lesz.

A társadalom ezen szervezetei-
nek, de elsősorban Debrecen asz-
szonytársadalmának — fokozott
munkát kell kifejtetniük az egész
tél folyamán a siker érdekében és
én bízom benne, hogy a város kö-
zönségének tehetősebbjei, átlátva
ennek az akciónak a fontosságát,
lehetővé fogják tenni ezen egye-
dül álló, szánalomra méltó társa-
dalmi réteg szörnyű helyzetének
némi enyhítését és még

Nagy Szilveszter est az Arany Bikában

Kávéházban:

BANDA MARCI
néhal Kliss Béla
zenekarával.

Üvegterem:

Tánc FEJES

Bocskayterem:

szalonzenekarával
Üvegterem vacsorázók részére fenntartva
Menü P 3.50

Szilveszterkor megnyitandó
Fehérszalonban:

Finzy és Noldy
Budapest kedvencei

Hallban:

Tánc Zongoránál:
Csanak Béla

zeneszerző és karmester

Asztalrendelés 27-99 telefonon

a mai nehéz viszonyok mel-
lett is meg fogják tudni oszt-
tani velük azt a nagyobb dar-
ab kenyeret, amelyet a
Gondviselés számára bizto-
sított.

— Most, a karácsony ünnepén,
amikor a szeretet érzése minden
családi körben, minden szívben
fokozott mértékben lángol fel,

gondoljunk mindenekelőtt is
azokra, akiket a sors csapása
keményen sújtott le.

Debrecen asszonytársadalmához
szól az üzenet szent karácsony
ünnepén. Ennek az asszonytár-
sadalomnak lelkesen kell felsora-
kozniá amellé a program mellé,
amelyet számára báró Vay
Lászlóné adott. A karácsonyi
üzenet találjon kitárt szívekre s
a debreceni asszonyok könyörü-
letes érzése, részvéte enyhítse
meg minden nyomorgó, minden
elesett, minden szegény szenvedé-
seit!

Jogerősen felmentették Kánya Lajos vásári biztost, akit négyszeri megvesztegetéssel vádoltak

**Az állásától felfüggesztett és nyugdíjától megfosztott
Kánya kérni fogja jogaiba való visszahelyezését**

Kánya Lajos városi nyilvántar-
tási biztost négyrendbeli megvesz-
tegetés miatt vád alá helyezte az
ügyészség s a debreceni törvény-
szék le is tárgyalta az ügyet. A
tárgyaláson nem igazolódott be
Kánya bűnössége és ezért a bíró-
ság felmentő ítéletet hozott. Ügyé-
szí fellebbezés folytán a tábla elé
került az ügy, ahol bűnösnek mon-
dották ki Kánya Lajost és nyolc

napi fogházra ítélték. A tábla iga-
zoltnak látta, hogy Kánya több
fővárosi kereskedőtől jogtalanul
pénzt vett fel és ennek ellenében
a nagyvásáron jobb helyekhez jut-
tatta őket. A kuria is foglalkozott
az ügygel és helybenhagyta a tábla
ítéletét. Kánya Lajos ügyvédje ut-
ján újrafelvételi kérelmet adott be,
aminek a bíróság helyt adott és így
került most újból az ügy a debre-
ceni törvényszék elé. A tárgyalá-
son sikerült Kánya Lajosnak bi-
zonyítani, hogy a pénzt kizárólag
magánszolgáltatásokért fogadta el,
nem pedig köztisztviselői minősé-
gében. A törvényszék a tanúkihall-
gatások alapján felmentette a vá-
rosi biztost és a felmentő ítéletben
az ügyész is megnyugodott, tehát
az jogerőssé vált.

Kánya Lajost a vizsgálat megin-
dítása idején felfüggesztették állá-
sától és nyugdíjjogosultságától is
megfosztották. Kánya a felmentő
ítélet alapján most a szolgálatba
való visszahelyezését kéri.

30 éve

ADJÁK FEL A DEBRECENIEK
APRÓHIRDETÉSEIKET A FÜG-
GETLEN UJSÁGBAN. MIÉRT?
MERT A FÜGGETLEN UJSÁG
HIRDETÉSEI EREDMÉNYT
HOZNAK.

Karácsonyra

csak praktikus ajándékot vegyen!

Aktatáskát,
Retikült,
Bőröndöt,
Írómappát,
Pénztárcát

Leszállított
nagyon olcsó

karácsonyi árakon

FEUERMANN Bőröndös

PIAC UCCA 26-28 SZ. (Gambrinus Passage).

INTERIEUR

ROVATVEZETŐ • WEISZ ANTAL
TERVEZŐ IPARMŰVÉS Z

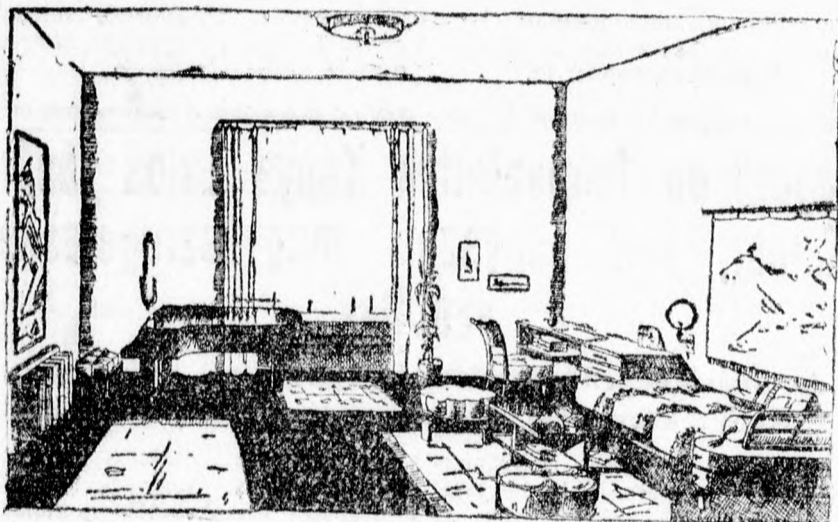
Nappali lakószoba

Egyik legfontosabb szobánk, mert ebbe töltjük a nap legnagyobb részét, itt dolgozunk és fogadunk vendégeket stb. A két és három szobás lakásoknál az egyik szoba rendszerint erre a célra lesz felhasználva. Berendezése természetesen a fenti kívánalmak figyelembevételével alakul, egyesülve a kényelemmel, amely a régebbi butoroktól eltérően — formában is kifejezésre jut.

Itt helyezhetünk el széles kerevetet, kis asztalkával 2—3 kényelmes zsöllyével. A zsöllyék nagyobbak, mint más szobáinkban valók, méretük alacsonyabb és ezáltal nagy kényelmet nyújt. Kárpitozásához valamilyen erős szövött-anyag a legmegfelelőbb. Ebbe a szobába helyezhető el a könyvtár-szekrény vagy könyves-polcok.

A nappali lakószobában nyílik a legjobb alkalom, hogy a szokásos centrális berendezés elhelyezés helyett, sarkos, csoportos elhelyezést alkalmazzunk.

A nappali szobába kerül a zongora is. Lehetőleg úgy helyezendő el, hogy a kotta lapja az ablaktól vagy más fényforrástól közvetlen világítást kapjon, ami gyakran nem könnyű feladat, mivel a zongora kényes szerkezete nem

engedi meg, hogy közvetlen az ablak mellé kerüljön, mert a nedves és hideg levegő szerkezetében kárt tehet. Ugyanennél az oknál fogva a zongora a fűtőtest közelébe sem kerülhet.

Az állólámpa az egyik kis asztalka vagy a zongora mellé kerül, amely utóbbinál szintén kiképezhetünk néhány ülőbutorral (puffal stb.) egy kis hangulatos sarkot. Itt jó hatással használhatunk néhány ügyes diványpárnát, amelyekből akár a földre is kerülhet, de nem mindent a szemnek jelszóval, hanem tényleg lehessen is használni ezeket.

A függönyöknél alkalmazhatunk oldalszárnyakat, ez rendszerint erősebb szövött anyagból van, de lehet ugyanazon anyagból hozzá drapéria is. Vigyázzunk azonban, hogy nagyobb szükségünk van világosságra, levegőre, mint drapériára. A szőnyeg anyagát költségvetésünk szabja meg. Alakra nézve lehet az egész szobát beborító egy nagy szőnyeg, de a takarítás szempontjából a több kisebb darabból álló szőnyeg jobban megfelel.

A nappali lakószobát kerámiával, virágárványon virággal, képekkel dekoráljuk, de itt helyezzük el az egyéb használati tárgyakat is, rádiószekrény stb., amelyek a szobát lakottá teszik. Általában a szobák u. n. lakályosságára fordítunk gondot, mivel nincs visszataszítóbb, mint egy olyan szoba, amelyen látszik, hogy csak vendégeknél nyílik meg és magánhordja a nem lakottság, a szertartottság bélyegét.

Szenzációs karácsonyi műsor

Vasárnap és hétfőn a

Royal mulatóban éjjel 2-ől.

Bableves Parkettán reggel 5 óráig. Műsor 11 órakor

Karácsony szenzációja:

Urania

megnyitja kapuit.

Megnyitó műsor: Harold Loyd

A MOZIÓRÚLT

A válság, amely ma minden országot sújt, a legnagyobb válság, amelyet a világtörténelem feljegyzett -- üzeni a pápa a világ keresztényeihez

Vatikánváros, dec. 24. Pius pápa ma délben 12 órakor rádióon karácsonyi üzenetet intézett a püspökhöz és egyúttal az egész világ keresztényeihez.

Az a válság — mondotta — amely ma kivétel nélkül sújtja a világ minden országát, minden városát, minden emberét, a legnagyobb válság, amelyet a világtörténelem feljegyzett. Fáj a szívem, hogy nem tudok a szenvedő emberiségnek gyorsan ható gyógyírt nyújtani, de kérem az Istent, hogy kegyelmének hatalmával gyógyítsa meg az emberiség fájdalmas sebeit és remélem, hogy az Ur nem fordítja el irgalmas szemét szenvedő gyermekeiről.

A szentatya ezután az egész világnak testvériséget, zavartalan békét, nyugalmat, megértést és munkát kívánt. Még egy üzenetem van az egész emberiség számára — mondotta.

A földi társadalomnak, a földön élő embernek szüksége van arra, hogy néha az Isten képmására teremtettséggel is foglalkozzék. Az elkövetkezendő 1933. esztendő 19. centennáriuma annak, hogy az Ur fia, a mi urunk Jézus Krisztus szívét ontotta az emberiségért. 19. évszázad óta szent év volt ez az esztendő és talán éppen ez az esztendő lesz az, amely meghozza a világnak az igazi békét: a mi urunk Jézus Krisztus békéjét.

A szentatya ezután az elkövetkezendő szent évről beszélt, amely 1933. április 2-án, virágvasárnapján kezdődik és 1934. április 2-án, húsvét másodnapján ér véget. Legyen ez az év az imádság és a magunkba szállás éve. Hangsúlyozta, hogy mindenki részesülhet a szent év kegyelmében, aki igaz keresztény hittel vesz részt a jubileumi esztendő szokásos ájtatosságáiban.

Letartóztatták Hohenlohe hercegnőt, lord Rothermere tanácsadóját Biarritzban

Detektivregénybe illő az a mód, ahogy a francia rendőrség a hercegnő politikai akcióiról adatokhoz jutott — A csehek és lengyelek nagy diplomáciai ellensége nem kémkedett, csak politikai akciókat indított

Páris, december 24. Biarritzban világszenzációszámamennő letartóztatás történt: a rendőrség őrizetbe vette Hohenlohe-Waldenburg-Schillingsfürst Stefánia hercegnőt, aki férjétől különvált. A hercegnő rendkívül nagy képzettségű nő, akit a politika nagyon érdekel. Már a háború elején férje révén nagy összeköttetései voltak külföldi uralkodóházakkal, vezető politikusokkal és nagynevű államférfiakkal. Mint a diplomáciai és politikai szövevényekben teljesen jártas, néhány évvel ezelőtt

informátora és külpolitikai tanácsadója lett lord Rothermere-nek és ő volt az, aki a lordot a csehszlovák köztársaság és Lengyelország ellen hangolta.

előleg a német birodalom érdekében. A hercegnő kezdeményezte a

lengyel korridor megszüntetésére irányuló politikai akciót és néhány héttel ezelőtt is tanácskozott az akkor Berlinben tartózkodó Rothermere lorddal.

Régóta nyomában vannak már a francia és cseh-lengyel detektívek Hohenlohe hercegnőnek, de

tévedés lenne azt hinni, hogy kémkedés vádját hangoztatták volna ellene,

csupán politikai akcióit indították arra a francia rendőrséget, hogy szoros figyelemmel kísérje működését. Detektivregénybe illő az a mód, ahogy a francia külpolitikai rendőrség a hercegnő ellen szóló adatokhoz hozzá tudott jutni.

Másfél évvel ezelőtt történt, hogy Hohenlohe hercegnő párisi lakásán lefoglalták és rövid idővel később elárverezték az egész berendezését — adóhátralék fe-

Csillárok

közvetlen a gyárból,
legolcsóbb áron
csak a

METEOR

csillárgyár üzle-
tében vásárolhat

jében. Akkor a hercegnő külföldön tartózkodott. Egy antik, tabernaculumos szekrényt, amelyet 4000 frankra becsültek, egy párisi műkereskedő vásárolt meg és hamarosan tovább adta új vevőjének, aki értett a titkos szekrények felnyitásához. Az egyik rejtékfiókban a vevő sok levelet, följegyzést és köztük egy kitöltetlen csekket talált, amelynek

aláírása egy nagyevű lordtól származott.

A vevő nem tudott hova lenni ámulatában s ismerőseinek azt mondta, hogy a kitöltetlen csekkek akár 20 millió fontot is megér, a fiókban talált levelezés pedig rendkívül kompromittáló. — Még szerencse, hogy az ő kezébe jutott, mert ezekkel az iratokkal egy lelkiismeretlen ember

milliókat tudna zsarolni.

Volt az írások között több banknak az

elszámolása felvett és befizetett összegekről, arcképek gyöngéd ajánlásokkal és politikai emlékiratok,

amelyekben a lengyel korridorral és a középeurópai államok helyzetéről volt szó.

Közvetlenül azután, hogy az új vevő a régiségkereskedőtől megvásárolta a titkosfiókos szekrényt

jelentkezett nála egy állítólagos porosz és 200,000 frankot ajánlott fel

a felfedezett levelezésért és egyéb írásokért, de a műkereskedő akkor már mindent átadott a francia belügyminisztériumnak.

Kétségtelen, hogy a hercegnő rövidesen szabadon fogják bocsátani, miután kémkedési vád hiányában a letartóztatás nem indokolható.

Magányos farkasok karácsonyesije

Szombaton, karácsony szombatján ünnepi csönd volt a városban. Mindenki otthon ünnepel családjában, csak a magányos farkasok, az aglegények bolyongtak társatalanul. Számukra csak a vendéglők és éttermek zenétlen világa adott menhelyet, igaz, hogy ez aztán néhol szinte a családikört pótolta.

Az Angol Királynőben szombaton délután volt a házi karácsonyfa-ünnepély. Németh Nándorné, a népszerű háziasszony csillogó karácsonyfája köré gyűjtötte a vendéglő személyzetét és mindenki kapott ajándékba egy üveg bort és egy kis édességekből összeállított csomagot. A törzsvendégek itt is ünnepi vacsorát kaptak és a nagyteremben felállított karácsonyfa mellett ringatták magukat ünnepi iluzióban.

Az Angol Királynő a kettős ünnepnapon különleges étlappal kedveskedik a közönségnek és közkedvelt házi zenekara Ráczy Jancsi vezetésével fog gondoskodni a jó hangulatról.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Miniszteri tanácsossá és debreceni pénzügyigazgatóvá nevezte ki a kormányzó Kóródy Istvánt

A Lánczy Gyula halála óta üresedésben levő debreceni pénzügyigazgatói tisztség most méltó és arra mindenképpen érdemes tisztséggel betöltötte. A kormányzó ugyanis a pénzügyminiszter előterjesztésére Kóródy István pénzügyi tanácsosnak, a debreceni pénzügyigazgatóság ideiglenes vezetőjének a miniszteri tanácsosi címet adományozta és őt a VI. fizetési osztályban való meghagyása mellett pénzügyigazgatóvá nevezte ki és ugyanakkor a pénzügyminiszter a debreceni pénzügyigazgatóság vezetésével véglegesen megbízta.

E hivatalos hír Debrecenben nemcsak a hivatalos körökben, hanem az adófizetők nagy seregében és általában a társadalomban nagy örömet keltett, mert Kóródy István két évtizedet meghaladó debreceni pénzügyigazgatási működésével mindenki előtt tiszteletet szerzett magának és rokonszenvet keltett maga iránt. Nehéz helyzetben, amely különösen most az utolsó időkben súlyosodott meg

nagyon, mindenkor azon igyekezett, hogy amíg egyrészt eleget tegyen a törvényes kötelezettségeinek és hivatalos buzgalommal, az állam jólétének szem előtt tartásával a becsületes tisztségviselő lelki törvénye szerint megfeleljen a rá rótt feladatoknak, addig másrészt polgártársai bajait, szenvedéseit megértve, a neki szabott keretek között mindent megtegyen a bajok és szenvedések csökkentésére vagy elmulasztására. Bárkinak és bármikor szívesen állott rendelkezésére, hogy segítsen a hozzáfordulók ügyes-bajos dolgán. Pedig ezek az ügyes-bajos dolgok még békésebb időben is sok fejfájást okoztak az adók és illetékek nagy labirintusában keveredett felelnek, hát még most, amikor fokozott nyomorúságban fokozott eréllyel fordult a pénzügyi kormányzat az adófizetőkkel szemben. És itt a Tiszántulon, Debrecenben a legnehezebb a helyzet, mert hiszen az ország egyetlen vidékét sem sújtotta olyan sok és nagy sorscsapás,

mint éppen Debrecen és a Tiszántul. Éppen azért nagy érdeme Kóródy Istvánnak, hogy ebben a nehéz helyzetben igyekezzék — magánigazán elmondhatjuk — szegény embertársainak segítségére lenni. Kinevezése azért is megnyugtató, mert Kóródy István nem új ember abban a nagy tisztségben, amelyre most kinevezték, ismeri az embereket, ismeri a viszonyokat és működését bizonyára ezek ismeretében fogja folytatni. Egyenes és kedves egyénisége a tisztelet mellett megszerezte számára nemcsak a közönség, hanem alárendelt tisztviselői és alkalmazottai szeretetét is. A magas tisztségre mindezek mellett méltóvá teszi Kóródy Istvánt nagy szakismerete, kiváló pénzügyi tudása és hosszú szolgálata alatt nyert értékes tapasztalatainak nagy tömege.

Kóródy István pénzügyigazgatót ez alkalomból a pénzügyi tisztviselői kar nevében, beleértve a számvétség és a debreceni adóhivatal tisztviselőit is, Csizsár Hugó pénzügyi tanácsos, h. pénzügyigazgató üdvözölte. Kóródy István pénzügyigazgató az üdvözlésre hazafiasságtól és kartársi szeretettől izzó szavakban köszönte meg az üdvözlést és kérte, hogy nehéz munkájában és feladatában a tisztviselői kar ezután is támogassa.

Dienes-kiállítás a Déri muzeumban

Az ünnep mindkét napján nyitva van Dienes képiállítás a Déri-muzeumban d. e. 10—1 és d. u. 4—7 óráig. — Bejárat vasárnap d. e. és d. u., továbbá hétfőn d. u. a nyugati (könyvtári) ajtón, hétfőn d. e. a főkapun. — A megvett képek elszállítása d. e. 10—1 óráig.

Mazsola

— Látja, maguk férfiak mindig tiltakoznak az önzés vádjá ellen, pedig az sem nevezhető másnak, hogy soha sem hív magával, ha színházba megy.

— Nézze Nelly, bár nem látom tisztán, hogy ebben mi önzés van részemről, mégis tiltakozom. Tudja meg végre, hogy csak azért nem viszem magammal, mert nem tudom, hogy az a darab, amit most először látok, magának való-e?

— Na és miért nem visz olyanhoz, amit már látott?

— Mert olyan darab, amit én másodszor is szívesen megnéznék, egész biztos, nem való magának.

— Felhívás a katolikus vallású leveletékhöz. Felhívom a r. kath. vallású leveletéket, hogy f. hó 25-én, ünnep első napján reggel 7 órakor a Szent Anna u. r. kath. templomban tartandó leveletem-misén megjelenni tartoznak. Gyülekezés háromnegyed 7 órakor G. Suta Gyula főoktató és Lovász János oktatónál, kik a megjelenteket névjegyzék alapján ellenőrzik.

Miért fizessünk dupla üzletbért,
a mai nehéz világban?

Beszüntettük a fióküzletünket,
kisebb lesz a rezsink tehát

még olcsóbban adhatjuk az árut!

December 24-én bezártuk fiókunkat
az

ALFÖLDI RUHAKÖZPONTOT

Piac ucca 51. szám alatt

Hatalmas főüzletünkben olyan dus
áruraktárt halmoztunk fel és olyan
meglepő olcsón árusítunk,

hogy nálunk mindenki talál kedve szerinti
férfi-, fiu- és gyermekruhát

GRÜNFELD ADOLF és TSA

PIAC UCCA 37. (Kistemplom mellett)

Fűszereseknél
kötönyben **helyi ügynököt**
keresek **Január elsőjére** f. xre
és jutalékra.
Ajánlatokat „Elsőrendű” jellegre
kiadoba.

hírek

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:
Szerkesztőség és kiadó-
hivatal 19-20 és 32-12
Szerkesztőség éjjel 32-12

Istentiszteleteti rend Karácsonykor

a református templomokban.

Első nap.

Nagytemplom 10 óra: prédikál dr. Bal-
tazár Dezső, ágendázik Kolozsváry Kiss
László; délután 5 óra: Ács Mihály. Kis-
templom 9 óra: prédikál Uray Sándor,
ágendázik Márki Kálmán; délután 5 óra:
Zsarkó Lajos, Kossuth ucca 10 óra: pré-
dikál Csikesz Sándor, ágendázik Baja Mi-
hály; délután 5 óra: Csontos Jenő. Árpá-
dátér 10 óra: prédikál Magyar Bertalan,
ágendázik Nagy Sándor; 3 óra: Kovács
Árpád. Ispóty 10 óra: prédikál Molnár
Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső; dél-
után 5 óra: dr. Kökényessy András. Ho-
mókkert 10 óra: prédikál és urvacso-
rát oszt Kalas Ferenc; délután 3 óra: Csontos
Jenő. Nyilastelep 10 óra: prédikál és
urvacso-
rát oszt Kovács József. Csapó-
kert 10 óra: Péter Zoltán; délután 3 óra:
Halász András, Ondód-Vedres-dűlő: pré-
dikál és urvacso-
rát oszt 10 órakor Halász
András, Bánk: vitéz Szabó Endre, Macs:
Konrad Zoltán, Nagycsere 10 óra: Bagdy
Dániel, Köntösgát 3 óra: prédikál Ko-
lozsváry Kiss László, ágendázik Márki
Kálmán, Haláp 9 óra: Kántor József.
Egyek 11 óra: Belső-Ohat 8 óra: Ohat-
Telekháza 3 óra: Siposs Imre, Wolaffka-
telep délután 3 óra: prédikál és urvacso-
rát oszt Kalas Ferenc, Nyulas 10 óra:
predikál és urvacso-
rát oszt dr. Farkas
Pál, Kismacs 9 óra: Mezey Béla, Székgát
3 óra: Mezey Béla, Sámsoni uti iskola
délután 4 óra: prédikál és urvacso-
rát oszt
Halász András, Kerekstelep fél 9 óra:
predikál és urvacso-
rát oszt Kalas Ferenc;
délután 3 óra: Böör József, Hegyes 10
óra; Elep 2 óra: Benke Tibor.

Másodnap.

Nagytemplom 10 óra: dr. Farkas Pál;
délután 5 óra: Zsarkó Lajos, Kistemplom
9 óra: Ács Mihály; 11 óra: dr. Módis
László; délután 5 óra: dr. Kökényessy
András, Kossuth ucca 10 óra: Zsarkó
Lajos; délután 5 óra: Kovács Árpád.
Árpádtér 10 óra: Csontos Jenő; délután
3 óra: Ács Mihály, Ispóty 10 óra: dr.
Kökényessy András; 5 óra: Csontos Jenő.
Homókkert 10 óra: Kovács Árpád.
Csapó-
kert 10 óra: Nagy Sándor; 3 óra:
Halász András, Cucu: vitéz Szabó Endre,
Ebes 10 óra: Bagdy Dániel, Pac 10 óra:
Kántor József, Ondód-Kádár-dűlő 10
óra: prédikál és urvacso-
rát oszt Halász
András, Szepes 11 óra: Péter Zoltán,
Pallag 10 óra: prédikál és urvacso-
rát
oszt Uray Sándor, Horthy-közkórház 9
óra: Siposs Imre, Hármashegy 10 óra:
predikál és urvacso-
rát oszt Kalas Fe-
renc, Dombostanya 9 óra: Mezey Béla,
Kerekstelep 10 óra: Böör József, Sze-
gényház 10 óra: Kovács József, Nyilas-
telep 10 óra: Márki Kálmán.

♦♦♦

— Lapunk legközelebbi száma a
karácsonyi ünnepek miatt szerdán
reggel jelenik meg.

— Karácsonyesti istentisztelet a Kis-
templomban. Az ünnepet megelőző egész
héten át délutáni öt órakor alkalmi isten-
tiszteletek voltak a református Kis-
templomban, melyeket az ünnepre ké-
szülő hívek állandóan nagy számmal lát-
ogattak. Ma, szombaton fejeződik be a
sorozat, amikor délután 5 órakor Uray
Sándor, a Kistemplom lelkésze végzi a
szolgálatot és tart alkalmi beszédet.

A debreceni kereskedők karácsony előtti aranyhetét megette a közön- ség pénztelenségének a rozsdája

A mai rossz gazdasági helyzet-
ben a kereskedő egyetlen remény-
sége a karácsony hete, ilyenkor
szokott tetőpontjára hágni a téli
szezon forgalma és ilyenkor hull-
lámzik teljes erővel az élet a ke-
reskedelmi piacon. Hogy értesülést
szerezzünk a karácsony előtti
„aranyhét” forgalmáról, munka-
társunk meglátogatta a debreceni
kereskedőket és megkérdezte, ho-
gyan sikerült az idei karácsonyi
vásár.

A DIVATÁRUKERESKEDŐ

a következőket mondotta:

— A forgalom az idei kará-
csónyi vásáron is éppen olyan nagy
volt, mint tavaly, azonban a közön-
ség csak az olcsóbb árukat vásá-
rolta. Hiába: nincs pénz és nincs
vásárlás. Én elmondhatom, hogy
nagy forgalom és kevés haszon.

A CIPŐKERESKEDŐ

így beszélt:

— Alig éreztem meg az üzlet
forgalmán a karácsony hetét. Alig-
alig volt valami forgalmam. Ha az
én üzletem forgalmából itélném
meg, hogyan ruházkodnak az em-
berek, kénytelen volnék azt hinni,
hogy nagyon kevés kivétellel mind
meztelbár járnak.

AZ ÉKSZERÉSZ

is panaszkodik:

— Drágább ékszereket egyálta-
lán nem vásároltak. Csak az egé-
szben olcsó tárgyakat vették, leg-
gyakrabban az ezüst ruzs- vagy
pudertartót. Ezekben azonban csak
igen kevés hasznunk van, úgy hogy
a karácsony hete nem sok örömet
szerzett nekünk.

A RÁDIÓKERESKEDŐ

humoros ember:

— A forgalom az utolsó három
nap alatt nagy volt, de az elmúlt
hónapok dísznóságait mégsem le-
hetett behozni.

A FÜSZERKERESKEDŐ

sincs megelégedve:

— A forgalom nagyon nagy volt,
de csak az egészen olcsó dolgokat
vette a közönség. A legolcsóbb
fajta csokoládék, likörök és cukrok
keltek el. A drága áruk mind a
nyakunkon maradtak.

**Minden
szaküzletben**

Rex-féle

**kozmetikumot
és piperecik-
ket kérjen,
mert jó és
olcsó**

— Elitelt orgazda. Márkus Lajos deb-
receni cipészegéd ellen az ügyészség or-
gazdaság miatt emelt vádat. A főtárgya-
lást csütörtökön tartották meg Márkus
Lajos ügyében. A tárgyaláson bizonyítást
nyert, hogy Márkus 15 pár féltalpat és
két pár cipőfelsőrészt vásárolt Fried Béla
kereskedősegédétől, aki a Tolnay-cipőáru-
házban volt alkalmazva és onnan vitte el
az árut. Márkus tagadta az orgazdaság
vádját, de a tanúk ellene tettek vallomást.
A bíróság bűnösnek mondta ki és el-
ítélte 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

— Dr. László Béla felsőkeres-
kedelmi iskolai tanár a kereske-
delemügyi miniszter rendelete
alapján eddigi szakirodalmi mun-
kálkodására és gyakorlati tevé-
kenységére tekintettel a Hites
könyvvizsgálókat képesítő bizott-
ságtól a hites könyvvizsgálói ok-
levelet megkapta, aminek alapján
e minőségben önállóan járhat el.
Dr. László Béla az esküt e hó
22-n Budapesten letette dr. Kun-
cz Odón egyetemi tanár, vizsgálóbi-
zottsági elnök kezébe.

Ujévi

ajándékokat
legelőnyösebben

Takarékosság

könyvecskéje utján
szerezhet be

— Eljegyzés. Czégény Etuska
és Erdei István jegyesek. (Minden
külön értesítés helyett.)

— Eljegyzés. Uray Sándor deb-
receni református lelkész leányát,
Magdolnát, karácsony estéjén el-
jegyezte kisjókai Takács Dezső
m. kir. honvéd százados Buda-
pestről. (Minden külön értesítés
helyett.)

— December 30-án tartja meg
a Debreceni Iparoskör rendkívüli
közgyűlését. A Debreceni Iparos-
kör 23-ára hirdetett rendkívüli
közgyűlése, határozatképtelenség
miatt nem tartatván meg, 30-án,
pénteken este 7 órakor lesz meg-
tartva az Iparoskör helyiségében,
a már közölt tárgysorozattal. —
A rendkívüli közgyűlésre ezuton
hívja meg a Kör tagjait és kéri
teljes számú és pontos megjele-
nőüket a Kör elnöksége azzal a
megjegyzéssel, hogy ezen rend-
kívüli közgyűlés, a megjelenő ta-
gok számára való tekintet nélkül,
határozatképes lesz.

— Szönyegtolvajt fogott el egy
orvos. Dr. Lengyel Zoltán orvos
az Egymalom- és Rákóczi-ucca
sarkán lévő lakásában tegnap éj-
jel motorkálás zajára ébredt. —
Gyanút fogva felkelt ágyából és
kinézett az előszobába, ahol meg-
lepetten látta, hogy egy ismeret-
len férfi a szönyegen térdel és a
leszorító rézrudakat húzálja ki.
Dr. Lengyel ráírvallt a hivatlan
vendégre, aki egy, már összegőn-
gyölt szönyeggel a hóna alatt me-
nekülni próbált. Az orvos üldö-
zőbe vette a tolvajt és sikerült is
elfognia, mire átadta a rendőrnök.
A tolvaj kihallgatása során be-
vallotta, hogy Vida Mihálynak
hívják, munkanélküli napszámos
és rendszeresen foglalkozott sző-
nyeglopással. A nála talált sző-
nyegyet is lopta, de nem dr. Len-
gyel Zoltántól, hanem egy másik
lakásból, ahol előzően járt. A no-
tórius szönyegtolvajt a rendőrség
őrizetbe vette és holnap kísérteti
át az ügyészség fogházába.

— Szepessy tánciskolájában
ma és holnap este osztánc. Arany
János ucca 39., nyomdászok egye-
sülete.

— Progress Nyelviskolában,
Piac 49. német, francia, angol
nyelvtanítás. Okleveles nyelvna-
rok.

— Karácsonyi és újévi ajándék-
sár Tóthfalussy, Cegléd ucca 7. üz-
letében megkezdődött. Aktatáskák
már 2 pengő 50-t-l, ridikülök 3 pen-
gőtől, díszkulacsok, stb.

Legszebb karácsonyi ajándék

Wernertől:

kalap,
fehérnemű,
nyakkendő,
selyemsál,
cipő

Társadalmi események naptára:

VASÁRNAP, december 25.

— A debreceni statusquo izr. elemi iskola 25-én, vasárnap délután fél öt órakor a hitközség tanácstermében Chanuka-ünnepélyt tart. Műsor ára 50 fillér.

— A Szeretet asztaltársaság 25-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor tartja baráti összejövetelét a Keresk. Csarnok különtermében, amelyre a tagokat ezennel meghívja az elnökség.

— Chanuka-ünnepély. A M. C. Sz. Mizrahi csoportja 25-én, vasárnap este fél 8 órai kezdettel a Royal-szálló disztermében nívós chanuka-estet rendez. A műsoron háromfelvonásos színdarab, szavalt, gyermekkép, alkalmi beszéd és aktuális kuplé szerepelnek. Belépődíj az előadás előtt a pénztárnál válthatók.

— Az OMIKE igazgatótanácsának 25-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az OMIKE helyiségében, Ferenc József ut 64. sz. (keresztépület) tartandó ülése tárgysorozata: 1. A debreceni helyi bizottság szervezeti szabályának megállapítása. 2. Az ifjusági albizottság megválasztása. 3. Folyó ügyek.

— Kultúrest a Levente-Otthonban. Vasárnap, 25-én a szokásos műsoros estjét rendezi a Levente-Otthon. Az est műsora: 1. Nyitány. Játssza a levente zenekar. 2. Szavalt. Előadja: Czellar István levente. 3. Okos Hepke. Szereplők: Radnai és Csillag leventék. 4. Sláger dal, duett. Előadja Csillag és Schwartz levente. 5. Forog, nem forog. Szereplők: Hencz Bözsike, Szabó Lilike, Csillag és Schwartz leventék. 6. Utolsó szó. Előadja: Hencz Bözsike, Csillag és Schwartz leventék. Műsor után tánc. Főrendező: G. Suta Gyula.

— A Kalászgárda vasárnap este 7 órától batyus táncmulatságot rendez a Függetlenségi Kör összes helyiségeiben (Piac ucca 38. szám alatt).

HÉTFŐ, december 26.

— A 984. sz. „Petőfi”-cserekészcsapat ünnepélye. A Kossuth uccai református iskolakörzet kebelében alakult 984. sz. „Petőfi”-cserekészcsapat 26-án, ünnep másodnapján d. u. 5 órai kezdettel a Kollégium disztermében műsoros karácsonyi-ünnepélyt rendez.

— A Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemi Altszettek és Alkalmazottak Önképző Köre december 26-án, karácsony másodnapján esti 8 órai kezdettel a Margit-fürdő disztermében színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színekeztül: „Juhász legény, szegény juhász legény”.

EL AKAR ADNI VALAMIT?

Ne tartsa azt titokban, hanem hirdessen a Független Ujságban, gy biztosan vevőre talál. A Független Ujság hirdetései mindig eredményesek.

Vegyen meleg keztyűt Schönnél, PIAC UCCA 14.

Csökkenteni fogják a dohánytermelési területeket és a kisebb területen az eddiginél jobb minőségű dohányt kell termelni

Budapest, dec. 24. A pénzügy-Budapest, december 24. A pénzügyminiszter a dohánytermelés újjászervezése céljából több olyan intézkedést kíván életbe léptetni, amely elsősorban a dohánytermelés minőségi javítására irányul. Így pl. elhatározta, hogy az 1933. termelési évben a 4 kat. holdnál nagyobb területű dohánytermelők legfeljebb csak olyan nagyságu területre fognak termelési engedélyt nyerni, hogy 1 holdra legálább 300 köbméter irtartalmu fajta esék. Dohánytermelésünk egyrésztének rossz minősége ugyanis annak tulajdonítható, hogy sok termelő nem rendelkezik a dohánytermelésnek szakszerű kezeléséhez szükséges méretű szárító pajtával, továbbá a vetéscsere megfelelő megtartása és egyes területi aránytalanságok megszüntetése végett nem fog termelési

engedélyt kapni egy termelő sem a dohánytermelésre alkalmas szántóföldnek egytizedénél nagyobb területre. Ez az intézkedés az élszűk és a betegségek terjedésének megakadályozását is célozza.

Arra való tekintettel, hogy a dohányban az egész világon jelentékeny túltermelés mutatkozik, a pénzügyminiszter a dohánytermelési terület csökkentését is kénytelen volt elhatározni. A területcsökkentéssel kapcsolatban jóindulatu megfontolás tárgyává teszi az állandó dohánytermelési szaktanácsnak azt a javaslatát, hogy a területcsökkentést szenvedő termelő részére más művelési ágra való eltereléssel kapcsolatban netán foglalkozás nélkül maradt kertész érdekeinek személtett tartásával bizonyos kisebb összegű természetáttitási hozzájárulás nyújtassék.

KEDD, december 27.

— A Függetlenségi Kör választmányi ülése. A Függetlenségi Kör december hó 27-én, kedden este 6 órakor saját helyiségében, Piac ucca 38. szám alatt választmányi ülést tart. Kérjük a választmány igen tisztelt tagjait, szíveskedjenek az ülésen a tárgy fontosságára való tekintettel pontosan és minél nagyobb számban megjelenni. Elnökség.

PÉNTEK, december 30.

— A Debreceni Iparoskör pénteken, 30-án este 7 órakor tartja rendkívüli közgyűlését.

— Hideg van, siessen téli keztyűket vásárolni legolcsóbban Csipke és rövidírá szaktüzletben, Hatvan ucca 1. szám.

— Csinos és jó gyermekruha a legszebb karácsonyi ajándék, mindenféle gyermekruha nagy választékban már fillérékért kapható Horovitz Gyulánál, Püspöki palota, Nagytemplommal szemben.

— Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry fogásznál, Rothermere ucca 3.

— Akar ön olcsó, jó butort vásárolni, forduljon bizalommal Fenyves butoráruházához Kistempolmbazár.

— Szörmeárut legolcsóbban beszerezheti özv. Barkónánál, színház-átjáróba. Gyermekbundák 22 pengőtől, férfi lengyel bundák 80 pengőtől.

— Ékszerkészítése, javítása legolcsóbban. Aranyvétel. Frisch József ékszerész, Szent Anna 5.

— Könyvujdonságok: Gömböskormány munkaterve; Komáromy: Harangoz a mult; Móra: Kör'yes könyv; Móríc Zigmund: Rokonok. Antalffy-könyvkereskedés. Telefon 27-85.

— Bérlé-ondolálás 70 fillér. Ramming, Városi bérlalota.

— Tudatom b. vevőimmal, hogy sárkoszoru raktáramat Kossuth uccáról Vár ucca 2. alá helyeztem, hol élő virágot is bevezetem. Szíves pártfogást kérek, özv. Tarcsányi Antalnál.

— Olcsón és jól étkezni lehet Széchenyi ucca 19. Négy tál étel —.80, kismenü —.70, polgári ebéd —.60. Ebédjét hazaküldöm. Géder.

— Három félélt, három helyen, három célra: uzsonnára, vacsorára, utra libatepertő 10 dkg. 26 fillér, füstölt libacomb 10 dkg. 28 fillér, füstölt libamell 10 dkg. 34 fillér orth. kóser libahus üzletekben. Simonffy ucca 1., Csapó uccai színház-átjáró, Piac ucca 89., Royallal szemben. Kilogram vételnél nagy árengedmény.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyes ózdi szén olcsón a Népszövetségi Hitelesítőközpontnál Szent Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31. Rendelhető a dohányüzletekben is.

— Tűkönyvárítás, üvegesítés, foncsorozások, üvegezők Szikvicsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon 23-56.

— Kereskedők, iparosok, magánosok mindennemű megbízásait Budapestben lelkiismeretesen, gyorsan, szerény díjazás mellett elintézi, eljár, megtud, bonyolít, reklámát stb. „Forgalmi iroda”, Budapest, Szövetség u. 41., II. 2.

— Budapestre érkezve a keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% kedvezmény.

— Karácsonyra legszebb virágdíszek, csokrok, cserepes virágok legolcsóbban „Rózsa” virágcsarnokban, Piac ucca 22.

— Tűzifa, hazai szenek legolcsóbban beszerezhető: Singer-fatelep, István-malommal szemben. Telefon: 15-14.

— Keveset használt ebédőberendezés, Schunda-cimbalom jutányosan eladó. Piac ucca 7., második udvar.

— Karácsonyra Esterházy-sonka kilogramja 2.80, Esterházy-pezsőgő 3.20 Esterházyánál, Piac 30.

Házhoz szállítunk

5500 hőértékű Salgó brikettet mázsánként P 4.50-ért
4500 hőértékű Salgó darabos szén mázsánként P 3.60-ért

Schuschitzky Janos és Társa

a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. kerületi képviselője.
Ferenc József ut 49.
Telefon 12-48.

Gömbös, Kállay és Fabinyi magas osztrák kítüntetést kaptak

Bécs, dec. 24. A szövetség elnöke az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötése alkalmából Gömbös miniszterelnök, Kállay földművelésügyi miniszternek és Fabinyi kereskedelmi miniszternek az osztrák köztársaság nagy arany díszlevelényét adományozta a szalagon.

— Vitárius nemcsak a téli keztyűket, de a retikül árait is leszállította.

— Olcsón és jól étkezni lehet Széchenyi ucca 19. Négy tál étel —.80, kismenü —.70, polgári ebéd —.60. Ebédjét hazaküldöm. Géder.

— Négy százalék kamat mellett nyújt kölcsönöket házépítésre, házvételre, tanyai birtok vételére stb. a „Takarékház” Otthont Alapító R. T. Budapest, IV. Eskü ut 6. Részletes felvilágosítást ad, prospektust ingyen és bérmentve küld a körzeti vezérképviselet: Debrecen, Hunyadi ucca 6. szám.

— Schaff tánciskolájában a Koronában másodikán új tanfolyam kezdődik iparos és kereskedő ifjaknak. Ma este reggelig tartó táncestély.

— Téli tűzifa- és szén szükségletét legpontosabban és legolcsóbban napiárban bármily mennyiségben beszerezheti Bartha István tűzifa-, szén- és építkezési anyag telepen, Debrecen, Ispatály 3/b.

— Villó szénrel tüzeljünk, nagy kalóriájú, pormentes, szagtalan. Hazaszállítva 3 pengő 20 fillér. Vagontételeben is beszerezhető. Mindenféle tűzifa legolcsóbb bevásárlási forrása. Harsányi Dezsőné, Debrecen-Vásártér állomás területén.

— Karácsonyra legszebb ajándék az ékszer. Legnagyobb választék és legolcsóbb árak Halász ékszerésznél.

— Karácsonyra, újévre legszebb képerketeket olcsó árban készít Blattner, Piac ucca 89. Royal-szállóval szemben.

— Azonnal szép lesz Párisi Kozmetikában. Olcsó bérletrendszer. Piac ucca 61., félemelet. Ugyanitt olcsón ondolálás, hajfestés és villanyondolálás. Bérletben 10% engedmény.

CSAK EGYSZER PRÓBALJA MEG

A FÜGGETLEN UJSÁG APRÓ-HIRDETÉSI ROVATÁT HASZNALNI, BIZTOSAK VAGYUNK BENNE, MÁSKOR MINDIG NÁLUNK FOG HIRDETNI. A FÜGGETLEN UJSÁG APRÓHIRDETÉSEI MINDIG EREDMÉNYESEK.

Karácsony vasárnapján ma 5 órai tea táncsal az Arany Bika Uvegtermében

Este tánc
Fejes szalonzene
Asztalrendelés 27-99 telefonon

— Függyököket, ágyterítőket, szőnyeget, mindenféle kézimunkákat részletre is készít. Összeállításokat, montirozásokat, gép-azsurt, endlizést, gombbehuzást, plüsszéroást. Tervezéseket, festéseket, előrajzolást legolcsóbban Szilágyi kézimunkaüzeme végez. Széchenyi 1.

— Kovács Lajos elektroműszerész készít, javít villamos gépeket, készülékeket, akkumulátorokat. Miklós ucca 9. Telefon 11-70.

— Orbán gumijavitó műhelyét Piac ucca 7. alá helyezte át.

SPORT

Hányadik helyen fekszik a magyar futball a világ ranglistán?

Egyik fővárosi estilap kérdést intézett a futball két nemzetközi ismerőjéhez, Fischer Mórhoz és Kenyeres Árpádhoz, hogy véleményük szerint hogyan fest a futball világ-ranglistája. A két szakértő véleménye igen eltérő, különösen az angol, osztrák és délamerikai futball pozíciója tekintetében oszlig meg bíráltuk.

Csak Magyarország futballsportja nővójában egyeznek meg valamennyire, — Fischer szerint 7-ik, Kenyeres szerint pedig a 6-ik hely illeti meg a magyarokat a nemzetközi vetélkedésben.

A két lista első 8 helye egyébként így fest:

Fischer Mór:

1. Uruguay. 2. Anglia (Skócia). 3. Ausztria. 4. Olaszország. 5. Argentina. 6. Hollandia. 7. Magyarország. 8. Csehszlovákia.

Kenyeres Árpád:

1. Skócia (Anglia). 2. Argentina. 3. Uruguay. 4. Ausztria. 5. Olaszország. 6. Magyarország. 7. Csehszlovákia. 8. Brazília.

♦♦♦

Kiüt ses győzelmek várhatók a mai boxmérkőzésen az Arany Bika disztermében

A ma déli gyorsvonalattal érkeznek Debrecenbe a magyar ökölvívó sport büszkeségei Énekes István világbajnokkal az élükön.

A már ismeretes párosításból megállapítható, hogy a mai ökölvívó mérkőzés sokáig emlékezetes marad a sport-társadalom előtt.

Légsúlyban Ványi (B. Vasutas)—Kiss (MAC) ifjúsági bajnok mérkőzése teljesen nyílt.

Pehelsúly: Frigyes többszörös magyar válogatott—Takács (MAC), Budapest bajnoka mérkőzés a Frigyes javára dőlhet el.

Weltrsúly: Beszterics (B. Vasutas)—Utassy, Magyarország bajnoka, teljesen nyílt, egyforma erők harca.

Középsúly: Farkas I. válogatott—Jeles (BTC), a nehézsúlyúak mérkőzése, — egyenlő erők.

Énekes I. világbajnok—Énekes II. országos leveinte bajnok exhibiton mérkőzés.

Ezeket megelőzőleg a debreceni leveinte egyesületek válogatottjai mérkőznek.

Az izgalmas mérkőzés ma vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika disztermében lesznek megtartva és máris megállapítható, hogy azon a társadalom valamennyi rétege képviselve lesz.

Magyar csapatok külföldön

A teletó magyar futbalcsapatok csaknem kivétel nélkül kezükbe vették a vándorbotot, hogy a pihenő alatt is tudják biztosítani létüket. Külföldön még mindig elég jó márka a magyar futball és ennek köszönhető, hogy a legkülönbözőbb országokban és vidékeken a karácsonyi ünnepeken magyar szótól lesznek hangosak a pályák.

A Bocskay is ma startol Palermóban, míg másnap egyik szomszéd városban játszik. A három nagy csapat közül az Ujpest Barcelonában, a Ferencváros Genuában, a Hungária Milánóban — az Ambrosiana ellen — játszik. Az első napon Olaszországban turáznak még a Budai „11”, a III. ker., a Vasas és a BEAC. De szerepelnek magyar csapatok Franciaországban, Görögországban, sőt Málta szigetén is.

RADIO

— Dinamikus hangszóró cassis 25 pengőért, sávszűrő, rádióalkatrészek. Borka Kolozsváry, Degenfeld tér.

VASARNAP, december 25.

8.30: Hírek. — 9: Református istentisztelet. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. — 11.30: Evangélikus istentisztelet. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Kar-nagy dr. Dohnányi Ernő. Közreműködik Szende Ferenc. — E hangverseny szünzében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. — 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. — 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: Szalonzene-kari hangverseny. — 5.45: „A magyarországi őskereszténység emlékei.” Balogh Albin dr. előadása. — 6.15: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. — 7.40: Operatőrlőadás a Studióból. — „Leányvásár.” Operett 3 felvonásban. — Utána: Időjelzés, sport- és ügetőversenyeredmények. — Majd: Guttenberg György szalon- és jazzzenekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházából, Kalmár Pál énekszámával.

HÉTFŐ, december 26.

9.30: Hírek. — 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó templomból. — 11.15: Görögkatolikus istentisztelet a gör. kat. magyar plébániatemplomból. — Utána: Időjelzés, időjárás- és viz-

állásjelentés. — Majd, kb. 12.20: Matiné a Labriola-színházból. — 2.15: Polydor—Brunswick gramofonhangverseny. — 3.45: Manchen Mariska előadása fiatal leányok számára. — 4.10: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — Közben, kb. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 5.30: „A mai Betlehem.” Heigl László dr. előadása. — 6: Magyar nóták. Előadja Nagy Margit és Pertis Jenő cigányzenekara. — 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „János vitéz.” Daljáték 3 felvonásban. — Az előadás után időjelzés, sporteredmények. — Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropoli-színházból.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI MŰSOR.

VASARNAP délután: *Egy kis senki.* Este 6-kor: *Ezerjő*, 9-kor: *Ezerjő*.

HÉTFŐN délután: *Emmy.* Este 6-kor: *Ezerjő*, 9-kor: *Ezerjő*.

KEDDEN este: *Ezerjő.* (B bérlet.)

SZERDÁN este: *Ezerjő.* (C bérlet.)

CSÜTÖRTÖKÖN este: *Ezerjő.* (A bérlet.)

A SZÍNHÁZI ISKOLA

A SZÍNHÁZ KARÁCSONYA.

A debreceni közönségnek sebb karácsonyi ajándékot nem is gondolhatott volna ki a színház igazgatósága, mint azt a műsort, amelyet összeállított.

Kardoss Géza a közönség iránti nagy tiszteletének tesz eleget akkor, amikor a karácsonyi ünnepek alatt ugy ma, vasárnap délután, mint holnap, hétfőn délután a 3 óras előadásban ma az „EGY KIS SENKI”-ben s holnap az „EMMY”-ben fellép.

A 6 és 9 órai előadásokban mindkét ízben az óriási sikert aratott „EZERJŐ” kerül előadásra. Az „EZERJŐ” keretében a debreceni elsőrendű kereskedő cégek által felajánlott ajándékokat osztják ki a közönség között és ez maga már egy olyan inger, hogy mindenki igyekszik jegyét biztosítani. Nem csoda, hiszen az eddigi előadásoknál előfordult, hogy egy 20—30 filléres jeggyel szemben valaki 4—5 pengős tárgyat kapott ajándékba.

A jókedv és a kacagás kíséri végig az „EZERJŐ” előadását, amelynek női főszerepeit a szerencsétlenül járt Indra Margit helyett a mai naptól kezdve a debreceni közönség régi kedvence, Timár Ila játssza, aki már a tegnapi beugrásával is óriási sikert aratott.

Tekintve, hogy karácsony másodnapja hétfőre esik, így az A. bérlet most kivételesen csütörtökön, vagyis december hó 29-én lesz megtartva.

Amikor a debreceni Csokonai-színház igazgatósága és teljes társulata a legboldogabb karácsonyi ünnepeket kívánja a debreceni közönségnek, egyúttal már most figyelmezteti a közönséget arra, hogy január 4-én egy estére a világ legnagyobb dízője, DELA LIPINSZKAJA fog vendégszerepelni a színházban.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS.

A tüzezlaktanyával szemben levő Kassai uti kislakás-telepen egy szoba, konyha lakás szabadkézből kiadó.

Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél.

Polgármester.

Vasárnap—hétfő

Vigszínház	KIKI
Fél 3, fél 5, fél 7, fél 9	vidám operett Anny Ondrával.
URANIA	A MOZIÖRÜLT
Fél 3, fél 5, fél 7, fél 9	Harold Loyd a főszerepben.
Apollo	JOHNNY ELLOPJA EURÓPÁT
2, 4, 6, 8	Harry Piel BANDITÁK RÉME Tom Mix

A Meteor mozi műsora

Vasárnap: Névtelen anya, hangos világfilm John Boles főszereplésével. Megelőzi Mr. Herkules a stúdióban. Hétfőn: Londoni kémnő, izgalmas kémdráma Charles Farrel főszereplésével. A fényes kíséző műsorról. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

HIRDETMEYNY.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó és álló vizek állati hullákkal való fertőzésének a megakadályozása tárgyában 228.400/932. B. M. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint:

„A folyó és álló vizeknek állati hullák és hullarészekkel való beszenyvezése az 1879:XL. t.-c. 124. §-ába ütköző kihágás.”

Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem a város lakosságát, hogy az 1888:VII. t.-c. 23. §-a értelmében, minden állatbirtokos, vagy állatgondozó köteles az állatállományában előforduló elhullási eseteket az elsőfoku közigazgatási hatóságnak bejelenteni és az állati hulla megsemmisítése, az esetleges ragályos megbetegedések elterjesztésének a megakadályozása végett esetről-esetre a hatóság engedélyével csak a hatóság által kijelölt helyen történhetik.

Debrecen, 1932 december hó 14.

Polgármester.

Nyilt-tér.*

NYILATKOZAT.

Ezennel bocsánatot kérek Bőde Gyula urtól és kedves feleségétől azért, mert folyó évi december hó 11-én a késő esti órákban öket nyilvános helyen, nagyobb társaságban, minden ténybeli alap nélkül megrágalmaztam. Kérem öket hogy bocsánatkérésemet, mely őszinte szívből fakad, elégtétellül fogadják el és ellenem megtorló bünvádi lépéseket ne tegyenek.

Debrecen, 1932. évi december hó 22-én.

Pávay József sk.

*E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 12.00—11.00 és boletta, rozs 7.50—7.00 és boletta, árpa 7.40—7.00, zab 7.50—7.00, csövestengeri 4.60—4.50, szemes tengeri 5.40—5.20, lucerna 5.70—5.20, széna 4.00—3.00, here 5.50, alomszalma 2.00—1.80, ágyzalma 2.50, cukorrépa 1.20—1.00, takarmányárpa 0.90—0.80.

Ártatatlan volt-e Takó Ferenc dr.

a debreceni törvényszék megvesztegetés miatt fegyházra ítélt vizsgálóbírósegédje, aki a fegyházban szerzett betegségébe belehalt, miután felelőssége tragédiájuk miatt öngyilkosságot követett el?

Hét évvel a főtárgyalás után kiderült, hogy jó pénzért hamis tanukat toborozott dr. Takó ellen a bűnügynek egy azóta meghalt tanuja

Egy hamistanuzó bünszövetkezet van Debrecenben, amely a fizető fél javára dönti el a perek sorsát

Egy évvel ezelőtt, karácsony első napjának estéjén egy sötét, hideg szobában haldoklott mindenkitől elhagyatva egy szegény munkás ember. Halálveregődésének nem volt szemtanuja, nem volt senki, aki utolsó szavaira kíváncsi lett volna. A város központjától távol eső Homokkertben, Ecsedi István házában játszódott a szomorú tragédia. A szeretet ünnepe minden vigasz nélkül magára maradván, vívta élete utolsó küzdelmét a nagy Kaszásal Szabó Lajos munkás...

A holttestre márnapi délelőtt talált rá a házigazda, aki ünnepet ment kö-

szönteni lakójának, de a halott ember üveges szeme, halálában eltorzult arca ajkára fagyasztotta a jó kívánságokat. A kicsi homokkerti házban a rémület vert tanyát, meghalt a lakó, aki beteg soha sem volt. Gyanusnak találták a hirtelen halált, de a gyanu nem verhetett mélyebb gyökeret. A hatósági orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívizélhűdés segítette át a más-világra a szegény egyedül élő munkást. Eljárás nem indult a hirtelen haláleset ügyében. Természetes halál — ez volt a hivatalos megállapítás — gyanura nincsen ok...

Bagdi Antalról, találgatták, ki lehet a Szabó Lajos, milyen viszonyban voltak egymással, hogy nagy szerencse érte halálával őt, hogy sötét titkot vitt magával a sírba a meghalt munkás. Napokig szállt a hír, tülözve, szinezve egy ember haláláról és egy másik embernek a halálából eredő nagy szerencséről. A közönség a legkitartóbb a legkíváncsiabb nyomozó, felszínen tartotta az elejtett szavakat s találgatta, milyen titok lapulhat a szavak mögött. Megindult egy lavina, amelyet néhány

kötekedő szó dobott csak el, de az elegendő volt ahhoz, hogy a mélyen meghuzódó gonoszágokról lerántsa a fátylat és utat mutasson a nyomozó hatóságoknak. Néhány napi kutatás, kérdés és válasz reflektor fényvel világított le a társadalom látszólag nyugodt felszínére alá, oda, ahol a mélyben sötét titkok húzódnak meg és az emberi gonoszágoknak, oly tömege burjánzik föl, hogy egy része is háborzongató a napfényes uccán nyugodtan járó számára.

Különös módon felujul a halott emléke egy korcsmai borozgatásnál.

Ennek a szerencsétlen embernek a halála különös lavinát indított meg. Néhány héttel ezelőtt az egyik debreceni kis vendéglőbe borozni tért be egy jól öltözött, szurósszemű, közismert férfi, akit azokban a napokban ítélték el a debreceni bíróságon több hónapos szabadságvesztésre. Úgye nagy port vert fel Debrecenben, ami nem is csoda, hiszen

a debreceni ipartestület egyik jelentős szakosztályának volt elnöke, szaktanára a debreceni ipariskolának üzlete a legjobb menetek közé tartozott Debrecenben.

Bagdi Antal volt a szurósszemű férfi, az ismert hölgyfodrászüzem tulajdonosa.

Amint emlékeztetés, fogházba nem került akkor, mert az ítélet ellen fellebbezett. Éppen most karácsony első napja előtt egy héttel

tartóztatta le a vizsgálóbíró hamistanuzásra való rábírás kísérlete címen.

Hogy ismét a korcsmai jelenetre térjünk: Bagdi Antal ismerősre talált a kis vendéglőben. Közeledett hozzá és barátságosan üdvözölte. De az ismerős, akiben már volt néhány pohár ital, kötekedve fogadta és harány hangon kiáltotta feléje:

— No, olvastam kedves uram, hogy elítélték, de azért ne busuljon, maga még örülhet, nagy szerencséje, hogy Szabó Lajos meghalt!

A meglepő fogadtatásra durva elintés lett a válasz és nem is esett több szó a vendéglőben Szabó Lajos haláláról és a szurósszemű elítélt nagy szerencséről, amelyet állítólag annak köszönhet, hogy meghalt egy ember.

Dr. Takó vizsgálóbírósegéd vesztegetési ügyéhez vezetnek a nyomozás szálai.

Az ezerszemű detektívnek, a közönségnek segítségével e sorok írója is elindult, hogy megállapítsa, milyen titok lapult meg a vendéglőben elhangzott, fenyegető szavak mögött. Kiderült, hogy az elegáns szőrmebátos férfi, Bagdi Antal nagyon közeli összeköttetésben állott Szabó Lajos munkással, aki olyan gyanus hirtelenséggel halt meg a homokkerti házikóban pont egy évvel ezelőtt. Tanuk akadtak, akik arról tettek vallomást, hogy

bizalmas és törvénybe ütköző szolgálatokat végzett a szegény munkás.

A bizalmas szolgálatok ideje még 1925-re nyúlik vissza, amikor nagy szenzációja volt a városnak. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegédet, aki dr.

Preineszberger Jenő törvényszéki tanácselnök, vizsgálóbíró mellett dolgozott önálló jogkörrel, letartóztatták, mert azt a vádat emelték ellene, hogy

többen megvesztegették ügyeik kedvező elintézése érdekében.

Országos szenzáció lett az ügyből, amely azzal végződött, hogy dr. Takó Ferencet, akinek éppen kézbesíteni akarták a bírói kinevezést, a vádlottak padjára ültették és az elhangzott terhelő tanuvallomások és felsorakoztatott egyéb bizonyítékok alapján,

több évi fegyházra, hivatalvesztésre ítélték. Az öszbecsavardott haju tisztviselő sírva fogadta az ítéletet,

amely lezudult reá a bizonyítékok súlyával és megsemmisítette életét.

Takónét öngyilkosságba kergeti a szegény, térje a fegyházban szerzett betegségbe halt bele

A város közönségét sokáig izgalomban tartotta a rendkívüliségével ható bűnügy, amelynek olyan részletei voltak, hogy tulszárnyalta a detektívdrámák kiagyalt cselekményeit is.

Dr. Takó Ferencet barátjának, dr. szentimrei Nagy Samu ügyvédnek az irodájában leleplezték le.

Mozirendezőnek is becsületére való körültekintéssel és hatással eszközölték a leleplezést

és az elejtett tanuk saját szemükkel látták, hogy dr. Takó Ferenc — iratokat mutatott és pénzt vett át. Az iratok egy örökösödési ügyről szóltak, amelyben végrendelet-hamisításról, hamistanuzásról vádaskodtak egymással a felek. A leleplezés — tekintettel a nagyszerű rendezésre, sikerült és

Takó hiába hangoztatta, hogy a jóbarát ügyvédi irodájába nem pénzért ment, nem megvesztegetés történt,

semmit sem tehetett a bizonyítékokkal szemben — elítélték.

Dr. Takó Ferenc a fegyházba került, szép fiatal feleségét pe-

Megindult a lavina egy durva tréfa nyomán

Az elejtett szavak nem veszték el nyomtalanul a vendéglő lárájában. A vendéglőben borozgató társaságok meg-

figyelték a két embert és megindult a kutatás, suttogtak az emberek kíváncsian a szurósszemű emberről,

Nem csábít az alma fája. Mászt kíván már Éva lánya.

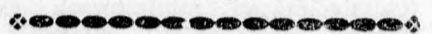
Bűnbe esni mért érdemes: Klein Divatház-nak selyme ez.

**Karácsony vasárnapján
ma 5 órai tea táncsal
az Arany Bika Uvegtermében**
Este tánc
Fejes szalonzene
Asztalrendelés 27-99 telefonon

— **Függönyöket, ágyterítőket, szőnyegeket, mindenféle kézimunkákat részletre is készít.** Összeállításokat, montirozásokat, gép-azsurt, endlizést, gombbehuzást, plissézozást. Tervezéseket, festéseket, előrajzolást legolcsóbban Szilágyi kézimunkaüzeme végez. Széchenyi 1.

— **Kovács Lajos** elektroműszerész készít, javít villamos gépeket, készülékeket, akkumulátorokat. Miklós ucca 9. Telefon 11-70.

— **Orbán** gumijavitó műhelyét Piac ucca 7. alá helyezte át.

SPORT

Hányadik helyen fekszik a magyar futball a világ ranglistán?

Egyik fővárosi esztal kérdést intézett a futball két nemzetközi ismerőjéhez, Fischer Mórhoz és Kenyeres Árpádhoz, hogy véleményük szerint hogyan fest a futball világ-ranglistája. A két szakértő véleménye igen eltérő, különösen az angol, osztrák és délamerikai futball pozíciója tekintetében oszlig meg bírálatuk.

Csak Magyarország futballsportja nővójában egyeznek meg valamennyire, — Fischer szerint 7-ik, Kenyeres szerint pedig a 6-ik hely illeti meg a magyarokat a nemzetközi vetélkedésben.

A két lista első 8 helye egyébként így fest:

- Fischer Mór:**
1. Uruguay. 2. Anglia (Skócia). 3. Ausztria. 4. Olaszország. 5. Argentína. 6. Hollandia. 7. Magyarország. 8. Csehszlovákia.
- Kenyeres Árpád:**
1. Skócia (Anglia). 2. Argentína. 3. Uruguay. 4. Ausztria. 5. Olaszország. 6. Magyarország. 7. Csehszlovákia. 8. Brazília.

Kiüt ses győzelmek várhatók a mai boxmérkőzésen az Arany Bika disztermében

A ma déli gyorsvonattal érkeznek Debrecenbe a magyar ökölvívó sport bűszkeségei Énekes István világbajnokkal az élükön.

A már ismeretes párosításból megállapítható, hogy a mai ökölvívó mérkőzés sokáig emlékezetes marad a sport-társadalom előtt.

Légsúlyban Ványi (B. Vasutas)—Kiss (MAC) ifjúsági bajnok mérkőzése teljesen nyílt.

Pehelysúly: Frigyes többszörös magyar válogatott—Takács (MAC), Budapest bajnoka mérkőzés a Frigyes javára dőlhet el.

Weltersúly: Beszterics (B. Vasutas)—Utassy, Magyarország bajnoka, teljesen nyílt, egyforma erők harca.

Középsúly: Farkas I. válogatott—Jelés (BTC), a nehézsúlyiak mérkőzése, — egyenlő erők.

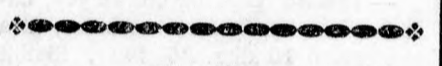
Énekes I. világbajnok—Énekes II. országos leveinte bajnok exhibiton mérkőzés. Ezeket megelőzőleg a debreceni leveinte egyesületek válogatottjai mérkőznek.

Az izgalmas mérkőzés ma vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika disztermében lesznek megtartva és máris megállapítható, hogy azon a társadalom valamennyi rétege képviselve lesz.

Magyar csapatok külföldön

A telelő magyar futballcsapatok csaknem kivétel nélkül kezükbe vették a vándorbotot, hogy a pihenő alatt is tudják biztosítani létüket. Külföldön még mindig elég jó márká a magyar futball és ennek köszönhető, hogy a legkülönbözőbb országokban és vidékeken a karácsonyi ünnepeken magyar szótól lesznek hangosak a pályák.

A Bocskay is ma startol Palermóban, míg másnap egyik szomszéd városban játszik. A három nagy csapat közül az Ujpest Barcelonában, a Ferencváros Genuában, a Hungária Milánóban — az Ambrosiana ellen — játszik. Az első napon Olaszországban turáznak még a Budai „11”, a III. ker., a Vasas és a BEAC. De szerepelnek magyar csapatok Franciaországban, Görögországban, sőt Málta szigetén is.

RADIO

— **Dinamikus hangszóró cassis 25 pengőért, sávszűrő, rádióalkatrészek. Borka Kolozsváry, Degenfeld tér.**

VASARNAP, december 25.

8.30: Hírek. — 9: Református istentisztelet. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. — 11.30: Evangélikus istentisztelet. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Kar-nagy dr. Dohnányi Ernő. Közreműködik Szende Ferenc. — E hangverseny szünjében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. — 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: Szalonzenekari hangverseny. — 5.45: „A magyarországi őskereszténység emlékei.” Balogh Albin dr. előadása. — 6.15: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. — 7.40: Operettelőadás a Studióból. — „Leányvásár.” Operett 3 felvonásban. — Utána: Időjelzés, sport- és ügétversenyeredmények. — Majd: Guttenberg György szalon- és jazzzenekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházából, Kalmár Pál énekszámával.

HÉTFŐ, december 26.

*9.30: Hírek. — 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó templomból. — 11.15: Görögkatolikus istentisztelet a gör. kat. magyar plébániatemplomból. — Utána: Időjelzés, időjárás- és viz-

állásjelentés. — Majd, kb. 12.20: Matiné a Labriola-színházból. — 2.15: Polydor—Brunswick gramofonhangverseny. — 3.45: Manchen Mariska előadása fiatal leányok számára. — 4.10: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — Közben, kb. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 5.30: „A mai Betlehem.” Heigl László dr. előadása. — 6: Magyar nóták. Előadja Nagy Margit és Pertis Jenő cigányzenekara. — 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „János vitéz.” Daljáték 3 felvonásban. — Az előadás után időjelzés, sporteredmények. — Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropol-színházból.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI MŰSOR.

VASARNAP délután: *Egy kis senki.* Este 6-kor: *Ezerjő*, 9-kor: *Ezerjő*. HÉTFŐN délután: *Emmy.* Este 6-kor: *Ezerjő*, 9-kor: *Ezerjő*. KEDDEN este: *Ezerjő.* (B bérlet.) SZERDAN este: *Ezerjő.* (C bérlet.) CSÜTÖRTÖKÖN este: *Ezerjő.* (A bérlet.)

A SZÍNHÁZI ISKOLA

A SZÍNHÁZ KARÁCSONYA.

A debreceni közönségnek sebb karácsonyi ajándékot nem is gondolhatott volna ki a színház igazgatósága, mint azt a műsort, amelyet összeállított. Kardoss Géza a közönség iránti nagy tiszteletének tesz eleget akkor, amikor a karácsonyi ünnepek alatt egy ma, vasárnap délután, mint holnap, hétfőn délután a 3 óras előadásban ma az „EGY KIS SENKI”-ben s holnap az „EMMY”-ben fellép.

A 6 és 9 órai előadásokban mindkét ízben az óriási sikert aratott „EZERJŐ” kerül előadásra. Az „EZERJŐ” keretében a debreceni elsőrendű kereskedő cégek által felajánlott ajándékokat osztják ki a közönség között és ez maga már egy olyan inger, hogy mindenki igyekszik jegyét biztosítani. Nem csoda, hiszen az eddigi előadásoknál előfordult, hogy egy 20—30 filléres jeggyel szemben valaki 4—5 pengős tárgyat kapott ajándékba. A jókedv és a kacagás kíséri végig az „EZERJŐ” előadását, amelynek női főszerepeit a szerencsétlenül járt Indra Margit helyett a mai naptól kezdve a debreceni közönség régi kedvence, Timár Ila játssza, aki már a tegnapi beugrásával is óriási sikert aratott. Tekintve, hogy karácsony másodnapja hétfőre esik, így az A. bérlet most kivételesen csütörtökön, vagyis december hó 29-én lesz megtartva. Amikor a debreceni Csokonai-színház igazgatósága és teljes társulata a legboldogabb karácsonyi ünnepeket kívánja a debreceni közönségnek, egyuttal már most figyelmezteti a közönséget arra, hogy január 4-én egy estére a világ legnagyobb dízője, DELA LIPINSZKAJA fog vendégzerepelni a színházban.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS.

A tüzezlaktanyával szemben levő Kassai uti kislakás-telepen egy szoba, konyha lakás szabadkézbe kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél. Polgármester.

Vasárnap—hétfő	
Vigszínház Fél 3, fél 5, fél 7, fél 9	K I K I vidám operett Anny Ondrával.
URANIA Fél 3, fél 5, fél 7, fél 9	A MOZIÖRÜLT Harold Lloyd a főszerepben.
Apollo 2, 4, 6, 8	JOHNNY ELLOPJA EURÓPÁT Harry Piel BANDITÁK RÉME Tom Mix

A Meteor mozi műsora

Vasárnap: Névtelen anya, hangos világfilm John Boles főszereplésével. Megelőzi Mr. Herkules a stúdióban. Hétfőn: Londoni kémnő, izgalmas kémdráma Charles Farrel főszereplésével. A fényes kísérő műsorrall. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

HIRDETMEÉNY.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó és álló vizek állati hullákkal való fertőzésének a megakadályozása tárgyában 228.400/932. B. M. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint:

„A folyó és álló vizeknek állati hullák és hullarészekkel való beszenyvezése az 1879:XL. t.-c. 124. §-ába ütköző kihágás.”

Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem a város lakosságát, hogy az 1888:VII. t.-c. 23. §-a értelmében, minden állattartó, vagy állatgondozó köteles az állatállományában előforduló elhullási eseteket az elsőfoku közigazgatási hatóságnak bejelenteni és az állati hulla megsemmisítése, az esetleges ragályos megbetegedések elterjesztésének a megakadályozása végett esetről-esetre a hatóság engedélyével csak a hatóság által kijelölt helyen történhetik.

Debrecen, 1932 december hó 14. Polgármester.

Nyílt-tér.*

NYILATKOZAT.

Ezennel bocsánatot kérek Bóde Gyula urtól és kedves feleségétől azért, mert folyó évi december hó 11-én a késő esti órákban őket nyilvános helyen, nagyobb társaságban, minden ténybeli alap nélkül megrágalmaztam. Kérem őket hogy bocsánatkérésemet, mely őszinte szívből fakad, elégtételül fogadják el és ellenem megtorló bünvádi lépéseket ne tegyenek. Debrecen, 1932. évi december hó 22-én.

Pávay József sk.

*E rovatban kérésért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 12.00—11.00 és boletta, rozs 7.50—7.00 és boletta, árpa 7.40—7.00, zab 7.50—7.00, csövestengeri 4.60—4.50, szemes tengeri 5.40—5.20, lucerna 5.70—5.20, széna 4.00—3.00, here 5.50, alomszalma 2.00—1.80, ágyzalma 2.50, cukorrépa 1.20—1.00, takarmánykása 0.90—0.80.

Ártatatlan volt-e Takó Ferenc dr.

a debreceni törvényszék megvesztegetés miatt fegyházra ítélt vizsgálóbírósegédje, aki a fegyházban szerzett betegségébe belehalt, miután felesége tragédiájuk miatt öngyilkosságot követett el?

Hét évvel a főtárgyalás után kiderült, hogy jó pénzért hamis tanukat toborozott dr. Takó ellen a bűnügynek egy azóta meghalt tanuja

Egy hamistanuzó bünszövetkezet van Debrecenben, amely a fizető fél javára dönti el a perek sorsát

Egy évvel ezelőtt, karácsony első napjának estéjén egy sötét, hideg szobában haldoklott mindenkitől elhagyatva egy szegény munkás ember. Halálvergődésének nem volt szemtanúja, nem volt senki, aki utolsó szavaira kíváncsi lett volna. A város központjától távol eső Homokkertben, Ecsedi István házában játszódtott a szomorú tragédia. A szeretet ünnepe minden vigasz nélkül magára maradván, vivta élete utolsó küzdelmét a nagy Kaszással Szabó Lajos munkás...

A holttestre másnap délelőtt talált rá a házigazda, aki ünnepet ment kö-

szönteni lakójának, de a halott ember üveges szeme, halálkínban eltorzult arca ajkára fagyasztotta a jó kívánságokat. A kicsi homokkerti házban a rémület vert tanyát, meghalt a lakó, aki beteg soha sem volt. Gyanusnak találták a hirtelen halált, de a gyanu nem verhetett mélyebb gyökeret. A hatósági orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívizélhűtés segítette át a más-világra a szegény egyedül élő munkást. Eljárás nem indult a hirtelen haláleset ügyében. Természetes halál — ez volt a hivatalos megállapítás — gyanura nincsen ok...

Bagdi Antalról, találgatták, ki lehet a Szabó Lajos, milyen viszonyban voltak egymással, hogy nagy szerencse érte halálával őt, hogy sötét titkot vitt magával a sírba a meghalt munkás. Napokig szállt a hír, tulozva, szinezve egy ember haláláról és egy másik embernek a halálból eredő nagy szerencséről. A közönség a legkitartóbb a legkíváncsiabb nyomozó, felszínen tartotta az elejtett szavakat s találgatta, milyen titok lapulhat a szavak mögött. Megindult egy lavina, amelyet néhány

kötekedő szó dobott csak el, de az elegendő volt ahhoz, hogy a mélyen meghuzódó gonoszságokról lerántsa a fátylat és utat mutasson a nyomozó hatóságoknak. Néhány napi kutatás, kérdés és reflektor fényvel világított le a társadalom látszólag nyugodt felszínére alá, oda, ahol a mélyben sötét titkok huzódnak meg és az emberi gonoszságoknak, oly tömege burjánzik föl, hogy egy része is háborzongató a napfényes uccán nyugodtan járó számára.

Különös módon felujul a halott emléke egy korcsmai borozgatásnál.

Ennek a szerencsétlen embernek a halála különös lavinát indított meg. Néhány héttel ezelőtt az egyik debreceni kis vendéglőbe borozni tért be egy jól öltözött, szurószemű, közismert férfi, akit azokban a napokban ítélték el a debreceni bíróságon több hónapos szabadságvesztésre. Ügye nagy port vert fel Debrecenben, ami nem is csoda, hiszen

a debreceni ipartestület egyik jelentős szakosztályának volt elnöke, szaktanára a debreceni ipariskolának üzelete a legjobb menetelűek közé tartozott Debrecenben.

Bagdi Antal volt a szurószemű férfi, az ismert hölgyfodrászüzem tulajdonosa.

Amint emlékeztetes, fogházba nem került akkor, mert az ítélet ellen fellebbezett. Éppen most karácsony első napja előtt egy héttel

Megindult a lavina egy durva tréfa nyomán

Az elejtett szavak nem veszték el nyomtalanul a vendéglő lármájában. A vendéglőben borozgató társaságok meg-

tartóztatta le a vizsgálóbíró hamistanuzásra való rábírás kísérlete címen.

Hogy ismét a korcsmai jelenetre térjünk: Bagdi Antal ismerősre talált a kis vendéglőben. Közeledett hozzá és barátságosan üdvözölte. De az ismerős, akiben már volt néhány pohár ital, kötekedve fogadta és harány hangon kiáltotta feléje:

— No, olvastam kedves uram, hogy elítélték, de azért ne busuljon, maga még örülhet, nagy szerencséje, hogy Szabó Lajos meghalt!

A meglepő fogadtatásra durva elintés lett a válasz és nem is esett több szó a vendéglőben Szabó Lajos haláláról és a szurószemű elítélt nagy szerencséről, amelyet állítólag annak köszönhet, hogy meghalt egy ember.

figyelték a két embert és megindult a kutatás, suttogtak az emberek kíváncsian a szurószemű emberről,

Dr. Takó vizsgálóbírósegéd vesztegetési ügyéhez vezetnek a nyomozás szálai.

Az ezerszemű detektívnek, a közönségnek segítségével e sorok írója is elindult, hogy megállapítsa, milyen titok lapult meg a vendéglőben elhangzott, fenyegetőszavak mögött. Kiderült, hogy az elegáns szörmekabátos férfi, Bagdi Antal nagyon közeli összeköttetésben állott Szabó Lajos munkással, aki olyan gyanus hírtelenséggel halt meg a homokkerti házikóban pont egy évvel ezelőtt. Tanuk akadtak, akik arról tettek vallomást, hogy

bizalmas és törvénybe ütköző szolgálatokat végzett a szegény munkás.

A bizalmas szolgálatok ideje még 1925-re nyulik vissza, amikor nagy szenzációja volt a városnak. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegédet, aki dr.

Preineszberger Jenő törvényszéki tanácselnök, vizsgálóbíró mellett dolgozott önálló jogkörrel, letartóztatták, mert azt a vádat emelték ellene, hogy

többet megvesztegették ügyeik kedvező elintézése érdekében.

Országos szenzáció lett az ügyből, amely azzal végződött, hogy dr. Takó Ferencet, akinek éppen kézbesíteni akarták a bírói kinevezést, a vádlottak padjára ültették és az elhangzott terhelő tanuvallomások és folszórakoztatott egyéb bizonyítékok alapján,

több évi fegyházra, hivatalvesztésre ítélték. Az öszbezsavardott haju tisztviselő sírva fogadta az ítéletet,

amely lezudult reá a bizonyítékok súlyával és megsemmisítette életét.

Takónét öngyilkosságba kergeti a szegény, térje a fegyházban szerzett betegségbe halt bele

A város közönségét sokáig izgalomban tartotta a rendkívüliségével ható bűnügy, amelynek olyan részletei voltak, hogy tulszárnyalta a detektívdrámák kiagyalt cselekményei is.

Dr. Takó Ferencet barátjának, dr. szentimrei Nagy Samu ügyvédnek az irodájában leplezték le.

Mozirendezőnek is becsületére való körütekintéssel és hatással eszközölték a leleplezést

és az elejtett tanuk saját szemükkal látták, hogy dr. Takó Ferenc — iratokat mutatott és pénzt vett át. Az iratok egy örökösödési ügyről szóltak, amelyben végrendelet-hamisításról, hamistanuzásról vádaskodtak egymással a felek. A leleplezés — tekintettel a nagyszerű rendezésre, sikerült és

Takó hiába hangoztatta, hogy a jóbarát ügyvédi irodájába nem pénzért ment, nem megvesztegetés történt,

semmit sem tehetett a bizonyítékokkal szemben — elítélték.

Dr. Takó Ferenc a fegyházba került, szép fiatal feleségét pe-

Nem csábit az alma fája. Mászt kíván már Éva lánya.

Bűnbe esni mért érdemes: Klein Divatház-nak selyme ez.

dig megtörte a bánat, nem bírta elviselni a szegényt és Péterfia uccai lakásán megmérgezte magát.

Évek múlva

a fegyházban súlyos betegséget szerzett dr. Takó Ferencet feltételesen szabadlábra helyezték.

Takó Ferenc nem alaptalanul tagadott — Szabó Lajos hamis tanukat toborozott ellene

Ezzel a szenzációs háttérű bűnügyvel, amelynek már két halottja van, függ össze a — tanuk szerint — Szabó Lajos szereplése. Határozott vallomások hangzottak el arról, hogy

hamis tanuk szerzésére irányult egy akció és Szabó Lajos kapta a megbízást, hogy kerítsen tanukat pénzért.

A titokzatos ügy és annak sötétbe maradt irányítói után nyomozva jutottam el egy Arany János uccán lakó házaspárhoz, akik igen jó ismeretségben voltak Szabó Lajossal és annak bizalmas közléseiről tettek a napokban vallo-

Hazajött azonnal Debrecenbe, de itt a betegségével kórházba került. Amputálni kellett az egyik lábát, de megmenteni az életnek mégsem sikerült,

meghalt súlyos szenvedések után. A Szent Anna uccai temetőben temették el, nem kísérté utolsó útjára senki, csak védője, dr. Fényes Jenő.

mást. A házaspár valóságában rendkívül súlyos vádak találhatók az illetékes hatóságok és a most nyilvánosságra kerülő kijelentések feltétlenül szükségessé teszik egy

széleskörű, erélyes nyomozás megindulását, amely az igazságot keresők teljes szigorával kell, hogy kísértse a vád igazolása esetén azt a sötét bünszövetkezetet, melynek tagjai a pénz utáni való undorító mohóságukban hamis tanuzással törtek mások értékeire, életére.

Azt kellene vallani jó pénzért, hogy Takó pénzt vett fel

Az első tanu, akit az ügyben megszólaltattunk, Rusnyák Mihályné, egyszerű fejkendő asszony, aki kérdéseinkre elmondja, hogy nagyon jól ismerte Szabó Lajost, aki abban az időben a Varga ucca 14. számú házban volt házfelügyelő.

— Jó népek voltak — mondja Rusnyákné — sajnálni lehet őket, hogy elhaltak. A Varga uccai háznál hirtelen halt meg az asszony, majd a következő évben a Homokkertbe kikerült Lajost érte a halál, de őt is nagy hirtelenséggel. Beteg sem volt, úgy halt meg, magára maradva.

— Szabó Lajos beszélt tanuzásról a Takó-üggyel kapcsolatban magunknak?

— Hát beszélni beszélt, de nem lett semmi a dologból. Ugy történt, hogy egy napon bejött az uramhoz a Lajos, oszt azt mondta:

Rusnyák bácsi, akar szert tenni

Takó azért jött vissza Debrecenbe, hogy megölje azt, aki ártatlanul börtönbe juttatta

Rusnyák Mihály kérdéseinkre előadta, hogy Szabó Lajos, akivel igen jó viszonyban volt, többször kérte, hogy menjen el tanuskodni, ahogy kívánják, majd megfizetnek érte. Szabó Lajos a Takó-ügyet emlegette, de ő nem avatkozott bele és nem ment ta-

Kérjünk mindenütt

TYP-TOP fogkefét.

Külföldön is kiválóan elismert

Magyar gyártmány.

Gyártják:

Egyesült Kefegyárak R. T.

Falk-Stern
DEBRECEN.

Alapítási év: 1865.

nuskodni. Szabóról tudta, hogy tanukat szerez a más megbízására. Tudomása van arról is, hogy

Takó elítélése napján nagy mulatozást rendezett egy ur a Petőfi-téri vendéglőben, több embernek fizette az italokat és pénzt adott nekik.

— Takó bíró urat ismertem úgy látásból, — mondta Rusnyák Mihály — de az apósát igen jól ismertem személyesen is. Sokáig együtt dolgoztunk. Ő mondta, Szabó Dániel, hogy a veje hazajött a fogságból és

csak azért jött vissza Debrecenbe, mert meg akarja ölni azt, akinek tönkretételét tulajdonítja, aki miatt felesége öngyilkos lett.

Az öléből nem lehet semmi, mert meghalt nagy nyomorúságában.

TEHETETLENSÉGÉBEN ÖRJÖNG TAKÓ A HALÁLOS ÁGYON

Rusnyák Mihálynak ezt a vallomását megerősíti Rózsa Miklós detektívcsoporthoz vezető is, akinek szintén tudomására jutott Takó szándéka, még pedig Takótól magától. Az ideiglenesen szabadlábra helyezett fegyenc csakugyan azért jött vissza Debrecenbe a fegyházból, hogy megölje azt, akinek

HUST karácsonyra, ujévre nagyon olcsón 38—58 f.-ért szerezzé be BLAU huscsarnokában Deák Ferenc ucca 20.

romlását tulajdonította. Készült a gyilkosságra és amikor a betegség összetörte úgy, hogy képtelen volt mozdulni is, a kórházi ágyon

tehetetlenségében örvöngve, mondta el a detektívcsoporthoz vezetőnek szándékát, mert tudta, érezte, hogy azt valóra váltani már úgysem tudja, meghal, mielőtt meghosszulhatná magát.

A detektívcsoporthoz vezető úgy került Takó Ferenchez, hogy ez megbízást kapott nyomozásra egy sikkasztási ügyben, melyben a feljelentő dr. Takó Ferenc volt. A fegyházból szabadult ember Debrecenbe érkezése után az Árpád-téren vett ki albérleti lakást és ott tartotta ruháit, köztük a szőrmével bélelt télikabátját is. Betegsége miatt kórházba szállították és ezalatt az idő alatt, — bár többször kérte — nem tudott hozzájutni a kabátjához. Ezért tett feljelentést sikkasztás miatt. Ebben az ügyben hallgatta ki Rózsa Miklós dr. Takó Ferencet, akinek akkor már amputálták az egyik lábát. A jegyzőkönyv felvétele után a súlyos beteg, aki még vizsgálóbírósegéd korából jól ismerte a detektívcsoporthoz vezetőt, sirva fakadva panaszkodott el sorsát.

— Nincs nekem már semmi akaratom, vágyam, — mondta — csak azt kérem az Istentől, hogy

csak egyszer tudnék még lábra állni, hogy agyonüssöm tönkretetőmet! Csak annyit erőm tudnék gyűjteni, hogy megölhetném!

A testben-lélekben összetört fegyenc tudta már, hogy erő gyűjteni nem lesz módjában, érezte, hogy közeleg halála órája és tehetetlen kétségbeesésében, hogy megbosszulni már nem tudja maga és felesége pusztulását, elmondta, mintegy utolsó vallomásul egyetlen nagy tervét, melynek végrehajtására a fegyház borzalmas éjszakáiban, évről-évre készült.

IGAZ-E AZ, HOGY HAMIS-TANUZÓ TÁRSASÁG ÁLL RENDELKEZÉSRE A FIZETŐ FÉL JAVÁRA?

A napvilágra került adatok alapján meginduló nyomozás lesz hivatva kideríteni, ígérték-e és ki ígért pénzt hamis vallomásért, tettek-e hamis vallomást a nagy bűnügyben? Igaz-e az az állítás, hogy ma egy

megszervezett, hamis tanuzásra jó pénzért mindig kapható társaság lapul meg az alvilágban és váratlanul megjelenve a tárgyalásokon, eldönti a perek sorsát, de a vallomásokért fizető fél javára?

Nagy feladat előtt áll a nyomozó hatóság, meg kell küzdeni egy rendkívül ravasz társasággal, amelynek tagjai szorosan össze vannak kötve a közös gazságok eltérhetetlen köteleivel. — De ha egy köteleit sikerül meglazítani, már nyert ügye van az igazságnak. A Rusnyák házaspár vallomása, kiinduló pont kell, hogy legyen az első lépés a leleplezésére a hamis tanuzásra való szövetkezőeknek, amelyekről szerte beszélnek a városban.

Egy ügyvédi irodában, gondosan őrzött kimutatás szerint, közel 20 darab olyan per van, amely-

ben ugyanazon személyek szerepelnek rendszeresen, mint tanuk.

A két tanutól, akiket Szabó Lajos bizalmasan elmondott kijelentéseire és Szabó gyanús tevékenységével kapcsolatban kérdeztünk meg, a hivatásos nyomozók neveket kapnak, majd bizonyára és alkalmuk lesz tisztázni, mennyiben felel meg a valóságnak a házaspár szenzáció erejével ható vallomása.

És végül: ki kell nyomozni újból már, hogy mennyiben bűnös, mennyiben ártatlan a fegyház szenvedései miatt meghalt Takó Ferenc s a hamis tanuzó hogy mennyiben bűnös, mennyiben büntársaságot a felelősség terheli-e azért a két sirdombért, amely Takó Ferencet és feleségét takarja?

Bencze Mihály.

KÖNYVESHAZ TÉREY SÁNDOR: A FÖLD LELKE

Az író a német Bruckner esete magyar kiadásban: 12 évig írt Térey Sándor ezen a néven, mely csak írói név és senki se tudta, kicsoda, azt sem, hogy családi néven már volt ösmert és becsült író, az Uj Idők, Hét Budapesti Napló dolgozó-társa... Versei, irodalmi esszéi mind a Nyugatban jelentek meg. Móra Ferenc róla mintázta egy regénye hőseit, Térey azalatt saját regényei hőseit mintázta teljes vidéki elvonultságban. Az a másik ember, a közéletnek mindig premier planján, a városok egy nagy szervezetének megteremtője, vezetője, francia, svájci és olasz egyetemeken előadó, külföldi kongresszusok delegátusa. Sokoldalú, polyhistor, kriminalpszichológus, a Magyar Jogászegyletben az elmebeteg jogvédelmének, a római nemzetközi kongresszuson a nemzetközi magánjog egy kérdésének előadója, zenebarát, ösmert a világ minden nagy muzsikusa, levelesládájában Ady, Román Roland, Herriot, Stefa Zweig baráti levelei...

Eddig megjelent regényeinél a kritika mindig kiemelte, hogy Térey eredeti író, remek stilsztá, lélekrajza művészi.

Uj könyve egy apagyilkos élete, bűnhődése, az Alföldről felvidékre került parasztemberé. Gyikó Jánosra, a fiura, tragikus hirtelenséggel zuhan rá a gondatlan gyermekkor határán szülei felzavart élete, anyja elidegenedése, apja szenvedélye, mely feldúlja otthonukat. A feszültség gyilkosságban robban ki: Gyikó János megöli az apját.

A börtönből szabadulva, új életet kezd. Alföldi kubikusokkal, dunántúli aratókkal jár, ezt a világot minden eredetiségével és különösével megismerjük. Majd meserembernek áll, végül maga gazdája néhány hold földön. Erdő, mező, szántó nem egyszerűen föld előtte: éppoly élő, eleven, mint az állatok, csak ahhoz jók, akik bánni tudnak vele, mert a földnek is lelke van. Kiverekszi magának asszonyát — egy falusi lakodalom a régi szerető bicskája villanásai, — de erején túl vesz földet, belebukik. Hogy mentse, ami menthető, kivándorol Amerikába.

Megösmérjük az amerikai gyári munkások, farmerek, kivándorló magyarok, kálvinista egyházak életét. Kitér a háborn. Gyikó municiógyárba kerül, egy haragosa feljeleníti, hogy részes a gyár felrobbantásában, ami majd életébe kerül.

1920 tavaszán kerül baba. Utja ott vezet el a visszavonuló vörösök és románok harcveronalán. Vele együtt éljük át azoknak a napoknak minden feszültségét és kínódását.

Alig ösmér rá falujára. A háború megváltoztatta az embereket. Feleségének egy oroszról gyermeke születik. Elkéseredésben italozik, költi a pénzt: saját felesége jelenti fel a csendőrnőknél. A dollárokért, a földért folyik a harc köztük. Végre

földet vásárol. Próbálja mindazt, amit amerikai farmokon tapasztalt, faluja hasznára fordítani, de nem értik meg. A házhelyosztásnál megcsalatozott szegény nép életére áll igazságosabból, emberségből, de nem biznak benne. Egy tüntetésnél ki akarja menteni felesége fiát, az orosz kis gyermekét a tömegből, bele-sodródik az összetűzésbe és egy eltévedt golyó megöli.

Barátságos beszélgetés

amerikai magyar szenzációkról debreceni vonatkozásokkal

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG ALLANDÓ AMERIKAI MUNKATÁRSA KÖZELEBB HOZZA A TENGERENTULI MAGYARSÁG ÉLETÉT HOZZANK

U. S. America, 1932. december

Barátságos „Adjon Isten” a Független Ujság olvasóinak!

Egy amerikai magyar, akit Debrecen közönsége jobban ismer, mint e pillanatban maga is gondolja, néhány érdekességet akar adni e hasábkon a lap olvasóinak. Magyarokról magyaroknak. Mert úgy tessék tudomásul venni a dolgot, hogy Csonka- és európai Darab-Magyarországokon túl és kívül, de a régi Magyarország eszmei közösségében, van ám még egy darab ország, amely magát magyarnak tudja és érzi még. Ugy hívjuk ezt itt: Magyar-Amerika. Számlál vagy egy millió lelket.

Ennek az országnak is megvannak a maga külön problémái, nagy problémái, örömei, sikerei és — nos, igen — botrányai is. Még pedig meglehetősen bőséggel vannak ezekből. Mindenikből. Annaira bőséggel, hogy azokat igen bajos lenne mind idefelfalni. Most csak azokról szóljon hát a nóta, melyek valami kapcsolatban vannak Debrecenrel, vagy legalább is debreceniekkel. Kezdjük:

Csikós bojtár a karácsonyi könyvpiacra.

Hogy pedig vaslogikával senki ne vádolhasson, mindjárt az elejére olyat teszünk, aminek nincs közvetlen debreceni vonatkozása. És mégis érdekelnie kell ezt a várost. Debrecen és a magyar pusztát ugyanis nem lehet elválasztani egymástól.

Jó, jó. Tudjuk mi azt, hogy Debrecen kultur-város. Mindent tudunk róla. És ha rádokolunk, mégis legelső sorban a Hortobágyot hozza emlékeztünkbe a képzettársítás. Haragudjon meg ezért bárki is, de ez így van.

Nos, a pusztát most igen eredeti, igen meleg, igen pompás színben vult be az amerikai könyvpiacra. A pusztát és rajta egy kilencesztendő csikósgyereket, megegyő. A Mocsokos, amelyiknek nevét sok tízezer angolul beszélő amerikai tanulja meg pár héten belül.

Ugy történt a dolog, hogy Finta Sándor, ez az istenáldotta magyar szobrászgéniusz, ki jelenleg New Yorkban él, alkot és tanít, mint a mű-

vészet tanára, — könyvet írt. Nem tudományosat, nem művészettörténetit, hanem a saját életéből három esztendőről. Arról a háromról, melyet az ecsegi pusztán töltött kilenc esztendő korától. Ehez a kis magyar gyerekekéhez kapcsolja a hajdani híres versenylónak, a pusztára kiebudalt, kivénhedett versenyparipának pár esztendőjét. Ez a könyv. Így semmi. Elolvassva azonban nagy élmény. Megrázó, meggondolkodtató, olykor megrikató. Minden vonatkozásában élmény.

A könyvnek már megjelenése előtt sikere volt. A „Target” című ifjúsági ujság hozta folytatásokban, természetesen angolul. A szerzőnek saját illusztrációival, miknek megjelenése maga is szenzációnak számít egész Amerika művészi életében. A fiatalok kapkodták érte az ujságot. És ekkor jött Amerika legkonzervatívabb kiadó cége, a Harper és Brothers, amely arról nevezetes, hogy élő íróktól még könyvet ki nem adott, csak, ha annak már legalább három sikeres könyve forgott a piacon más kiadásban és megvette Finta első könyvét. Sőt, a Literary Guild, mely név alatt a legnépesebb könyvbarátok társaságát tessék érteni, karácsonyi ajándékba, a 25.000 példány körül, ajándékozta a „Herdboy of Hungary” (Magyar csikósbojtár) hangjainak.

Mi ennek örülünk most Amerikában. De nem a piaci sikernek, hanem annak, ilyen izig-vegrig magyar könyv még nem volt angol könyvpiacra. A legnépesebb egyszerűség naiv klasszikussága emeli nagy íróvá benne Fintát, az ecsegi pusztáról a newyorki Metropolitan museum művészei közé emelkedett szobrászt. Annyi östetesség, annyi erő, annyi humor, annyi magyar életlátás van ebben a könyvben, amennyit idegen nyelven senki nem adott még fajtájáról.

Ennek a könyvnek érdekelnie kell tehát Debrecen is, a legmagyarabb várost.

Sikkasztási botrány a Verhovay Egyletnél.

Százat egy ellen, hogy száz olvasó közül legfeljebb egy fogja tudni, ki

volt Verhovay s nulla egész öt-tized-nél fog csak derengeni valami halvány setjés arról, hogy egy ilyen nevű nagy magyar egyesület van Amerikában. Tényleg van.

Verhovay annak idején, lehet vagy negyven-ötven éve, híres ellenzéki képviselő volt az eszlári pör idején. Istóczyval együtt ők voltak az anti-semitizmus első hírhedt vezérei. Akkor mindenki ismerte a Verhovay nevet. Az idők rendje szerint azonban ma már magyarítani kell az ilyet.

Itt Amerikában akkortájt összeállt néhány bányász, akiket a legtisztességesebb emberbaráti szándék vezetett, s egy kis pennsylvaniai városkában biztosító és betegsegélyező egyletet alapítottak. Miért-miért nem: elnevezték Verhovay Egyletnek. A kis egylet nőtt-nőtt. Ma is megvan, tagjait husz és harmincezer között számlálja s három millió vagyon felett rendelkezik dollárban. Ennél az egyletnél utóbbi időkben egymást érték a botrányok. A kellő hozzáértéssel nem rendelkező igazgatók és tisztviselők hol olyan bondokat (jelzálog-kötvényeket) vásároltak, melyek fabatkát sem értek, hol egyik-másik tisztviselő korrigált a számlákon a saját javára.

Legutóbb is valami ilyen történt. Egy minden szakszerű előképzettség nélkül beválasztott tisztviselő elkezdett vagy harmincezer dollárt. Megfogták, becsukták, elítélték s most kezdte ülni a maga szerény két esztendőjét. Eddig ebben nincs semmi debreceni vonatkozás. Most következik.

A nagy sikkasztás után belátta végre a vezetőség, hogy bár az egyletet a maga egészében munkások és bányá-

Debreceni felfedezés New Jersey államban

Ne tessék nagyon izgulni. Nem aranybányáról van szó, melynek részvényeit ma még olcsón lehet megszerezni s holnapután milliörmecsek leszünk tőle. Irodalmi felfedezés történt. A magyar irodalom számára felfedeztek egy református papot. Szabó Lászlónak hívják, Franklinban, New Jersey államban papskodott már vagy 15 éve. És írta a versköteteket egymás után. A kritika foglalkozott is vele, de mint az ilyenkor történni szokott, ahelyett hogy mélyre nézett volna, vagy mert volna magasságába emelkedni a soroknak, jóindulatu vállvergetésekkel intézte el Szabót. Besorozta a „tehetséges műkedvelők” dühítő osztályába. Szabó azonban nem hagyta magát. Nekifogott a harmadában maradt Arany-trilógia befejezéséhez. — Megírta először a „Hun király”-t, két évvel ezelőtt. Ekkor észrevette Nagy-kőrös. Az Arany János társaság tagjai közé választotta s kellőképp ünnepelte

is. Szabó nem akart adós maradni. Visszahajózott és megírta a trilógia harmadik részét. Most jelent meg a „Csaba királyfi”.

Itt most nem kritikát írunk, hanem eseményeket. És ez a kötet esemény, hanem magyar irodalmi. Ne tessék ezt így elhinni első szóra, hanem tessék elolvasni a Csaba királyfit. Egy valaki biztosan elolvasta már Debrecenben. Az, aki a kötetet bizonyágtérvő előszóval vezeti be. Ez pedig: dr. Mitrovics Gyula debreceni egyetemi tanár. Ő a felfedező.

A történet végén pedig mégis csak arra jövünk rá, hogy igenis, aranybánya felfedezésről van szó. Szabó még kiaknázatlan aranybányát jelent a komoly irodalom-kezdőknek.

Írjunk aztán arról is, hogy ez a magyar költő most állás nélkül van New Yorkban? Jobb erre vasárnap nem gondolni...

János vitéz a chikagoi kiállításon

1933-ban világiállítás lesz Chicagóban. Depresszió ide, depresszió oda, az olasz Al Capone és a cseh Cermak polgármester városa ki akarja vágni a rezet. Erre az időre bandita nélküli, de szabad sörös-boros várost és tisztességet ígérnek a harusperek. És még mindent mi szem-szájnak ingere.

Persze, a magyarok is képviseltetik magukat. Ki így, ki úgy. Egy nemrég hazaszármazott volt képviselő, aki pár éves itartózkodása alatt magát „földosztó Atyaistennek” titulálva, hol farmerszövetséget, hol hazatelepítést, hol malommalati revíziót szervezett, — úgy képzelte a dolgot, hogy a kiállításra hamisítatlan magyar „csárdát” kell telepíteni, természetesen bokorugró menyecskékkal, ál-betyárokkal és fegygyertyával.

Van azonban egy ember legalább,

aki a képviseltetést másként képzelte. Papi ember. Detroitban lakik s a Független Amerikai Magyar Református Egyház ottani lelkésze. Arról nevezetés, hogy hihetetlen energiával, hozzáértéssel és szinte emberfeletti türelemmel műkedvelő gárdát szervezett az amerikai magyar gyermekek közül, akiket ő tanította meg a jó magyar beszédre. Teljes gyermekzenekarral, gyermekkórusokkal, gyermekprimadonnákkal és bonvivánokkal. Egymás után adhatja elő a szebbnél-szebb eredeti magyar darabokat. Minden előadása szenzáció volt eddig.

Ez az ember ott akar lenni gárdájával Chicagóban. Amerikai közönség előtt amerikai magyar gyermekekkel akarja bemutatni Kacsóh Pongrác remekét, a „János vitézt”. És ahogy mi ismerjük ezt az embert, meg is fogja

Városi Takarékos Hitelintézet R. T.

Alapítási év 1873.

Összes tőkék 2,800.000 pengő.

Telefon 11-94, 11-95, 11-96.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

Külön osztály: Zálogház.

**Belvárosi
Takarékpénztár**
R. T.
Budapest
debreceni fiókjá.

Telefon:
19-52, 28-40, 21-25.

tenni azt, amit kitervezett. Egy év van még addig, de már is készen vannak az eredeti díszletei, kosztümöket kér és tervezet Budapestról s hétről-hétre próbál a gyermekekkel.

És most tessék arra gondolni, hogy a „János vitéz” mesejáték. Annak minden naiv szépsége hol érvényesülhetne jobban, mint egy pompásan előkészített, tehetséges gyermekelőadásban? És arra, hogy mi lesz a véleménye annak a sok ezer amerikai, aki előtt ezt a magyar csodát bemutatják? De mi a fogják mutatni s az amerikaiak, akik boldogjai a gyermekeknek, el is fognak arra menni.

Tessék a debreceni vonatkozás: Azt az embert, aki ezt megcsinálja, dr. Bötykös Bélának hívják s pár évvel ezelőtt teljes csendben, amint illik, Uray Sándor debreceni lelkész káplánja volt. Tetszenek rá emlékezni?

Ime, ezek a mi legújabb debreceni vonatkozásu, amerikai magyar szenzációink. Lesz még több is.

Országos méretű irodalmi vállalat indul Debrecenben

Debrecen, sőt a fővárosi irodalmi körökben is élénk érdeklődéssel fordulnak egy nagyszabású irodalmi vállalkozás felé, amely Debrecenből indul ugyan ki, de kétségkívül országos jelentőségű. Nem kisebb dologról van szó, minthogy már a közeli napokban egy egészen magasrendű könyvsorozat első kötete jelenik meg Debrecenben s e kötetet havonként új kötet fogja követni. A sorozatot Juhász Géza és Kardos László szerkesztik, akik e vállalkozásról kérésünkre a következőket mondták:

— Irodalmi vállalatunk — az *Uj Irók* könyvtára — a héten mutatja be első kötetét, amely *Kardos László* Jánosnak legkitünőbb munkája lesz, a *Sötétség*. Ezt követik a legmodernebb magyar irodalom reprezentáns alkotásai: *Szabó Lőrinc*, *Németh László*, *Gulyás Pál*, *Kassák Lajos*, *Sárközi György*, *Erdélyi József* és mások művei. Az új könyvsorozat tehát az új magyar irodalom nagy gyűjtőorgánuma lesz s színvonalban bizonyára fölülmul minden hasonló vállalatot. A kiadás bátorságáért a Nagy Károly és Társai kiadóvállalatot illeti teljes elismerés. Ez a tág horizontu vállalat — méltó harmadik kiadványaként — nagytradiíciójú vidéki nyomdávállalatok, a csabai Tevan és a gyomai Kner mellé, — minden ideigleli szempontra kikapcsolásával siet az új irodalom segítségére. Megbizását, hogy kiadványsorozatát szerkesszük, annál szíveseb-

ben vállaltuk, mert e könyvtár révén minden bizonnyal közelebb jutunk ama régi elképzelésünk megvalósításához, hogy Debrecen irodalmi súlyát és jelentőségét ország-

gossá növeljük. Minden reményünk megvan arra, hogy az *Uj Irók* könyvtára körül a magyar irodalomnak egy második centrumát sikerül kiépítenünk.

Kardos László:

Boileau verse Pyrrhusról és Cineasról.

„Mért e sok elefánt? Kard, lándzsa garmadája?
S a partokon e raj indulni-fürge gálya?”
Szólt Pyrrhusnak a trón egy bölcs bizalmasa,
Az oktalan király okos tanácsosa.
„Indulok, monda az, szólítanak Róma ellen!”
„Miért?” — „Bevenni!” — „Szép! Nagy Sándor vagy te, ketten
Vagytok méltók e nagy szándékhoz, óh király;
S ha Róma már miénk, kardunkra még mi vár?”
„Latin törzseket leverni könnyű munka!”
„Bizonnyal győzni fogsz, — s aztán mi lesz?” — „Karunkba
Omlék Szicília, s pár lépés és tömör
Flottánk előtt kinyíl a szirakúz öböl.”
„És ott megállsz-e majd?” — „Ha megdől Szirakúza,
Egy jó szél, — s Karthago élém hull összezúzva.
Minden út nyitva áll: ki állja hát utam?”
„Világot hódítasz, értelek már, uram.
Talpunk a homokos, hó Libyába gázol,
Egyiptust, arabot rohanvást leigázol,
A Gangeszig hatolsz, s új, új tájakra majd,
Reszket a szittyá föld, a tanaiszi part,
S a nagy világ felét láncolja honni törvény!
De mi a szándokod majd aztán, visszatérve?”
„Aztán, jó Cineas? Pompásat mulatunk,
Boldogan, győztesen kedvünkre kacagunk!”
„S ha ki sem mocsanunk hazuról — szól a másik —
Ki gátol benne, mondd, hogy röhögjünk rogyásig?”

Az idegenlégió poklaból került haza Lapka Mihály, egy kalandos életű debreceni fiú

Két veszedelem: a francia parancsnokok és az arab ellenség között a lélekölősen torró Afrikában. — Tűzvész a sidi-bel-abbesi laktanyában. Megvakulás ürügye alatt került haza a sokat szenvedett magyar fiú.

Az idegenlégió, a híres francia katonai intézmény ügynökei soha ilyen könnyen nem boldogultak, mint most, a gazdasági válságtól össze-visszaforgatott, nyomorgó Európában. A nyomorgók között sokszor akad kalandos vérű ember, aki utolsó megoldásként szívesen választja az idegenlégiót, hiába olyan rettegett annak a híre. Itt aztán, a forró homokszivatagon, az afrikai föld ezer szenvedése, az idegenlégió pokoli élete ébreszt csak a szerencsétlent arra, hogy nélkülözéseivel, bajaival mégis csak jobb otthon,

a messzi hazában. Sok ilyen szerencsétlen légionista elpusztul a szökési kísérletekben, sokat elemésztenek a szenvedések, a légió életében minden napos, borzalmas szolgálat, de néhánynak sikerül hazavergődni, hogy a légió életéről rémregénybe illő megtörtént dolgokat beszélhessen itthon. Ilyen szerencsés, sok szenvedés után hazakerült ember Lapka Mihály, egy debreceni fiú, aki nemrég érkezett haza, elbocsátatván az idegenlégió szolgálatából

Szívesen látják a magyar jelentkezőt a légióban

Szélesvállú, napsütött arcú, edzett magyar legény Lapka Mihály, debreceni fiú, az idegenlégió volt katonája. Itt él most Debrecenben, itt jár, itt dolgozik, de volt egy olyan esztendő, amikor távol volt a debreceni Nagytemplomtól, az alföldi rónaságtól és a délibábos magyar pusztától.

Lapka Mihály, aki Sidi-Bel-Abesben győtrődött a francia idegenlégió főtábornokának kint, most autós kocsijával Debrecenben. Alig néhány hete hazajött és levette a francia II. escadron szürke egyenruháját.

Ezelőtt másfél esztendővel szánta rá magát, hogy elindul Afrika földjére.

Alkora már kataztrófálisak voltak a gazdasági viszonyok, kimondhatatlan nyomorban tengődött, állása nem volt s így határozta el magát, hogy törtenjék bármilyen is, ő itt hagyja a haza földjét és beáll a légióba. Elhagyta az ország területét és Strasbourgba ment. Ott székelt a francia légió ügynöksége és egy forró nyári délelőttön bekopogott oda Lapka Mihály.

— Milyen nemzetségi? — hangzott az első kérdés.

Mikor megmondta, hogy magyar, a légió ügynöke felállott helyéről, odament hozzá, jó erősen megrázta a kezét és így szólt:

Eladó ingatlanok:

CSILLAG UCCÁ 49. számú HÁZ

azonnal átvehető lakással.

**2090 négyszögöl kertés
ingatlan**

Hajduböszörményi uton, parcellázásra igen alkalmas.

88 hold szántó

Hajdusámson község határában

Mindezen ingatlanok igen előnyös áron és kényelmes fizetési feltételek mellett kerülnek eladásra. Értekezés Arany János ucca 4 szám, első emeleti ügyvédi irodában.

— Remek. A legjobb katonák a magyarok.

Ha egy nemzet fiait szívesen látjuk, akkor a magyar az. Csak az a baj, hogy kevesen vannak, jóval kevesebben, mint ahogy szeretnénk.

És Lapka Mihály négy nap mulva teljes felszerelésben már utban volt Sidi-Bel-Abes felé.

Nem paradicsom az örök nyár hazája

Sidi-Bel-Abes az örök nyár városa. De a légió katonájának ez csak a győrelmet és szenvedést jelenti.

Első nap beoltották Lapka Mihályt tifusz és kolera ellen. Az oltást azonban szerencsétlenül adták és husz napig nagy fájdalmak között, betegen feküdt a kórházban.

Amikor felgyógyult, betették a II. escadronba. Négy héttig tartott a kiképzés. Négy héten keresztül kint voltak és hajszolták a többi ujonccsal együtt és naponta csak négy és félórát kaptak pihenőül alvásra. Mert az éjszakaiakat is gyakorlatozással töltötték el.

A fegyelem nem rendes katonai fegyelem volt. Több volt annál, keményebb és durvább. Aki a legkisebb hibát elkövette, azt rettenetes szigorral büntették.

— Egyszer megtörtént — mondja Lapka, — hogy

egy kis osztrák fiú, tisztelgés közben véletlenül leejtette a puskáját. Egy heti sötétzárkát kapott érte.

NINCS SOK KALAND, CSAK A RETTEGÉS ÖRÖKÖS

Azt kérdezzük Lapka Mihálytól, hogy mi volt a legérdekesebb kalandja. Lassan mondja:

— Nem volt ott sok kaland kérem. Elég volt az, hogy örökös rettegésben kellett élnünk, nem csak a feljebbvalóink miatt, hanem az araboktól is. Nem az volt a veszély, hogy egy-két portyázó arab horda megtámadott bennünket, hanem akkor forogtunk életveszedelemben, amikor vasárnaponként kimentünk sétálni a város uccáira. Nem volt szabad mennünk egyedül az arab uccákon, mert abban a veszedelemben forogtunk, hogy

az egyedül menő légióst az arabok elfogják, beviszik egy lebuja és ott irtózatossá kintások között kivégzik.

Csapatostól kellett mennünk, de még így is előfordult, hogy a leghátul mentőt lekapták és emlékül, hogy az elől haladók észrevették volna, magukkal

A Magyar Francia Biztosító R. T.
debreceni fiókjánál
PIAC UCCA 58.
előnyösen köthetők
tűz, élet, kiházasítási,
valamint nyugdíjpótló
biztosítások.

vonszolták. Így történt egy szegény barátommal, egy Hans Müller nevű német fiuval is.

KISZURJAK A FOGLYUL ESETT LÉGIÓNISTA SZEMÉT, KIVÁGJAK A NYELVÉT

— Komoly harcunk — folytatja — az arabokkal, amíg ott voltam, nem volt. Néha-néha összeütköztünk ugyan néhány beduin és tuareg hordával és ki is fejlődött gyakran egy-egy nagyobb szabású összecsapás. Nem szabad azt hinni azonban, hogy

az arabok primitív harci eszközökkel voltak felszerelve. Ugyan olyan komoly felszerelésük volt, mint akármelyik nyugati állam hadserégének.

volt kisebb ágyújuk, gépfegyverük és messzehordó puskájuk. De nem a fegyverek miatt voltak veszélyesek ezek a félművelt arab hordák, hanem harcmodoruk miatt. Kegyetlenek voltak és kíméletlenek. A csatában mint az állatok küzdöttek,

nem ismerték azt a szót, hogy kegyelem és akit foglyul ejtettek, azzal úgy bántak, mint a hóhérok áldozatikkal az inkvizíció korában.

A szerencsétlen fogolyt kiszúrták a szemét, vagy levágták a nyelvét és úgy engedték vissza.

Egyszer fel akarták robbantani a sidi-bel-abbesi löporraktárt,

amely tudvalevően olyan nagy, mint a londoni löporraktár, de tervük nem sikerült és a város lakossága megmenekült a borzalmas pusztulástól.

mind a négyet azonnal főbelőttem, mind a négyet azonnal főbelőttem.

Erre bosszúból egy másik tervet forraltak a légió ellen, amely csaknem sikerült is.

— Ez év április 18-án az egyik beduin törzs négy tagja éjnek idején belopózta sidi-bel-abbesi kaszárnyába éselrejtőztek a tevestállóban. Amikor az őrző elment az istálló mellett a négy arab leöntötte petróleummal az istálló falát és a bentlévő takarmányt majd felgyújtották. Veszükre azonban a tevék megvadultak a lángoktól és megvadulva menekültek kifelé.

A gyújtogatók is rohantak az istállóból, de nem tudtak kijutni, mert a megvadult állatok keresztül tiportak rajtuk, vad futásuk közben.

— Az őrég észrevette a lángokat és a kituduló állatokat s azonnal megfujta a riadót. A lángok rohamosan harapóztak, az istálló épületéről már áttértek a legénységi épületekre is és már-már jóformán az egész kaszárnya tüztengerré vált, de három és félórás irtózatlan munka után sikerült végetvetni a lángok pusztításának. — Ekkor azonban már

leégett a sidi-bel-abbesi kaszárnya fele.

A négy arab megszenesedett holtteste csak napok múltán került elő az istálló fekete romjai alól.

— Juniában aztán megelégetem

ezt a veszélyes életet és elhatároztam, hogy bármi módon is, de hazajövök. Elmentem az ezredorvoshoz és megvizsgáltattam az egyébként teljesen ép szememet és azt mondtam, hogy nem látok vele. Elébe mentem vagy hatféle írást, de egyiket se tudtam, illetve nem akartam elolvasni. Az orvos erre franciául a következő kijelentést tette:

„A fene ezt a marhát, ugylát-szik, tényleg megvakult!”

És ezután kiszuperált a légióból.

— Most már könnyű volt az utam hazafelé. Mikor hazaértem, szerencsém volt, mert sikerült álláshoz jutnom. Szerény ugyan a fizetésem, de boldog vagyok, mert itthon élhetek, a szülőföldemen.

És Lapka Mihálynak, a II. escadron volt katonájának könnyű csillog a szemében...

Skonda Károly.

Biszakadt a családjától egy inségmunkás, mert egyedül akarta meginni az 50 pengős keresetét

Akik visszaélnék az inségakcióval

A téli nyomor és munkanélküliség szomorú tükrre verődik vissza a városi fogyasztási adóhivatal helyiségében működő inségakció munkájában. Akinek nincs munkája, illetve nincs mit ennie, végső szükségében idefordul segítségért és ha a hivatal úgy találja, hogy tényleg rászorul a segítségre, munkába helyezik és juttatnak neki annyit, hogy legalább pillanatnyilag segítsék hozzá egy kis élelemhez. Az egyszerű helyiség meszelt falai között kis tragédiák hosszú sora játszódik le és bizony a vezetőknek erős idegekre van szükségük, hogy igazságosan tudják elbírálni az inségesek helyzetét. Ez a hivatal óriási munkát bonyolít le. Kora reggeltől késő estig intézik el az inségesek ügyeit és a megfizetett munkának köszönhető, hogy

példás pontossággal és a legnagyobb méltányossággal idejében tudnak segíteni a szegény embereken.

A segélykérelmek során sok visszaélés történik, éppen ezért a kérvényező életkörülményeit és bemondott adatait szigorúan ellenőrzik. A jelentkező lakásán helyszíni szemlét tartanak, a látottakat jegyzőkönyvbe foglalják, de még ezenkívül a társadalombiztosításnál utána néznek annak is, hogy a kérvényező mennyit dolgozott ez évben és összesen mennyit keresett.

Nagy szükség van az óvatosságra, mert sokan luxus intézménynek tekintik az inségakciót. Ugy gondolják, hogy a város majd gondoskodni fog

a munkanélküliek kényelmes teleteltetéséről minden ellenszolgáltatás igénybevétele nélkül.

EGY CSIZMADIA, AKI NEM HAJLANDÓ DOLGOZNI.

Jellemző eset történt egy középkorú csizmadia mesterrel. Megjelent az inségakció hivatalban és elpanaszolta, hogy nincs munkája, nincs miből élnie a télen át. A hivatal megvizsgálta a csizmadiamester életkörülményeit és úgy találta, hogy rászorul a megsegítésre. Annak rendje és módja szerint felvették adatait és tudomására hozták, hogy 12 napig kell dolgoznia. A csizmadiamester arra erre elkomorult, látható

meglepetéssel vette tudomásul, hogy a segítségért cserébe még munkát is kívánnak.

Rövid gondolkodás után aztán kijelentette, hogy nem hajlandó dolgozni, inkább lemond a segélyről. Másnap azonban elküldte a feleségét, mert jól tudta, hogy az asszonyoktól nem kívánnak munkát. A turpisságra azonban rájöttek és a csizmadiamester most törheti a fejét, hogyan szerezze meg a téli szükségletet.

Egy lakás nélküli család, amelyet el kell választani a családfőtől

De még ennél is érdekesebb volt a négytagú család története.

Napszamos ember jelent meg feleségével és két gyermekével a hivatalban, nagy alázatossággal könyörgött

valami kis segítségért. A család igen siralmas állapotban volt. Nem is ruhát, hanem csak rongyokat hordtak testükön, arcnkra rá volt írva az éhség. Kikérdeztük során derült ki azonban igazi nagy nyomoruk. Lakásuk már egy év óta nem volt, saját bemondásuk szerint jószívű gazdák irgalmából

naponta más és más istállóban töltötték az éjszakát.

A rajtuk levő rongyokon kívül semmiféle ingóságuk nincs. Semmiféle butordarab, egy lábas vagy egy darab szappan nem áll rendelkezésükre.

A hivatal jószívű vezetője mindenképp előtt hajlékáról kívánt gondoskodni számukra és a négytagú családot beutalta a Ghillányi laktanyában lévő menhelyre. Joggal gondolta, hogy a család örömmel fogja felcserélni az istállót a menhelyre. De nem így történt. A családfő elment a kijelölt lakásba és szinte megütközve tért vissza a hivatalba, kijelentvén, hogy ilyen lakás neki nem kell, mert

ő nem hajlandó külszobában lakni a feleségétől elválasztva.

A nagy családi szeretetet látva, a hivatalvezetője, kivételesen módot keresett arra, hogy a családot egyívű helyezzék el. Mikor már így sikerült

Angol Magyar Bank R. T.

debreceni fiókja.

Alaptőke és tartalékok
41 millió pengő.

Foglalkozik
a banküzlet minden ágazatával.

Ebből is látható, hogy nagy nyomor és a munkanélküliség ellenére sem javultak meg teljesen az emberek. — Éppen a héten történt egy eset, amely a háltalanság iskolapéldájául szolgálhat. Egy szobafestősegéd jelentkezett munkára és tekintettel arra, hogy „jobb ember”, munkafelügyelőnek osztották be. Ez aránylag kényelmes foglalkozás, mert csak az elvégzett munkákat kell ellenőrizni és két pengő napidij jár érte. Azt hitték, hogy nagy jót gyakoroltak a szobafestővel és a kedvező beosztásával örök hálára kötelezték. De csalódtak. Pihenő közben

a „felügyelő ur” maga köré gyűjtötte a munkásokat és lázító előadást tartott nekik.

— Itt is ki uzsoráznak benneteket, a mérnökök rosszul számítják ki az elvégzett munkát és megcsalnak benneteket. Fehér terroristák ezek, fel kellene jelenteni őket.

A munkások jelentették az esetet a hivatalban, amely azonnal elbocsájtotta a felügyelőt és feljelentette az ügyészségen.

Alföldi Takarékpénztár

Debrecenben

mint a PESTI MAGYAR
KERESKEDELMI BANK
leányintézete.

Alapított: 1872.

DARMOL

Fájdalom nélkül hajt

tető alá juttatni a szegény embereket, a hivatal munkához segítette a család-főt.

Tíz napi munkával 50 pengőt keresett

a napszámos, akinek most alkalmá lett volna bebizonyítani, hogy tényleg mennyire szereti a családját. Azt hinné az ember, hogy élelmiszerekkel megrakodva, örömtől sugárzó arccal sietett haza feleségéhez s gyermekeihez, de ehelyett a családjához „ragaszkodó” napszámos a pénz felvétele után egyenesen a kocsmába ment és leült borozni. A feleségének feltűnt, hogy nem jön haza a rendes időben, keresni kezdte és a kocsmában megtalálta.

— Gyere haza családdhoz, — mondta az asszony — semmi keresnivalód itt a kocsmában. Nem azért adták a munkát és a pénzt, hogy eligyad.

— Én dolgoztam a pénzért, azt csinálom vele, amit akarok. Gondoskodjatok magatokról, ahogy tudtok, én nem törődöm veletek.

Igy megszedítette a pénz a napszámot, aki még pár nappal azelőtt nem akart különszobában lakni a feleségétől elválasztva.

Az asszony kétségbeesetten ment panasza az inségakció vezetőjéhez és ez egyik hivatalnokát küldte el a kocsmába a napszámos után. A megszedült ember azonban már nem volt alázatos, nem engedelmeskedett a felszólításnak és

csak úgy sikerült előállítani, hogy rendőrt küldtek érte.

A hivatalban heves szócsata fejlődött ki a könnyelmű és hálátalan napszámos és a hivatalvezetői között.

— A keresetből magát csak egy negyed rész illet meg — magyarázta a vezető. — A másik három rész a családjáé. A munkamapok ugyanis aszerint engedélyeztetek, hogy a családfőnek hány családtagról kell gondoskodnia.

Hosszu magyarázkodás után sikerült tőle elvenni a családöt megillető részt, de

a 12 és félpengővel a zsebében a napszámos dühösen eltávozott, magukra hagyva feleségét és gyermekeit.

A szegény asszony sirásra fakadt és alig lehetett megvigasztalni.

Azóta a család nem is látta a napszámot és az asszonyról, valamint a gyerekekről az inségakció hivatala gondoskodik, az asszony a népkönyvtárban éltezik a gyerekek pedig napközi otthonban melegekednek.

A legváltozatosabb legfantasztikusabb hasonló esetek sorozata tartkítja az inségakciót lebonyolító hivatal munkáját.

26 év óta

fennálló intézetünk 1932. év elején alapított és országosan megszervezett építőkamaraközpontja

folyósít kamatmentes, valamint életbiztosítással kapcsolatos BIB takarékközlőket

családiház építésre, vagy vásárlásra, tatarozásra, bővítésre, terhes kölcsönök átváltására stb. Díjtalan felvilágosítás: vezérképviseletünkénél

LUKÁCS VILMOS és TESTVÉRE

Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b.

István malom mellett)

vagy

Budapesti Ingatlan Bank Rt. VII.

Rákóczi ut 10.

„Kokót” akart zsarolni az ismert orvostól az elegáns hölgy

ALLANDÓAN SZAPORODIK DEBRECENBEN A KOKAIN-ÉS MORFINISTÁK SZÁMA — AZ ORVOSOK ÉS A RENDŐRSÉG ELŐTT EDDIG ISMERETLEN TRÜKKEL AKART „KOKÓT” ZSAROLNI — EPEGÖRCS URÜGYE ALATT KOKAIN-ÉRT EPEKEDETT ÉS ESTI SÉTÁT KAPOTT...

A mai, gondterhes idők rovására irható, hogy az emberek minden módot megragadnak arra, hogy ideig-óráig elfelejtsek nyomasztó gondjaikat és szomorú helyzetükben a kábítószeres álomvilágában keressenek vigasztalást. Ez persze nem jelenti azt, hogy a „rég jó világban” nem lettek volna rabjai ennek a szenvedélynek, csupán a kiváltó okok szaporodtak meg, melyek aztán a velük született hajlamot, a kábítószeres rendszeres élvezésében juttatták kifejezésre.

Hiába igyekeztek az orvosok a rendőrséggel karöltve mindent elkövetni, hogy egyrészt a kábítószeres forgalombahozatalát lehetetlenné tegyék, másrészt a szerencsétlen áldozatokat elvonó kurákkal visszaadják a társadalomnak.

Meddő pedig minden óvintézkedés, mert a már kigyógyítottak nagyrészt ismét visszaesnek, vagy pedig a legfurfangosabb módokat eszelik ki, hogy kábítószeresekhez juthassanak.

Az alábbi esetben semmi sem bizonyítja jobban, hogy milyen elszántsággal „dolgoznak” ezek a sajnálatra méltó áldozatok, hogy napi morfin vagy kokain adagukhoz hozzájuthassanak.

EGY ELEGÁNS HÖLGY, AKIT SZÖRNYŰ EPEGÖRCSÖK KINOZNAK...

A napokban egy nagy prakszisu debreceni orvos rendelőjében a rendelési idő vége felé megjelent egy választékos elegánciával öltözött nő. A várószobában már csak ketten tartózkodtak, mikor az orvos beszéltette a hölgyet.

Hogy a rendelőben azután mi történt, azt maga az ügyben szereplő orvos a következőképpen mondta el:

— Alig, hogy betettem az ajtót, „betegem” izgatottan beszélni kezdett. „Jaj kedves doktor ur, — mondta — már tegnap akartam felkeresni, sajnos... Rettenetes epegörcsök kínoztak már napok óta. Itt kezdődött a jobb oldalon, aztán felsugárzott a fájdalom a jobb vállamba, főleg éjjel jön rám a roham és ilyenkor zöldet is szoktam hányni”.

— Mig én az irataimmal foglalatokodtam — folytatta az orvos — felkértem a hölgyet, vesse le a ruháját, hogy megvizsgálhassam.

MIKOR A HÖLGY NEMCSAK A BLUZÁT NYITJA KI, HANEM...

Az egész egy-két perc alatt játszódott le.

— Elképzelheti a megleptésemet — folytatta az orvos — mikor felálltam az íróasztalomtól és felé közeledtem, láttam, hogy a hölgy nemcsak a bluzát vetette le, hanem teljesen ruhátlanul áll ott, az asztalomnál.

Hirtelen ugrással az ablaknál termett, a most már teljesen meztelen nő és hiszterikusan visítva, az ablakot kezdte nyitogatni.

NAGYSZERŰEN MEGJATSZOTT ERŐSZAK

Megdermedve a félelemtől, szóhoz sem tudtam jutni, annál inkább öngyűlölt...

— Ha azonnal nem ad kokaint — vitotta — feltémem az ablakot és segítségért kiáltok, mert erőszakot akart elkövetni!...

— Borzasztó még visszagondolni is rá — mondja elkomorodva az orvos — abban a pillanatban lelkiszemeim előtt elvonult tetteim minden botrányos következménye... Tudtam, hogy mindenképpen meg kell akadályoznom szándéka elkövetésében. Szinte akaratlanul hebegtem, dadogtam, hogy adok, adok, adok amennyit csak akar, hanem az ablaktól azonnal jöjjön el.

ÉN IS MAI GYEREK VAGYOK...

— Mikor a hölgy látta, hogy minden úgy sikerült, mint ahogy ő elképzelte, várakozóan közeledett felém.

— Ebben a pillanatban visszanyertem nyugalmamat és szinte könyörögve

Riport egy városról, ahol nem laknak asszonyok

Látogatás a szepesi püspök székhelyén, Szepeshelyen, amely még mindig fallal van körülvéve, ahol a bíró is pap, ahol nincsen egyetlen üzlet és a püspöki irodában papok ülnek az írógépek mellett.

S z e p e s h e l y, 1932 őszén (COPYRIGHT.)

Magas fal veszi körül ezt a furcsa, kicsinyke történelmi várost: S z e p e s h e l y t. Magas kőfal, majdnem négyszáz esztendő óta mered az ég felé: az Ur 1587-ik esztendejében rakta le az alapjait Hetesi Pethe Nándor apát ur, aki élete további során Magyarország helytartója volt és a szepesi káptalan városát megeremtetette. Egynéhány ősrégi szepesi városon kívül talán csak Luccanak és a Monte Titano tetejére épített San Marinonak maradtak meg annyira épségben a falai, mint ennek a városnak. Keskeny kapuk nyílnak a falak oldalán, mindössze kettő, az egyik északon, a másik délen. Annnyira furcsa, amikor autó gördül be ezeken a kapukon a széles gámitkockákra...

Szepeshely a maga kétszáz lakásával önálló város és a falon belül maga intézi miniatűr közigazgatásának nem tulajdonosan sok munkát adó teendőit.

Asszony nem lakik ebben a városban, amelynek mindössze egy utcája van

és jobbról, meg balról a barokk és gótikus házakból, amelyekből a középkor levegője árad, reverendás papok lépnek elő a széles kapuk alól és sietnek a székesegyházba, amelynek alapjait hétszáz esztendővel ezelőtt rakta le az első apátur, akiről feljegyzti a krónika, hogy Adolfnak hívták. Ennek a székesegyháznak a falán van

a legrégebb ismert templomi festmény,

1268-ban készült és Róbert Károly király megkoronáztatását ábrázolja. Már akkor hatalmas egyházi méltóság volt a szepesi káptalan, amely később csak emelkedett hirben és gazdaságban. Minden király tenyerén hordta az apáturakat, akikből gyakran lett esztergomi érsek és a legtöbbjének püspöki címe volt.

... A keskeny házak páratlanul szépcécs ablakaiban, ragyogóan fehérre mosott ablakfüggönyök mögött fekete reve-

kértem, hogy vegye fel a ruháját azonnal kap „kokót”.

A PIAC UCCA LEHÜTI A KEDÉLYEKET

— Miután feleltözött, én is felvettem a kabátomat és kértem, hogy kísérsjen a közeli patikába, ott megveszem a kért gyógyszert, mert otthon csak ampullákban tartok.

— Öngyűlöltésem beugrott. Szótlanul mentünk a Piac ucca felé. Mikor ki értünk a sarokra, szembe fordultam vele és energikusan követeltem, hogy azonnal tünjön el, mert különben rendőrnék adom át és feljelentem zsarolásért — Erre ugylátszik nem volt elkészülve. Egy pillanatig megrökönyödve nézett rám, aztán elsápadt, majd a sikertelenségtől lesújtva, eltűnt az est korzózók között.

Eddig tart az orvos elbeszélése, mi csupán annyi kommentárt fűzünk hozzá hogy felhívjuk a debreceni orvosok fokozott figyelmét, nehogy náluk jobban sikerülhessen az elegáns hölgy „kokós” kalandos furfangja.

—sthy

rendás tisztelendő atyák mosolygó arca viszonzza a köszöntésünket.

A házakban nincsen üzlet és ha Bettauert akarnám idézni, hát azt is irhatnám, hogy ez az a „Stadt ohne Juden”. Város zsidók nélkül.

Itt mindenki pap. Reverendát visel a bíró, J u r i k János kanonok ur és pap a községi képviselőtestület majdnem valamennyi tagja. Aki kevés civil van itt, az is az egyház kenyerét eszi. Ezek: az egyházi, az orgonista, azután a szabó, aki azonban egyben postási teendőket is végez, ő hozza fel a leveleket a szepesváraljai postahivataltól.

Papok ülnek a püspöki irodában az írógépek mellett és olyan különös, amikor a tisztelendő urak reverendában üzleti leveleket gépelnek...

Önkénytelenül arra gondolok, hogy mennyire jobban illenek a kezükbe a ludtoll és a pergamen...

Mozi vagy színház, kávéház vagy vendéglő természetesen nincsen Szepeshelyen, ahol eddig az orgonán kívül még más hangszer nem szólhat meg soha. Rádióantennát sem láttam egyetlen uccáján...

Az is olyan furcsa, hogy villanylámpa és a házakban és telefon csilingel a püspöki irodában. Valahogyan nem illenek bele Edison találmányai abba a levegőbe, amely a mag tisztá szűzességében maradt meg emlékné a középkorból.

A maga száznolcvan-kétszáz lakosával

a világ leggazdagabb városa Szepeshely, ahol pótdadó nincs, nem is volt soha és a városnak nincsen egyetlen fillér adóssága sem.

A kononokoknak, akik itt laknak, ellenben rengeteg a vagyonuk. Hatalmas birtokaik vannak és övék a legjobb bortermő vidék a Hegyalján. A szepeshelyi kanonokok szüretelték a világ legjobb bort, úgy mondják

a szepeshelyi pincékben vannak még tokaji aszuval telt hordók Rákóczi Ferenc korából.

Sajnos, a bornak ma nincsen ára.

Becsöngetek a püspöki rezidencián. Be-
tátozom. Az íróasztal mellett álló fiatal-
abb pap azt feleli erre, hogy a püspök
ur elvből nem ad intervjút. Ő maga szí-
vesen áll rendelkezésemre. Bemutatkozik:
dr. Tomanóczy Józsefnek hívják, egyház-
kerületi tanfelügyelő kanonok és a püspök
ur első titkára volt. Természetesen ő is
képviselőtestületi tag Szepeshelyen. Azt
kérdem tőle, milyen az élet ebben a
furcsa városban. Elcs odálokzik a kér-
désben.

— Ugyanugy élünk itt mi is, mint más-
sutt, — feleli mosolyogva. — Mi is dol-
gozunk, vezetjük az egyházmegyei iro-
dát, a gazdaságot, az egyházmegyei ta-
karékpénztárt, amely a pénzügyeinket
intézi. Nekünk is sok bajunk van.

Fő jövedelmi forrásunk a bor, en-
nek pedig most nincs ára...

Most el akarják venni tőlünk a földre-
formálással kapcsolatban az erdőinket. Ben-
nünket sem hagy nyugton a gazdasági
krízis. De mindennél nagyobb baj a bor...
Nem lehet eladni...

Az íróasztal másik oldalán egy kedves
arcu öreg ur helyeslően bólogat. Amint
utóbb megtudtam, ő a püspök...

Kilenc plébániát elvettek tőlünk
a lengyelek, de azért nem vagyunk
elégedetlenek

— mondja a kanonok ur, aki aztán ba-
rátságosan kíséri ki az uccára.

Szemben a székesegyházzal hatalmas
új paloták állanak, a szeminiárium és a
tanítóképző új épületei. Ezek az új pa-
loták sehogy sem passzolnak a kis ba-
rok házakhoz, ahol az ablakok rácsai
szélesen, potrohosan szaladnak előre a
muskátlak mögöl. Sötétkék reverendájuk-
ban a kispapok most sietnek elő a peda-
gógiumból, megfigyelem, ahogyan az uc-
cára érnek, előkapják a cigarettájukat és
rágyujtanak...

... A lenyugvó nap elfáradt sugárai
bearanyozzák a Csákiak ősi várát. Lő-
csén keresztül robogunk vissza a Tátrá-
ba. A város falai mellett megbámulom
a lőcsei fehér asszony képét, megállunk
egy percre aztán a késmárki fatemplom-
nál és vacsorára Ótátrafüreden vagyunk...
Jazz szól a Grand Hotelben, frakkos
pincérek sampánnert szervíroznak és de-
koltált, divatos estélyi ruhában szép

asszonyok táncolják a rumbát. Autók áll-
nak meg a fényes hotel bejáratánál és
bent a teremben divatos slágereket bőm-
ból a szaxofon. A plafonról lecsüngő vil-
lanykörtékben pedig ezer meg ezer gyer-
tyafény ragyog. Behunyom egy pillanatra
a szememet és úgy érzem, mintha Szepes-
helytől ide Ótátrafüredig négyszáz esz-
tendőt robogtam volna keresztül...

Debreceni ifju érte el Bécsben az aszfaltbetyárkodás világrekordját

Három ismert debreceni aszfaltbetyártípus

A világ változása mindent érintett,
csak őket nem. Ők ott állanak a Kos-
suth ucca sarkán, hogyha fu a szél: le-
selkedni a lengő szoknyák elárult tit-
kai után. Rendes vendégei a déli és
esti korzónak. Merészen, kalandot ku-
tatva néznek be minden nő szemébe.
Járkálnak órák hosszat a szemelt nő
után, vagy huszáros rohammal odalép-
nek hozzá. Színházban lábball próbál-
nak közeledést, moziban lassan-lassan
már a szomszédnőjük kezéhez csuszik a
kezüik, mire az áldozat észreveszi. Szó-
val éjjel és nappal, esőben, hóban, nap-
sütésben, a világegyetem évszakainak
és a jó és rossz világnak minden vál-
takozása közben megmarad örök tí-
pusnak az aszfaltbetyár.

Két esztendővel ezelőtt szigorú tör-
vény lépett életbe ellenük, de mégis
csak néhány, igen ritka esetben került
ez a törvény alkalmazásra, noha az asz-
faltbetyárok száma nem kevesbedett
azóta sem. Nem lett kevesebb az asz-

faltbetyárkodások száma sem, a nők
sem változtak az ellenállás és a visel-
kedést illetően. Ugy áll azonban a dol-
log, hogy az aszfaltbetyárt nem olyan
könnyű megfogni, mint az első pillan-
tásra gondolná az ember. Az aszfalt-
betyár védelme a szégyenlősség, amely
miatt a megtámadott nők nagyrésze ir-
tózik attól, hogy rendőrt hívjon. In-
kább hallgatva tovább megy, vagy ott-
hon panaszkodik sirva, amikor már,
büntetlenül, messze van az aszfaltbe-
tyár. Így hiába van meg a tisztogató
szándék a rendőrségben, az aszfalt-
betyárok serege nyugodtan garázdálko-
dik tovább a debreceni uccákon.

A legmerészebb aszfaltbetyár, aki elől alig volt menekvés

A legmerészebb aszfaltbetyár, aki
nemcsak ismerkedést zsarolt, hanem
egyenesen a célra tört minden egyes
esetben, kétségkívül Lada István volt,
ez a szerencsétlen, betegesen érzéki
ember, aki igen sok nőt inzultált, de né-

hányat szerencsétlenné is tett megdöb-
bentő merészségével. Az ő eseteiről
kötetekre való históriát irt le már a
debreceni sajtó. De ismét további kö-
teteket lehetne kitölteni azoknak a ne-
veivel, akiket megszólitott az uccán és
ajánlataival üldözött. Sem méltóság,
sem közismerten előkelő születés nem
óvta meg az ő esetében a nőt attól,
hogy hozzátartozóikkal és ajánlataival
üldözze — hogyha a nő szép volt. —
Lány vagy asszony, teljesen egyre-
ment. Szép és tisztességes lányok gyak-
ran panaszkodtak sirva hozzátartozói-
nak, hogy Lada zaklatja őket és ez a
zaklatás nem szűnt meg mindaddig,
amíg valami hozzátartozójuk nem fe-
nyegette meg Ladát erőlyes eszközök
alkalmazásától. Ez használt, mert Lada
lehetőleg kerülte férfiakkal az össze-
tűzést.

Az aszfaltbetyár, aki hörög és sóhajtozik.

Rajta kívül van egy másik alakja a
debreceni uccának. Jócsaládból való
fatalember. Nem debreceni születésű,
csak állásban van itt. Neki az a szo-
kása, hogy félóránál jár a kiszemelt
nő után s minden egyes esetben, ami-
kor nincsen a közelben más, hozzálép,
mellésimul és közben artikulátlisan han-
gon nyög, hörög, sóhajtozik. Amint
pár lépésnyire van tőle valaki más,
azonnal lemarad s vár a következő al-
kalomra.

Ma már nem oly gyakori alakja a
korzónak ez a fiatalember. Pár héttel
ezelőtt több urilány elpanaszolta eze-
ket az eseteket egy ismerősének, aki
azonnal odament a korzón a fiatalem-
berhez és nemcsak fenytőkkel helyezte
kilátásba, hanem azt is megmondta,
hogy amennyiben még megismétlődné-
nek az uccai botrányok, a rendőrség
feljeleníti s mint nem kívánatos ide-
gent, kitoloncolják Debrecenből. A fe-
nyegetés használt.

Páratlanul előnyös újítás

a bankoknál és pénzügyintézeteknél megkezdődő

Saját és családja érdekében kezdje
meg azonnal ezen új rendszerű, párat-
lanul előnyös takarékbetétgyűjtést

DEBRECENBEN az

ALFÖLDI
TAKARÉKPENZTÁRNÁL,

BELVÁROSI
TAKARÉKPENZTÁR R.T.
FIÓKJÁNÁL,

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROSI
KÖZSÉGI TAKARÉKPENZ-
TÁR R.T. FIÓKJÁNÁL,

MAGYAR
ÁLTALÁNOS HITELBANK
FIÓKJÁNÁL,

MAGYAR
ORSZ. KÖZPONTI TAKA-
RÉKPENZTÁR FIÓKJÁNÁL,

VÁROSI
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉ-
ZET R.T.-NÁL

stb. stb. pénzügyintézeteknél.

Takarékbetétgyűjtés

kerén!

Ha valaki pl. havonta 10.— pengő betétet helyez el a pénzügyintézetek bármelyikénél és ezen
takarékbetétgyűjtését a FONCIÉRE által bevezetett új biztosítási módozattal kapcsolat-
ban rendszeresen folytatja, úgy amennyiben pl. a 7-ik hónapban, — amikor még mind-
össze 70.— pengőt helyezett el, — elhaláloznék, úgy a mutatkozó takarékbetétgyűjtés
felül a FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET által

Ötszáz pengő

kerül jogutódainak azonnali kifizetésre.

Ha pedig elhalálozása pl. a 14-ik hónapban következne be, — amikor még mindössze
mindössze 140.— pengőt helyezett el, — úgy a mutatkozó takarékbetétgyűjtés

Egyszer pengőre

egészítetik ki ugyancsak azonnal fenti biztosító intézet által.

Amennyiben pedig végül ezen valóban szenzációs új rendszerű takarékbetétgyűjtést pl.
kb. 13 éven át folytatja, úgy ezen idő elteltével elérés esetében is — a közben felgyűlt
lett kamatos-kamatokkal —

Kettőezer pengő

kerül részére kifizetésre az illető pénzügyintézet által.

Fentemlített havi 10.— pengő betétegyeség többszöröse is betétbe helyezhető, amely eset-
ben természetesen fenti összegeknek is többszöröse kerül kifizetésre.

De mindezenkívül még a mindenkori takarékbetétgyűjtés felett az első betététől
kezdve mindig fennáll a betétesek szabad rendelkezési joga.

Közelebbi felvilágosítás a

FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

debreceni vezérügynökségénél, Debrecen, Csapó-utca 1. szám. Telefon 34.91. nyerhető.

Debreceni Gazdák BANKJA
DEBRECEN, KOSSUTH U. 17.
Foglalkozik a bank szakma minden ágával.

A szabómester és segédei egy „lovagias” ügyben

Nem ilyen könnyű beavatkozni azokban az esetekben, amikor nem idegen illetőségű, hanem debreceni az aszfaltbetyár. Van néhány különleges típus ebből a fajtából. A legjellemzőbb közöttük az az ur, akinek néhány kalandját, név nélkül persze, megírta már a debreceni sajtó is. Néhány esetben csodálatosan merész, de igen sokszor meglepés azzal is, hogy csak követi a nőt, de azt aztán órákon keresztül. Magas, fekete fiatalember. Mr. Szindetikon-nak is hívják, mert nem lehet levakarni. Ragad. Ő az, aki nemrég a színházban mindenáron közeledni próbált lábával a szomszédnőjéhez. Asszony volt az illető, egy debreceni szabóműhely tulajdonosának igen szép felesége. És tisztességes is volt, tehát elhúzódott a közeledés elől. Végre azonban már a férje székébe kellett volna áthúzódnia, szólott hát a férjnek, aki erőlyesen figyelmeztette a tolatkodót. A harmadik felvonás alatt azonban már megismételte a közeledési kísérleteket Mr. Szindetikon, előadás végén pedig egyszerűen a házaspár nyomába szegődött s nem tágitott a férj felszólítására sem.

— Ott járok, ahol akarok, — válaszolta.

A szabómester azonban nem hagyta ennyiben a dolgot, a legelső mellékcuccán hátrafordult s két jól irányított pofont mért az aszfaltbetyár arcára. A következő pillanatban már a földön birkóztak s a járókelők vetettek véget a kinos botránynak, szétválasztva a küzdő feleket.

Az incidens folytatása az lett, hogy másnap két jólfésült ur jelent meg a szabómesternél.

— Elégtételt jöttünk kérni, — mondták — azért a sértésért, amelyet Ön tegnap este elkövetett X. Y. ur ellen. Nevezze meg csak a segédeit!

— Igen? A segédeimet? — kérdezte a férj és máris tágranyitotta a szomszédos műhely ajtaját. — Hé, Miska, Jancsi, Károly, jöjjetek csak elő! Ezek az urak azt akarják, hogy megnevezzék benneteket, jertek, lássuk el a bajukat!

A jól fésült urak fejvesztve, de bántatlanul távoztak a szabóműhelyből és természetesen nem forszirozták tovább a segédekkel való találkozást.

Az aszfaltbetyárság történelmének legpéldátlanabb esete

Uccán, vasuton, villamoson igen sok érdekes élményt mesélhetne az a kitünő aszfaltbetyár, akivel ez esett meg, Mr. Szindetikon. Mi, — befejezésül ennek a kis riportnak, amely a debreceni aszfaltbetyárok néhány jeles példányáról szólott, — csupán egyet mondunk el még. Ez az egy a leghallatlanabb története az aszfaltbetyárkodásnak. Az ismerkedésnek ezt az egyedülálló módját nem is próbálta meg más, csak Mr. Szindetikon s ez a mód helyet igényelne az aszfaltbetyárkodás, nagy világlexikonában is.

Nem Debrecenben, hanem Bécsben történt az eset. A debreceni aszfaltbetyárok mintapéldánya, a szóbanforgó fiatalember a bécsi-uccákon ögyelgett, üzleti ut közben. Persze, hogy a nőt nézte s nagyon megtetszett neki egy szőke, kékszemű, csinos és nagyon elegáns hölgy, aki amellet valahogy olyan disz-

tingvált volt, hogy nem merte megszólítani. Igaz, minden aszfaltbetyár amugy is a maga városában érzi magát a legbiztosabban. De ha nem merete megszólítani, mégis járt utána kerek két óra hosszat keresztül és kasul Bécs belvárosán, amíg a hölgy bevásárlásait intézte el. A hölgy észrevette a kibérőt, akét nem tudott lerázni magáról, bármédig időzött egy-egy üzletben, bármilyen átjáróházakba bement utána s nézegetett, árak után éredklődött addig, amíg önagsága valamit vesztett, Mr. Szindetikon! Végül belenyugodott a változhatatlanba, látva azt, hogy nem veszedelmes a fiatalember. Amiben ugyan csalódott, mert mégis a leghihetlenebb inzultus érte részéről, annak ellenére, hogy ezt az inzultust az aszfaltbetyár válogatott udvariságnak szánta.

A hosszúra nyult bevásárlás után utközben a hölgy megpillantott egy olyan zöld házikót, amilyen nagyvárosokban meglehetősen sűrűn van elhelyezve az uccák során. A következő pillanatban ennek az ajtaja mögött tünt el gavallérunk szemel elől. A gavallér pedig — hirtelen és merész ötlettel meghíltve — fogta magát és benyitott utána. Természetesen a nénikével találta magát szemben, de ő nem is keresett mást. Félrevonta és néhány suttogó szóval elmagyarázta, hogy attól a hölgytől, aki benn van, nem szabad elfogadni, mert ennek a... hm — „látogatásnak” minden költségét ő fizeti. Ezzel már oda is nyomott egy schillinget a nénike kezébe.

Hogyan juttat kamatmentes kölcsönhöz a „Saját Otthon” Építő és Takarékszövetkezet.

A kétségbeesztő gazdasági helyzet, amikor a bankok nem folyósítanak új kölcsönöket, valóságos megállította az építkezést az országban. Pedig száz-ezrek vágyanak arra, hogy legalább egy szerény otthon tudjanak magukénak, hiszen minden ember álma a saját otthon, hogy ne kelljen többé költöznie.

Sajnos, nálunk későn ismerték fel azt a tényt, hogy amit magános nem képes elérni, ha több egyén csoportba alakulva összefog, könnyebben célhoz jut. Külföldön már régen felismerték a szövetkezeti eszme fontosságát és Németországban, Angliában és Amerikában már egy évszázada erősen virulnak az építő célokat szolgáló szövetkezetek. Innen van az, hogy külföldön a legtöbb ember saját otthonnal rendelkezik s ezt az építő takarékszövetkezetek tették lehetővé, mert jelszavuk: Egymással-egymásért!

A következő pillanat méltó lett volna arra, hogy valamely filmvígjáték rendezője örökítse meg:

Pár perc múlva kipattant a házikó ajtaja s látszott, amint a hölgy kifelé lép s oda se nézve, pénzdarábot nyújt a nénikének. Sajnos, senkisé hallotta a fantasztikus beszélgetést, de látszott a néni mimikáján, hogy azt mondja: „semmit sem fogadhatok el, minden ki van egyenlítve”. „Mit? Kiegyenlítve? — kérdezte láthatólag a hölgy. — És kiegyenlítette ki?” A néni zavartan mutatott hősünkre, aki a nagylelkű, zseneróz udvarló pózában támaszkodott egy járdamelletti hársfa derekához, mintegy készen arra, hogy a hála könnyeiben felolvadó hölgy köszönő kebléborulását könnyed gavallériával hárita el.

A hölgy azonban nem borult hősünk keblére. Végignézett kétszer-háromszor egyre pirosabb és haragvóbb arccal a nagylelkű adományozón, a keze öklösbe-szorult, valami olyasmi csuszott ki a száján, amit mintha „ökör!”-nek lehetett volna érteni, aztán hirtelen oldalt fordult és — mintha puskából lötték volna ki, megindult s Leopold-gassa felé...

— Mondd kérlek — kérdezte hősünk az eset részletes elbeszélése után attól az urtól, akivel együtt utazott Bécsből hazafelé s aki az utolsó szögig igaz történetet nekünk is elmondta — miért haragudhatott meg rám?

Amely kérdésből az látszik, hogy nem is olyan rossz fiu, csak...

A „Saját Otthon” Építő Takarékszövetkezet a külföldön jól bevált minta szerint alakult meg. működési köre is ugy van megszervezve, mint a külföldieké, amit az is bizonyít, hogy a központi vezérigazgató, van den Bergh Richard, a külföld előtt is jól ismert szaktekintély, aki hosszú évek alatt szerzett tapasztalatait érvényesíti a szövetkezetnél és aki 1933. májusában Londonban tartandó építő takarékszövetkezetek kongresszusán — melyen Mac Donald miniszterelnök elnököl — a titkári teendőket is megbizva.

Minden fillért, amit a szövetkezet tagjai 15 százalékos tőkegyűjtés céljára befizetnek, a tagoknak utalnak ki házipénztári vagy ingatlantervezési célokra. A befizetések megkönnyítése és a folyósítások gyorsabbá tétele végett a kerületekben befolyó pénz ugyanott lesz kiutalva. E célra a budapesti köz-

Prohászka és Társa

tüzelési és építkezési anyagkereskedők ajánlanak
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON

Tölgy- és bükkfát hasábban és aprítva, elsőrendű alacsony kályhaszenet, elsőrendű darabos ózdi akácát vágatlan 2.50 fillér, akácát aprított 2.80 fillér
PONTOS KISZOLGALÁS!
Pontos mérlegelés garantálva.
Telefon 11-61.

.....
pont a külföldön jól bevált tapasztalatok alapján minden kerületben — Debrecenben a Magyar Általános Hitelbank fiókjánál — folyószámlát nyitott és innen csak az itteni kerülethez tartozó tagoknak folyósítanak kamatmentes kölcsönt. A „Saját Otthon” az eddig kiutalt kölcsönök útján sok munkalkalmat teremtett, tehát polgárnak és iparosnak egyaránt érdeke, hogy szövetkezetekbe tömörülve egymáson segítsenek, mert csak így tudnak a mai súlyos gazdasági viszonyokkal megbirkózni.

Mikor e sorokat írjuk, a debreceni kerület már több mint 140 tagot számlál, de ez a szám napról-napra emelkedik, mert egyre többen ismerték fel ennek az intézménynek hasznosságát és fontosságát.

A „Saját Otthon” Építő Takarékszövetkezet vezetőségében előkelő magyar államférfiak foglalnak helyet, akiknek neve maga is garancia arra, hogy a tagok érdekei minden tekintetben védve vannak.

Piac ucca 58. szám alatt van a „Saját Otthon” Építő Takarékszövetkezet kerületi igazgatóságának irodája, ahol állandóan készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére: felvilágosítást adnak, hogyan juthat bárki saját otthonhoz minden nagyobb anyagi megerőltetés nélkül.

A férfi kesernyén bosszankodott, mert sehogysen tudta megtörni a mellette ülő hölgy konvencionális ragaszkodását a rosszul értelmezett etikett szabályokhoz.

— Nézze Nelly! Eddig mindig az alkalmakban kerestem kifogást! Most itt biztonságban lennénk a kis társalkodóban. Hetek óta vágyom már...

— Igen barátom, a millió nagyon romantikus szivaluku ajkát megnevésztette a Vermouth-al. Puha szőnyegek... átszűrődő tangó... unatkozó pálmák... de! De magán szmoking van! És egy gentleman premierre — tudtommal — frakkot vesz fel.

A férfi még jobban elkomorodott, bosszankodva dobolt ujjával az asztalon, majd mélyet szippantva Khedivéjéből, válaszolt:

— Tudom Nelly, hogy maga nagyon ügyel arra, hogy gavallérjai stilszerűek legyenek, éppen azért szmokingba öltöztem, mert csak reprizre készültem.

.....

ÖRÖME LESZ,

HA EL AKAR VALAMIT ADNI ÉS EZT A FÜGGETLEN UJSÁGBAN TESZI KÖZHIRRÉ. MERT A FÜGGETLEN UJSÁG HIRDETÉSEI EREDMÉNYT HOZNAK.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár
debreceni fiókja
Ferenc József ut 36. • Telefon 20-21
és
FATELEPE
Hid ucca 16. • Telefon 20-58.

Debreceni Közraktár és Kereskedelmi rt. Hid ucca 16.
Városi iroda: Ferenc József ut 36.
TELEFON 20-58 és 32-53.

Dr. Varga Zsigmond új könyve

Az elmúlt év tudományos irodalmának — nemcsak Debrecenben, de országos viszonylatban is — egyik legreprezentatívabb terméke az a vallástörténet, melynek szerzője a helybeli egyetemnek tudós professzora, Varga Zsigmond. Minthogy ma az elmúlt idők materialista gondolkodására reakcióképpen a vallási kérdéseknek különös fontosságuk van, kétszeres értéket tulajdonítanak olyan könyvnek, mely a vallások életét tanulmányozza történeti fejlődésükben, kezdve az ősembernél fel egészen a mai legfejlettebb monotheista rendszerig. S ha egy ilyen mű megírására hivatott valaki, akkor elsősorban Varga Zsigmond az, aki hazánk egyetlen vallástörténeti tanszékét tölti be s közel 25 éve foglalkozik idevágó kérdésekkel.

Szerző majdnem 1200 oldalra terjedő könyvében először általános fogalmakkal foglalkozik: mi a vallástörténet tárgya, tudományos jellege és helye a többi tudományok körében. A vallások élet jelenlegi világában találkozunk az isteneszmével, a numinosumnak nevezett természet feletti erővel, amely a primitívek rögös elgondolásaiban ép úgy, mint a modern emberek filozófiai rendszeriben centrális helyet foglal el. Érdekes, hogy az emberiség idők folyamán miféle érzéki formákban szemléltette az istenfogalmat, először a fetisizmusban, melynek nyomaival a kultúrvallások ereklyekultuszában is találkozunk, végül az állati-emberi ábrázolásokon keresztül a gondolati szimbólumokban.

A második kötet a vallások történeti életét tárgyalja. Először a primitív népek hitével foglalkozik, azokkal az őskategóriákkal, amelyek valamikor többé-kevésbé mindenütt megvoltak, de nem hiányoznak a mai vad népek életéből sem, sőt csökkenés és eltorzult emlékei még a kultúrvallások mezén is fellelhetők. Ilyen az animizmus, mely a lelkek tisztelte alapján áll s az egész természetet, élő és élettelen lényeket, megjelkesíti, a totemizmus, mely a törzsnek és egy állatnak (ritkán növénynek) a vérségi kapcsolatát jelenti, é. i. t. Azután a nyelvcsaládok alapján külön-külön kerül tárgyalásra az ural-altai, a sémi, a kaukázusi és az indogermán népek vallásrendszere.

Ami Varga Zsigmond könyvének érdekességét illeti, hatalmas és kritikailag jól megrostált anyagán kívül, a következőket állapíthatjuk meg: Szerzőnk, dacára theologus voltának, alapfogásában éppen nem dogmatikus, mert a vallást nem tartja kész adottságnak, hanem a fejlődés törvényeinek alávetett intézménynek, amely legfejlettebb formájában is kezdetleges fokozatokra van építve s ebből a szempontból még a bibliai vallások sem kivételek, hanem ezer és ezer szállal fűződnek a keleti népek kultúráihoz. Csakis ilyen gondolkodással lehet megérteni a vallási aferróciókat is, pl. a sexualis vonatkozásaikat, amelyekben Varga nem blasphémiát, nem is mindig örültséget lát, hanem a vallások élet egyik elferdült kifejezési formáját. Másik nagy értéke az új vallástörténetnek, hogy a primitívek életével bőségesen foglalkozva gazdag anyagot és sok érdekes szempontot juttat az etnológiának és a folklorenak, nálunk két mostohán kezelt tudománynak. Végül nagyon helyesen járt el a szerző, amikor a külföldi vallástörténetektől eltérően jóval behatóbban foglalkozik az ural-altai népek hitéletével, a magyarok ősi rokonaival, a vogulokkal és osztjákokkal, mert csak így akadhatunk értékes analógiás kapcsolatokra népünk ősi vallására vonatkozólag. A munkának nem legkisebb érdeme az a gazdag irodalmi felsorolás,

mely minden további tudós kutatásnak kiinduló pontja lesz.

A könyv további tüzetes ismertetése szakfolyóiratok feladata, mi elsősorban arra vállalkoztunk, hogy a művelt emberek figyelmét felhívjuk az új vallástörténetre, melynek olvasása gyönyörködtet

és nevelve tanít. S ha tudjuk, hogy szerző hihetetlen áldozatkészséggel a saját költéségén adta ki művét, akkor a magyar tudományos világ csak hálaival fogadhatja e nagylelkű karácsonyi ajándékot.

Dr. Haász Imre.

„Elhatároztam, hogy az önök igazságos ügyének buzgó és tüzes védője leszek“

Franciák Magyarországról

A magyar közvélemény nem ok nélkül Franciaországban látta és látja a magyar jogos kívánságok legfőbb akadályát, illetve töle várja az igazságtalan szerződések jóvátételét, mint hogy Franciaország a kiséntente legfőbb pátrónusa.

Az angol közvélemény még a trianoni szerződés aláírása előtt tiltakozott a lehetetlen határok ellen. Az angol alsó és felsőházban igen előkelő angol politikusok a mai határokról azt mondták, hogy

„Ilyen képtelenségek soha semmiféle békeszerződésben nem fordultak elő“.

Rothermere lord nagyszerű akciója tehát már előkészített talajra talált és lapjai roppant publicitásával az angol nyelvű világban népszerűsítette azt. Franciaországban ilyen közvélemény nem alakult ki, egy-egy szerény szenátusi felszólalástól eltekintve, ott a „parole d'honneur“, az adott szó, az aláírt szerződés kötelező ereje alapján állnak. Legfeljebb addig mennek el, hogy nem tennének kifogást a határok revíziója ellen, ha azt békés meg egyezéssel az érdekeltek egymásközt intéznék el. Massaryk elnök több ízben is kijelentette, hogy hajlandó a legalább 50 százalékban magyarul lakta területeket visszaadni, de a kiséntente többi államai hozzájárulása nélkül ezt nem teheti.

Döntő fontosságú tehát a szerződés-

sek, illetve határaink megváltoztatása ügyében a francia közvélemény kialakulása. A francia polgár igen józan, megfontolt, komoly érvekkel meggyőzhető, ha a meggyőzés nem hivatalos jellegű.

Mihelyt az az érzése, hogy propagandával áll szemben, mely akármelyik állam kormányától indult ki, már eleve bizalmatlan.

Ezért vagy független emberek véleménye érdeklí vagy saját ösmert honfitársai nyilatkozatai.

Sajnos, a franciaországi magyar propaganda még mindig igen fogyatékos és rendszertelen. Azokból a száz-ezer pengőkből, melyeket egy-egy ifjú gróf ellőversenyez, vagy bárókban elkölt, száz francia egyetemre lehetne magyar ifjakat küldeni, akik ott a magyar kérdéssel a legfogékonyabb, legelkésebb közönség, a francia ifjuság előtt beszélhetnének 14 év telt el már, minden hónap kárba vesztett idő.

Különös figyelmet érdemel tehát, ha a francia sajtóban vagy magánlevélben magyarbarát hangot üt meg egy született francia.

mert minden ily megnyilatkozás jó jel még akkor is, ha nem mindegy barátságos irányunkban: mert még akkor is rántkereli a figyelmet.

Pár éven át francia városokban tartott előadásaim nyomán gyakran

Könnybombákkal verték szét Washingtonban a második éhségmorsot. Néhány nappal ezelőtt érkezett Amerika fővárosába az ország minden részéből mintegy 40.000 főnyi éhségmorsoló, akik vörös zászlók alatt vonultak fel kényeret és munkát követelni. A hatóságok hosszas habozás után megengedték a belváros uccáin való felvonulást, amikor azonban a tüntetők zavargni kezdtek, könnybombákkal ugrasztották szét a tömeget.

van részem abban, hogy Magyarországra szórakozásból vagy tanulmányra jött franciák ajánlólevéllel jönnék hozzám, vagy egyébként is felkeressenek, ha utjuk Debrecenre visz át.

Ily véletlen találkozás volt egy Lyon-környéki francia orvossal, Pierre de Mourgues-gal való ösmeretségem is, aki e nyáron családjával együtt eredeti utitervét megváltoztatva, hazánkban át utazott Lengyelországba tanulmányra és Debrecen is utbaejtette. Régi francia nemesi családból származó, igen szimpátikus, művelt ember.

Először életében volt Budapesten, Debrecenben is. Információt kért a magyar viszonyokról. Elutazott és hónapokig nem hallottam róla semmit, mikor a napokban nyolcoldalas levelet kaptam tőle. A francia ember, ha nem üzleti célból van szó, sose ír gépen. Egy francia tanár ösmerőségű külön bocsánatot kért egyszer, mert fájt a keze és gépen írt kézírás helyett.

Dr. Mourgues levele is kézírásos. Azt írja, hogy erős impressziót hagyott benne beszélgetésünk és felkeltette érdeklődését, hogy a magyar ügygel tovább és behatóan foglalkozzék.

A MAGYAR TULAJDONSÁGOK NYUGTALANITANAK, DE — CSODALOM AZOKAT.

— „Az ön hazáját megszerettem sokkal jobban, mint azt ön ily rövid tartózkodás után vélné.“

Ebben része van a főváros szépségének, de méginkább, annak az uri, barátságos fogadtatásnak, melyben mindenütt részem volt.

— Bárhol jártam, igen erős és aktív propaganda tárgya voltam. Ez a jól megszervezett propaganda, az „igazságot Magyarországnak“ kérdés körül forgott. Be kellett látnom, hogy az önök szép országát kegyetlenül megpróbálták a békeszerződések. De még ezen felül is hatással volt ráan az a bánásmód, mellyel fogadtak. Aki idegen országban utazik, tudott dolgok mennyire érzékeny ily dolgok iránt. Van valami nevezetesen charme a magyar emberben, minden keresettség nélkül. Niucs benne az, ami a németben, hogy rákötöti magát az emberre, sem az a hüvös és távortartó udvariasság, mint az angolban. Még kevésbé tulajdonsága a magyarnak az, amit a mi hegyeink között úgy mondanak, hogy „tul sima ahhoz, semhogy öszinte volna“.

A magyar ember önértetes udvariasságát leginkább a tiszta spanyol race-szal hasonlíthatom össze.

Ez a természetes egyszerűség mély, nem felületes kulturának a jele. Biztos tanúság amellett, hogy a magyar kultúra ősi és hogy úgy mondjam, megemésztett kultúra.

— Másrészt a magyar ember energikus és határozott benyomást kelt az idegenben, igazságot adva annak a közmondásnak, hogy bajban nyilvánul meg az ember igazi karaktere.

— Mint francia, természetes, hogy ezek a magyar tulajdonságok nyugtalanítanak a jövő békét és nyugalmat illetőleg, de nem változtatnak azog, hogy csodálom őket.

— Elhatároztam magamban, hogy azon igazságos ügyének buzgó és tüzes védője leszek

és alaposabban és behatóbban fogok megösmernedni a magyar viszonyokkal. Mihelyt csak tehetem, újra eljövök Magyarországra, mert igazi lelki öröm számomra időmet intelligens magyarok

LEÍRÁS sokszorosítás

gyorsan, csinosan, diszkrétan.

OLCSÓN 1. 17-93 ss.

HURAY Iparkamara ep.
Werbőczy u. 2.

között tölteni. Boldog leszek, ha Önt vagy honfi társait városomban üdvözölhetem, kivált ha Öntől hoznak ajánló levelet.

AZ ARANYTÖMEG ELLENÉRE BORZALMAS A FRANCIA VÁLSÁG.

— De ha szegyenkezve vallom be, hogy eddig édes-keveset tudtam az ön szép hazájáról, amilyen az a valóságban, ép oly őszintén meg kell írnom azt is, hogy Franciaroszágról nem kevésbé téves képzeteket alkotnak külföldön, önöknél is.

— Az a hatalmas aranytömeg, mely a Francia Jegybankban hever, nagyobb részében sajnos

nem francia pénz, hanem az egész világból odafolyt idegen vagyoni,

mely itt érzi magát most legnagyobb biztonságban. Senki nem beszél ezzel szemben arról, hogy az én hazám is nagy gazdasági válságon megy át. Ez a válság oly borzasztó, hogy egyes termelési ágak egészen le vannak törve. A híres lyoni selyemfonók milliárdokat veszítettek, ebben a nagy városban

Herriot híres városában a munkanélküliség elképzelhetetlen mértékűt ölt.

Itt és St. Étienne környékén a vas, len, gyapot, vászonipar súlyos válsággal küzd. A francia vasutak deficitel zárják ezt az évet. Az állami költségvetés több milliárd hiányt mutat, dacára a felemelt adóknak, leszállított fizetéseknek és az államadóságok lecsökkentett kamatainak. A kereskedelmi mérleg 10 milliárdral passzív. Mezőgazdaságunk aláhanyatlott, csak a magas vámok védik.

A paraszt, a kisgazda válsággal küzd a valmikor oly bőven kiadott kölcsönök terhe alatt, melyeket ma már nem bír visszafizetni.

Kénytelen lesz földje egy részét eladni, melyhez pedig úgy ragaszkodik. Sajnos, külföldön az a téves hit kapott lábra, hogy nálunk alig van mezőgazdaság. A francia buza-termés ötször akkora, mint a magyar (109 millió quintaux) a francia paraszt a legszorgalmasabb, legrendesebb, józanabb francia társadalmi réteg, a rend biztosítója.

Majd a francia militarizmus ellen érvel természetesen, mint jó francia, ebben látja a béke biztosítékát. Ezek az érvei azonban már nem oly meggyőzők.

Végül kifejti levelében, hogy a francia közvélemény kezd már belátni, hogy

nem a magyar-osztrák monarchia volt szeszélyes Franciaországra, hanem a német egység.

Végül könyveket és cikkeket kér a magyar kérdéssel.

Nem kevésbé érdekes Gaston Rouxnak, a nemrég nálunk járt francia publicistának és a Le Plan című új folyóiratnak Magyarországgal szemben elfoglalt álláspontja. Erről legközelebb!

Dr. Kuthi Sándor.

Deme, a bolond

ELBESZÉLÉS.

— Irta: Lovass Gábor. —

Ezt a fiut csak az uccáról ismertem. Hol húzódott, hova bujt, ki adott neki szállást éjjelente, éltek-e hozzátartozói, volt-e, aki szeresse, — sohasem tudtam meg. Vagy kivert volt ő is, mint a gazdátlan eb? Ki tudja. Az ilyen kőszalélek elvész az ember szemei előtt. Egyszer csak jön, feltűnik imbolygó alakja s mire észrevesszük, már nincs is sehol, eltűnt, mint a pára. Csak egy ködlő emlék jár utána vissza.

1.

Először egy napfényes, zibongó délelőttön találkoztam vele. Tanácstalanul sodrtam akkor magamat az ucca népevel, ödöngtem és egyik cigarettát a másik után dugtam a számba; nem izlett azonban egyik sem s alig szipantottam kettőt a legutolsóból, máris ledobtam a járda kövére és dühösen akartam széttaposni.

Groteszk figurája akkor toppant elém.

Csak éreztem és láttam, hogy egy kinyújtott, csontos, vézna tenyér belemarkol tapadni akaró lábam szárába, feltartja és óvatosan felemeli alóla a kövezetről eldobott cigarettámat. Aztán azt láttam még, hogy onnan a járdáról felvigyorít rám egy nyurga, guggoló alak torzsos, nyütt, névtelen arca, utána lassan, mint a kísértet, emelkedni kezd az egész alak, kiegyenesedik s az arc még mindig vigyorgó rám, hülyén.

Meghökkenve bámultam rá. Az első pillanatban azt gondoltam, valami munkanélküli, akinél nem telik trafikra s most tovább akarja szívni eldobott és még füstölő cigarettámat. De nem tette. Hanem egy gyakorlott mozdulattal kicsavarta a tüzet a cigartából, mintha csak egy csirke nyakát csavarta volna ki, a cigaretta-darabot pedig könnyedén belesusztatta kabátja külső zsebébe.

Aztán szeliden rám röhögött: Hehehe! S mielőtt még föleszmélhettem volna, már tova is iramlott s a következő pillanatban teljesen eltűnt előlem.

— No, ez olyan volt, mint egy fantom — tűnődtem utána.

Elém rémlett még nyurga, sovány alakja, vigyorgó arca, hülye tekintete s feltűnő jólszabott, bár kissé viseltes öltözete.

— Ugyan ki fia-borja lehetett?

Körülnéztem még egyszer; de hiába. Groteszk figurája teljesen eltűnt előlem. Végül is vállat vontam és rágyújtottam egy másik cigarettára.

2.

El is feledkeztem róla. Am egy másik alkalommal, amint megállottam egy csoportosulásnál és kíváncsian ágaskodtam az emberek mögött, hogy tanuja lehessenek a látványosságoknak, csodák-csodája, Deme figurája bukkant előm.

— Nini — eszméltem rá — ez meg az én emberem.

Deme ott volt a csődület közepén s mint egy vérmes kakas harciasan állt szemben egy másik hasonló arcozatu, de igen-igen rongyos munkanélkülivel.

— Megájj, ezt még megkeserülök — fenyegette Demét a munkanélküli.

— Semmi közöm hozzá — pattogott rá Deme.

A körülállók heccelték őket.

— Ne hagyj magad Deme, ne hagyj magad Deme — biztatták őket és röhögtek a csetepatéra éhes éhenkórászok.

A közeli oszlop mögül azonban egy rendőr széles vállal és rendszeres sapkája tűnt elő s a rocskagyűlés egykettőre szétszéledt. Deme pedig, amint meglátta az egyenruhát, egyszerre elfelejtett minden ceremóniát és se szó, se beszéd, ugrott egyet, mint egy bakkecske, utjából félrelékött egy ténfergő embert s már rohant is nagy, hosszú göngyaláival, ész nélkül, dörén, hogy önkéntelenül kibuggyant belőlünk a kacagás utána.

Ekkor észrevettem azt az embert, aki nevén szólította Demét. Hátha tudna valamit mondani erről a fiuról — gondoltam.

— Mi volt itt kérem? — fordultam hozzá.

Jégpálya PIAC UCCA 9.!!! új vezetés alatt megnyit!!!

Ó még mindig nevetett az előbbi jelenetben. Bizonyára legyintett volna kérdésemre is és felvilágosítás nélkül tovább áll, ha meg nem kínálok egy cigarettával. Erre megszéledült.

— Mulatságos, mi — kezdte magyarázni és röhögött hozzá. — Hát úgy volt, hogy ez a gyámoltalan munkanélküli meglátott a járdán egy eldobott és csak félig égett szivart és lehajolt érte. De vesztere: Deme is ép abban a szempillantásban látta meg a bagódarabot és ő is lehajolt érte. Ebből aztán az lett, hogy egyik se tudta felkapni a másik elől, mert dulakodni kezdtek fölötte, mint kutyák a koncon és lökdösődés közben porrá taposták a szerencsétlen szájaradékot. Hehehe.

Vele nevettem. Aztán tovább kérdezősködtem Demétől.

— Ne és, mondja uram, miféle fiu ez a Deme?

— Miféle fiu? — csodálkozott rám az atyafi. — Hát maga nem ismeri? Ó a környék bolondja.

— A környék bolondja?

— Az. Meg van hibbanva a koma.

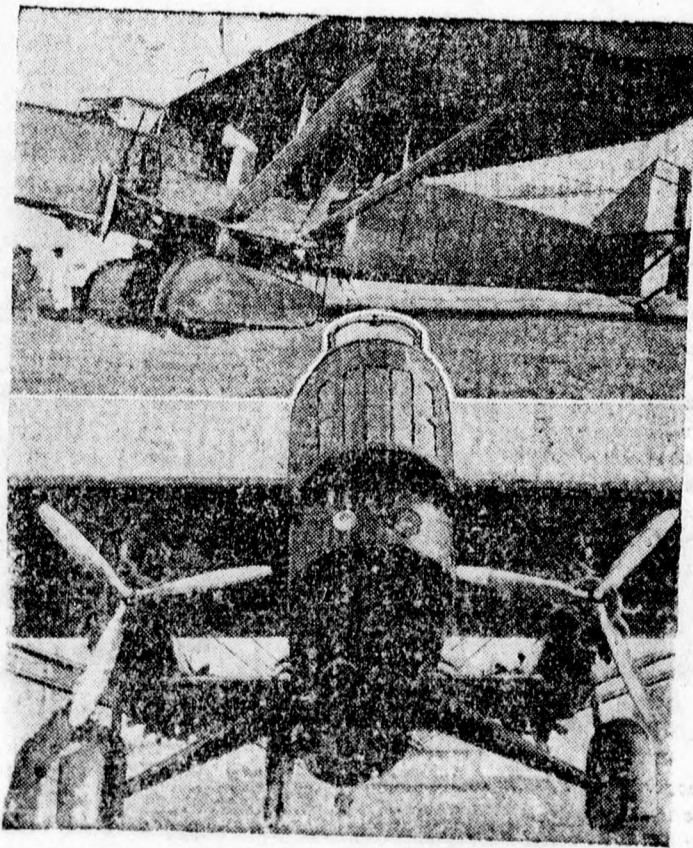
Ez meglepett. Elvégre mégse gondoltam, hogy Deme egy bolond.

— Érdekes. S maga tud róla? Ismeri?

— Hogyne — kezdte a bácsi. — Itt szokott kószálni mindig. Az a bolondériája, hogy gyűjti a cigarettameg szivarvégeket. Összeszedi őket és elviszi valami ismeretlen helyre, ahol bizonyára van neki egy boszorkányonyhája. eD nem árulja el, hová. Attól fél, hogy el találjuk rabolni tőle. Igaz, nem is tudjuk, hol lakik. Csak jön, váratlanul megjelenik közöttünk s mire felocsudunk, már el is pályázott. Egyszer megesett, hogy itt esteledett rá. Hideg volt akkor, rajta meg nem volt nagykabát. Bekérdezett hozzánk a kocsmába. Akkor tudtunk meg egyet-mást róla. Kivettük belőle, hogy országos bagólé-gyárat akar alapítani. Mert, azt mondja, a bagólé ellenmérge a kigyómárásnak és rovarirtószer is, hát ő üzletet alapít ebből és gyűjti-gyűjti a bagóanyagokat. Azt mondta, lesz még idő, hogy ő lesz a bagólevelek királya. Akkor is volt nála egy maréknyi cigarettavég s könyörgött, ne vegyük el tőle, hálából majd felvesz bennünket a bagólé-gyárba. Jókat neveltünk akkor rajta. Azóta is vicceljük mindig, ha megjelenik közöttük: No Deme, hogy vagy? Soká lesz még kész a bagólé-gyár? Ilyenkor fájdalmas arccot vág s hebegve védekezik a gunyolódás ellen, aztán elfordul tőlünk s a következő pillanatban már el is tűnt közülünk. Egyebet bizony mink se tudunk róla.

Napokig Deme járt az eszemben, ez a szerencsétlen flótás, akinek az a mániája, hogy ő lesz a bagólevelek királya. Ugyan ki lehet? Bizonyára patikus volt azelőtt, talán nem is olyan régen, hiszen még egészen jó ruhái vannak. S meghibbant. Szerelmi csalódás? Érvényesülési vágy? Ki tudná azt, mi játszódik közre ilyen nagy megrendülésnél. Végre megint találkoztam vele. Magába merülten kullogott az uccán. Bizonyára számolt. Talán azt, hogy mennyi ideig kell még várnia, míg megalapíthatja a bagólé-gyárat. Elbámulva meredt rám, mikor megfogtam lelógó karját.

— Na fogja — mondtam neki és odanyújtottam hanvadó cigarettámat. Egyszerre vigyorogni kezdett. A

Az új francia bombavetőrepülőgépek oldalt nézve és előlről.

bagóllatta életet varázsolt belé, két kézzel kapott rajta és zsebrevágva, háládatos kutyaszemekkel nézett rám.

Gondoltam, most beszédbe elegyedek vele.

Am ebben a pillanatban kirántotta karját a kezemből, tekintetét átlendítette az ucca másik oldalára. Követtem én is a szeme járását. A tulsó oldalon csak egy urat láttam, amint tovaplépdelt s egy féligégett szivardarabot, amely szipkástól együtt odagurult a járda szélére. Ezt látta meg Deme. S mint a vad, már lendült is érte; hosszú gölyaláibaival átbiciklizett az uton.

A szerencsétlen! Vagy tán a végzet akarta így?

Autó robotott az uttesten éppen s már csak azt láttam, hogy Deme nyurga alakja hanyatt vágódik előtte. Aztán vége mindennek. Nemsokára kis tumultus keletkezett, szánakoztak a bolond fiun, aztán megérkeztek a mentők s kocsira emelték véres tetemét.

Egy pillanatra még láthattam az arcát. Mosolygott az istenadta, a végre megnyugodott, révbé ért lelkek örömmosolyával. Talán ott érezte már magát dübörgő gyárának bagóllásos levegőjében.

Azóta sokszor eszembejutott száználmas figurája s lassankint szimbólummá szépült előttem. Persze, persze. Így ödöngök én is s így ödöngtök ti is mindnyájan, kóbor, vágyódó emberek s szedegetjük esetenül ábrándjaink szivarvégeit, — míg egyszercsak könyörtelenül átgázol rajtunk a halálautó s csak a lárma, a Lárma marad utánunk és az örök sírás a Lárma fenekén.

Nam lehet szabadalmaztatni a yoyót

Magyarország legelső yoyópere most ért véget Debrecenben.

Még szeptemberben, amikor Budapesten már javában yoyóztak az emberek, Debrecenben jóformán a híret sem hallották a kis szaladó korongnak. Ekkor történt, hogy megjelent a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál Schwartz István kismarjai mérnök és egy yoyómintának a lajstromozását kérte. Előadta, hogy az ő yoyójának szerkezete és mérete egészen speciális s ez teljesen indokoltá teszi az ipari védelmet. A belajstromozás megtörtént, Schwartz tehát szabadalmat kapott yoyójának készítésére. Néhány héttel ezután a mérnök megjelent Emerich és Lukács Csapó uccai bazárárúcsoknál s meglepődve látta, hogy a bazárban egész raktár van saját gyártmányu yoyójából. Felelősségre vonta a kereskedőket, akik azonban ezt visszautasították és ilyenformán a mérnök hivatalos uton próbált magának elégtételt szerezni: a cég ellen mintabitorlás címen feljelentést tett a közgazgatási hatóságnál. A közgazgatási hatóság azonnal intézkedett az ügyben és az Emerich és Lukács cég egész yoyókészletét lefoglalta.

Közben az ügygel foglalkozott a Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi és Iparkamara is egy értekezleten és a feljelentés ellen tiltakozó álláspontot foglaltak el. A közgazgatási hatóság szakértőként meghallgatta dr. Diczig Alajos kamarai segédtitkárt, aki szakvéleményében előadta, hogy a yoyó nem új eredetű játék, többszáz éves multra tekinthet vissza s Schwartznak a találmánya sem újszerű.

A kamara erre megindította a minta vése iránti pert a kereskedelmi mi-

CHANUKA estélyekre és vacsoákra a legalkalmasabb és legolcsóbb huskülönlegességek és felvágottak

PANETH LAJOS
gyári lerakataiból,
BIKA mellett,
NAPONTA FRISS VIRSTLI stb.

nisztérium előtt és kérte, hogy ennek befejeztéig függesszék fel az eljárást. A mérnök a keresetre azonban nem élt

a törvényes harminc napon belül válaszlatl, így az első magyar yoyóper véget ért.

Hét néger fiu alabamai kalandja, amely a vérforraló gyapotvirágzás idején kezdődött s majdnem a vilamos-szekben ért véget

Mi történt a teherkocsiban hét néger fiu és két fehér lány között?

Az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága — Supreme Court — megakadályozta, hogy hét fiatal ambert más világra küldjön — a faji gyűlölet. Európában is ismeretes, hogy az Egyesült Államok déli részében, Alabama államban Scottsboróban halálraítéltek hét néger fiatalembert azon a címen, hogy megbecstelenítettek két fehér leányt.

Az ítélet a nagyon erősen elfogult, teljesen tudatlan fehér esküdtek hozták, akik a feketét még emberszámba se veszik.

Ez az ítélet nagy port vert fel Amerikában és akik egy kicsit is elfogulatlanul gondolkoztak, erősen elítélték az alabamai esküdtek szörnyű ítélezését.

MIÉRT KAPOTT HÉT ALABAMAI FIATALEMBER HALALOS-ÍTELETET?

Az Egyesült Államokban szokás, hogy vándorlók, akik munka után járnak, kalandvágyó fiatal emberek, akiknek nincsen pénzük, de utazni akarnak, egyszerűen felugranak a robotó tehervonatokra és azokon utaznak. „Hobo” a neve ennek az amerikai típusnak. Jamak-kelnek keresztül-kasul az országon a tehervonatokon. Néha dolgoznak valamit, hogy egy pár centet keressenek, kéregetnek is — de ha nagyon éhesek és nincsen pénzük élelemre, esetleg elemelik az amerikai házak folyosójára a tejszállítók által reggelként kirakott tejet. Általában azonban nem bűnözők. Ilyen „hobók” voltak ezek az alabamai néger fiuk is. Ők is tehervonaton robotgattak. Nyár volt lenn Alabamában, a gyapot virágzott éppen és amerre a vonat robotgott, fajtstvéreik izzadtak a gyapot kapálásban.

Danoltak bandzso mellett szomorú és vig déli nótákat, dzsiggették és örültek a nyárnak, a gondtalan életnek, hiszen fiatalok még.

A nótájukra lett figyelmes a szomszéd teherkocsiban „utazó” két fehér lány, akik kidugták a fejüket, sőt talán bele is danoltak a néger gyerekek nótájába.

Amerikában fehér és fekete ember

nem képezhet egy társaságot. Különösen nem Délen, ahol a néger még nem olyan nagyon régen rabszolga volt és ahol az ucca egyik oldalán ma is tilos a négernek járni.

A FEKETE EMBER ALMAINAK-ALMA A FEHÉR NŐ

Sok fekete ember halt már szörnyű halált, lincselést, mert ezt az álmát, ezt a vágyát ki akarta elégiteni!

A néger gyerekek vért, amikor a fehér lányok barátságos mosolyait látták, amikor pajzán kacagásaikat hallották, persze, hogy felkorbácsolta a fekete ember szenvedélye, vágya.

És mert a fehér lányok nem utasították vissza a közeledést: nem lehet csodálni, ha átköltöztek abba a teherkocsiba, ahol a fehér kisasszonyok utaztak — és aztán kedélyesen együtt tették meg az utat hét néger fiu és két fehér leány Scottsboróig. Scottsboróban — nem lehet tudni, miért — a két fehér leány rendőrökkel fogatta el az utitársakat azon a címen, hogy azok megbecstelenítették őket.

Szegény, szerelmes néger gyerekeket bevitték a rendőrségre és kicsi hiba volt, hogy a feldühödött fehér lakosság meg nem lincselte őket. Hogy is ne — hét néger fiu megbecstelenített két ártatlan fehér leányt.

Aztán bíróság elé állították őket. Hogy mit jelent Alabama államban az Egyesült Államok egyik legsötétebb, legkulturálatlanabb államában egy négernek a fehér esküdtszék elé kerülni, azt csak az értheti meg, aki ott élt, aki ismeri a hihetetlenül elfogult, gyűlölködő, tudatlan népek mentalitását. Négernek az ilyen bíróságok előtt soha se lehet igaz.

Az alabamai fehérnek a Ku Klux Klan — a fehér csuhások titkos szervezetéhez tartoznak

és ennek a titkos szervezetnek a tagjai a néger még emberszámba se veszik.

Nem sokat teketóriáztak hát a hét néger fiu ügyével és hamarosan meghozták ítéletüket. Nemes egyszerűséggel halálra ítélték mind a hetet.

Nem vették tekintetbe, hogy talán nem lehettek ártatlan lilliomszálak

azok a kisasszonyok se, akik „hobo” életet éltek, akik ép úgy tehervonaton „utaztak”, mint a férfi hobók és hogy talán nem is kellett a néger gyerekeknek erőszakoskodni a szerencsémért.

Az elfogult, gyűlölködő esküdteket nem érdekelte az igazság, ők a tömeg bosszúvágyát akarták kielégíteni a halálos ítélettel. Még szerencse volt, hogy a tárgyalás folyamán a tömeg maga nem hozta meg az ítéletet. Alabamában nem ritkaság az ilyen.

Az ítéletre felfigyelt Amerika. A lapok cikkeket hoztak erről a szörnyű ítéletről és a közvélemény kezdte követelni, kutassák ki voltaképpen mi történt azon a bizonyos tehervonaton.

Igy tudták meg, hogy szegény néger gyerekek el sem követhették azt a bűnt, amivel vádolták őket — mert

a két lány régen az uccán, alkalmi szerelmekkel kereste a kenyerét.

Az elítéltek szerencsétlenségére az amerikai kommunista párt avatkozott ügyükbe, az használta fel agitációs eszközként a scottsborói ítéletet, ami persze még jobban ingerelte az alabamai hatóságokat.

A másik oldalon viszont a Ku Klux Klan tombolt az elítéltek kivégzésért.

A kommunisták még Európába is áthozták az egyik elítélt néger gyerek mamáját, hogy itt is izgassanak az Egyesült Államok ellen.

Kétségtelen, hogy igazságtalanság történt ezekkel a gyerekekkel, hogy nem követhették el a terhükre irt büncselményt — azonban éppen a bolsi agitáció tette lehetővé, hogy az alabamai bíróság huzhassa az ügynek a legfelsőbb bíróság elé való kerülését.

Akik pártszempontokon felül nézték ezt az ítéletet, tudták, hogy a Supreme Court nem fogja helybenhagyni a becstelen ítéletet.

Igaz, hogy közben — éppen a kommunisták tulhajtott agitációja következtében — folyton attól lehetett tartani, hogy a tömeg végre fogja hajtani az ítéletet. Hiszen a tárgyalás alatt is csak a milícia (állami katonaság) jelenléte mentette meg őket a lincseléstől.

Alabama állam kormányzója, az állam józanul gondolkodó lakossága már régen örült volna, ha a felös bíróság döntése megérkezett volna, hogy így véget ért volna az állam elleni propaganda.

Most aztán a Supere Court teküldte döntését, melyben elrendeli, hogy

uj, az amerikai alkotmány szerelmének megfelelő tárgyalást tartssanak,

mert az első tárgyaláson a vádlottak nem részesültek kellő védelemben, már pedig ehhez joga van minden polgárnak, még akkor is, ha az illető színes ember.

Egy új, emberséges tárgyalás talán lemossa majd Alabama államról ennek a szörnyű ítéletnek a bélyegét és vissza adja a pillanatnyi gyönyörökért sokat szenvedett hét alabamai néger fiu szabadságát.

DALMAN vasutivendéglője

arról híres országszerte, hogy ott a kitünő ételek mellék a legjobb sört adják!

Drága Fincikém!

Olyan ünnepi hangulatban ültem le Neked írni, mint amilyen ünnepi hangulatban szaladgálnak mind az emberek a mai napon körülöttem.

Elsősorban is illő, hogy boldog ünnepeket kívánjak Néked. Remélem, a karácsonyfá nem hozott semmi meglepetést. Remélem, nem jártál úgy, mint az a szegény kis lány, aki hiába keresett az ajándékaik közt valamit. Sőt a karácsonyfán sem találta meg. Volt ott minden, csak az a kis aranykarika hiányzott, ami bizony már régen esedékes volna. De hát, Finci, ezt te tudhatod a legjobban, a férfiak nem mindig mondanak igazat. Akad férfi, aki a jó nevelése miatt hazudik — ez a világfi. Akad, aki a szórakoztatásért hazudik — ez a költő. Aki kötelességerészből hazudik — az a hős. Olyan is van, aki gyávaságból, megtévesztésből, önzésből hazudik — ilyen a csirkefogó. Az a férfi, aki élvezetből hazudik — az a hazug ember. Végül aki az asszonyokat téveszti meg, — az a férfi — az nem hazudik. Ne háborodj fel, Fincikém, ugyanez áll a nőkre is.

Látod, így filozofálgatok, ahelyett, hogy nagyjaink viharos életéről írnék. Az elmúlt héten mindenkit az uccán és az üzletekben láttál, csomagok sulya alatt roskadozva. Köztük volt a gavallériájáról ismert, fess, monoklis ur is. Mint Orbán lelke, járta az üzleteket. Egy darabig követtem, de eredmény nélkül. Nem vett semmit. — Egy üzletben sikerült végre meghalnom az óhaját. Egy cigarettatárcsa — öngyújtó — puder — rouge — notesz garnitúrát kerestem. Ezt mind együtt. Lehetőleg egy 5 centiméteres dobozban. Hiába, a nagy eszméket mindig a nők sugallják.

A hét krónikájához tartozik a két elválaszthatatlan barátnő szomorú kis incidense. Mindkettő asszony. A fejük fölött elviharzott tavaszokat már számolni sem érdemes. A barátságuk is már majdnem hétróbbás volt. És képzeld, milyen kicsiségen vesztek össze. Egy férfin. És elhangzott a visszavon-

Téli keztyük
Svájei alsó ruhák
Selyemharisnyák
2.90-es minőség
kis hibával
1.60-ért
Ajouros **1.88-ért**
Moskovits
PIAC UCCA 41.

Üvegárura van szüksége?
KASZANYITZKYNAL A LEGJOBB MINŐSÉGET KAPJA.
Porcellán tárgyat keres?
KASZANYITZKYNAL MÉLTÁNYOS ÁRON MEGVEHETI.
Minden háztartási tárgy dús választékban
KASZANYITZKY-nál
PIAC UCCA 57. Fiókküzet: PIAC UCCA 5.

hatatlan vád; erkölcstelen! Azt hiszem, erkölcstelenség alatt a legtöbb nő a másik nő magatartását érti. Hogy végkép el ne szomorodj e női állhatatlanság felett, közlök már valami kellemeset is. Vannak olyanok is, akik nem töltik itthon a karácsonyt. Elutaznak. Külföldre. Az illető agglégény, ügyvéd, méltóságos és — horribile dictu — jól szituált. Az ünnepekre visszavonult a Semmeringre, így karácsonyi táján az agglégények paradicsomába. Csak a kigyóval ne legyen semmi baj!

Rajta kívül még egész csomó ember utazik, ki legitim, ki illegitim arájához. Karácsonykor valahogy többször fordul meg a házasság gondolata a kopaszodó fejekben. A házasság, amelynek pedig a láncai olyan súlyosak,

hogy csak két ember egyesített erejével lehet elviselni őket. Néha hárommal. A példákat ezen a szent ünnepen, remélem, elengeded.

Fincikém, ma annyi morális igazságot vagdaltam a fejedhez, hogy ugyse tudod felfogni az alatt a hét alatt, míg újra írok.

Még utóljára arról a kis fiúról, akit mikor megkérdeztek, mit szeretne karácsonyra, csak azt az egyet kérte, hogy a papa mondjon fel neki egy kis karácsonyi köszöntő verset. A kis nebuló összes társai nevében megbeszélte egy kicsit a felnőtteket.

Ne utánozd, Fincikém, te már túl vagy ezen a koron.

Kellemes ünnepeket kíván Neked szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Plágium vád az örök érzések ellen...

Írta: H. Farkas Ilona.

Az elfinomodott kulturélet átka, vagy talán a dicsősége éppen, az a különös jelenség, hogy az egyéniség — kevés kivétellel — elvész valahol, egy láthatatlan, ködös, megnevezhetetlen távlatban, a felnőtlenség kapuján, a kamasz évek mutáló torok hangjaiban.

Az egyéniség tehát elvész! Aki felnő, ezek szerint, soha nem ugyanaz, mint aki megszületett. És ha a fentiekben könnyen viccé formálható ténnyel leszámolunk, tu'ságos megdöbbenés nélkül tisztán láthatjuk, hogy az emberi lelkek rengetegjét, egyes korok sürjített és finom rajzu sémája építi egyformára.

Ez az egyformaság természetesen nem tűnik rikkítóan szembe, nem is tragikus. Jelentősége a nagy általánosságban nem ijesztően komoly és az értéke csupán annak a számára jelent valamit, a fontosságán túl inkább bizarr lelki csemegét, akinek az a foglalkozása vagy csupán, mint érdeklődő intelligens embernek ráérő ideje van hogy az emberi lélek vonagló ráncait, fájó és tízes sebhelyeit mikroszkópja alá tegye és megfigyelje.

Az emberi lélek örök idők óta állandó ritmussal ismétli önmagát. Örömeik, bánatok elviharzott sokasága tulajdonképpen nem is új érzés, amikor végigszántja az idegeket és lelkeket.

A legtöbb ember, asszonyokat külön nem is említve, kettéhasított lélekkel ágál, sir, szalad, él, gyereket hoz világra, robotolja a mindennapit neuraszténias vibrálással vagy minden-mindogy beletörődéssel.

A kettéhasított lélek az, — hogy ne említsek különös megrázkódtatásokat, csak azt az egészen egyszerűt, mindennapit, — amit például egy értelmebb gimnázistának a hittan óra és az azt követő természetrajz-óra jelent.

Tehát ez a — mondjuk szép, kissé dekadens és alapjában véve jó, de —

főlényesen mai lélek éjjel szivdobogva ébred fel valami különös álomra. Mert lélektani tudományoknak közepesen jó tamitványa, magától értetődő biztossággal, freudi recept szerint oldja meg az álmát. Aztán oldalra fordul, hogy tovább aludjék. Különös, hogy ez nem sikerül. Enyhe szivdobogás. Riadtan figyél. Különös fájdalmas borsódzó félelem a gyomor és a szív körül. Riadt szembenézés a mozdulatlan sötéttel. Aztán egyszerre zsiabdadt halántékkal és kihagyó lélegzettel úgy érzi, hogy villámszerűen hasít bele a tudásnak egy fénylő világossága.

Mint ahogy az előbb mondtam, elfelejtett hittan órák és négyesre felelt természetrajz órák és izgalmas fizika kísérletek felnőtt kori eredménye...

Az a fantasztikus világosság, amiről abban a pillanatban azt hiszi, hogy az övé, hogy ő találta ki, hogy világra szóló felfedezés, hogy Nobel-díjat érdemel legalább is, hogy most ezen az éjjelen megoldotta az élet nagy titkát!

Ezen az éjjelen csipkés pizsamában, esetleg lila selyem hálóingben — aszerint, hogy milyen esztétikával készült az éjszakai nyugalomra, — úgy érzi, hogy a sötétségben világosság hasadt a számára.

A világosság, ami reszketve és gyáván fut át az agyán: hogy ez az egyetlen létezés, az egyedüli igazi valóság. Hogy az emberi élet egy rövid kaland csupán. A falevelek, füvek, virágok őszi halálával hasonlóan véget ér. Egy rövid sóhaj, egy remegő könny és az alkotó emberi elme elvész, belevész az elfutó Időbe.

Pontosan érzi a kinlódó gyötrelmet, az élethez való ragaszkodást és a tehetetlenségét ebben a furcsa négyzetkötben a megsemmisülés gondolatával. Most fellázad a Sors napirendje ellen. A különben engedelmies hívő; ebben a pillanatban bomlott atheista.

Legújabb Princess-fűső

modellek, estélyi melltartók, egyens-tartók, orvosi háskötők leszállított jubileumi árban GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. Apolló-mozi után. „Takarékosság” tagja.

És nem tűnik fel, észre sem veszi, hogy a verejtékező félelem, aminek a valóságát a kibírhatalan elválás gondolata éleszti a gyermektől, a testvérétől és a férfitől, aki számára a szerelem. Nem tűnik fel, hogy ez az érzés gyalázatos plagium, mert bár igaz, de nem új, nem friss, nem most patant ki ragyogón és gyengéden az idegek és az érzések fehér redői közül. Nem tudja, hogy előtte már milliók feküdtek így megsemmisülve, összeszorult szívvel, lehunyt szemmel az áttüzesedett párnán, álmatlanul egy rossz éjszakán, amíg a megváltó téli hajnalodás elhozta az kábult álmot is.

A fent leirtakat egészen, szinte humoros frappánsággal és váratlanul erősítette meg a napokban egy beszélgetés.

Képkiallításról jöttem hazafelé egy nagyon bájos asszonnal.

— Tizenhétéves koromban, fanatikus arisztokrata voltam, osztálygöggel képzeld, — mondta. — Ma mulatságos ez, de akkor komolyan betegé tett az a gondolat, hogy a szerelem, amivel ájultam, kimondhatatlanul és forrón vettem körül, persze csak távolból a fumat: nem az én első, egyetlen, eredeti lázam és érzésem volt, de ugyan ez a láz és édes humbug dobogtatta századokon keresztül a lányok szívét egészen a bibliai Éváig. És ha nem szégyelném előttem bevallani, hogy hányszor érzem ezt ma is halálos önzéssel, hiszen, csakhogy mást ne mondjak a szobalányom éppen olyan beteg és hisztériás, ha a Pistája kékik, mint én, amikor vörös, jegelt rózsákat kapok a reggeli postával ő helyette; mert tovább tart valami ülés vagy konferencia és nem utazhat le hozzám.

— Vagy figyelj ide, — folytatta tovább, — mondok egy brutálisabb példát.

Hét nap alatt repült Amy Johnson Fokvárosból Londonba. A fiatal angol sportrepülő nő világrekord alatt repült az ausztráliai Fokvárosból Anglia fővárosába, amelynek repülőterén férjével, Mollison óceánrepülővel 50.000 főnyi tömeg ujongva fogadta a ragyogó sportteljesítményért a kiváló repülőnőt.

dát: ha nem tartasz azért profánnak. Sokszor gondolkodom arra, hogy lemezelenített állati fájdalommal, szanatoriumban, tanár és a modern higiénia minden csodája közt hoztam világra a gyermekemet, de éppen úgy, mint Jancsó Maris cigányleány egy árokszálon. A szívünket és a derekunkat egyformán tépte a gyermekünk születése...
— És kérdeztem meglepve, mit akarsz ezzel mondani, csak nem kell magyaráznom, hogy a cigányleány éppen úgy a Teremtés gyermek, mint Te?

— Persze, ez természetes, de mégis van egy „de” és ez az: hogy az *Élet* tulságosan plagizálja önmagát. Az *Örök Érzésektől* be kellene perelni a *Teremtés Természet* előtt. Undorral gondolkodom arra, hogy apró nuanszok kivételével a szívemben és az agyamban nincs új, friss, reszkető, visongó, ujjongó, vagy gyötrődő érzés, ami itt, ma, századok hulltával gyöngyözőn, az enyém lenne először. Gondold el, hogy ez az önzés egészen jogos! A szívem, az agyam, a lelke, csupán a Teremtés sok millió gyári sorozatának egyik kópiája. Lehet, hogy egészen rossz kópia...

De, ha ez másképpen lenne, ha új, eddig soha nem érzett, nem létező érzéseket produkálna a *Teremtés*, mondjuk bennem, már nem érezném ezt a megalázó hangya érzést, azt a megsemmisítő, kajánkodó, csufoló hangot, hogy itt saját magamban üznek tréfát velem...

— Ezek szerint mondjunk fel, lázadjunk fel az *Örök Érzések* ellen, hiszen becsapnak minket?

— Persze — válaszolta mosolyogva: — A plágium pontosan bebizonyítható! Az *Örök Érzések* plagizálják önmagukat, mégpedig súlyosan sokszorozott egymásután. Nem is kell történelmi példákra törni a fejemet. Csak beszélj tiz asszonyal egymásután. Milyen egyforma, mennyire közös, szinte egyszínű a sóhaj is, amivel örülnek, sírnak, vagy panaszkodnak. Ahogyan szeretnek, vagy megunnak valakit, ahogyan gyerek után vágyódnak vagy tiltakoznak ellene. Ahogyan az életük hétköznapijába beletörődnek, amikor rájönnek arra, hogy a csodák csak a mesében léteznek.

— Ezt a levert, beteg hangodat nem szeretem.

— Én sem, — mondta csendesen. — De ez sem új! Hát képzeld! Ez sem új! Beszélj ezer emberrel és ha őszinték, be fogják vallani, hogy egyszer egy évben, a pünkösti, házi bál, tavasztündítő, megható karácsony este előtt, a Ragyogás tövében megalázkodva és gyötrődve gondolnak a maguk kicsiségére. És kell-e ennél szebb penitencia, mint ha az ember a szívére helyezi, hogy mindaz, ami sóhaj, öröm, fájdalom, valaha is átvibrált rajta, már átvibrált sok milliószor hatalmasabban vagy gyengébben, — de végeredményben ugyanúgy századokon keresztül a szíveken és lelkeken?

Asszonyok rovat postája

R. E. Fekete fehér szaténal ele-gáns, de ha új ruhát csináltat, inkább sima, fekete legyen, riburdin anyagból, esetleg vörös vagy szürke. A fekete azért helyesebb, mert jobban kihasználhatja, többször viselheti, mint egy színes ruhát. — Feszés derék, bő, rövid ujj, az ujjat fel lehet szabó nyelven mondva „slicceltetni”, ha nem szereti a bő, puffos ujjat. A ruha egészen bokáig érjen. Üdvözlét.

Nem ismerem. Ismerősei közt keres-sen valakit, aki bemutatja. Vidéki városban az ilyesmi könnyen megy, hi-

Jöhet más is!
Jöhet száz is!

Ezt a minőséget ebben az árban nem éri utól

P 2.60

vagonból átvéve pala és kavicsmentes

Elosztás egyenesen a va-gónból, kétszeri szállítás megtakarítva, 5-10 q-ás tételben hazaszállítva P 2.80

EDELENYI SZÉN

50 kg-os plombált zsákokban raktárból hazaszállítva P 3.— Megrendelhető: Köz. képvis. Piac 10. I. em. KORONA festékküzetben és Petőfiter 6. szám. Hazaszállítva tojásbrikett P 4.80 Mizserfai Salgószén P 3.80

Telefon 19-74.

1932 febr. 11-én a Vegyisérleti állomástól a következő tartalmu levelet kapott az Edelényi Kőszénbánya Rt. értesítem t. címet, hogy f. évi január 27-én beérkezett Királyi Járásbíróság Edelényi sértetlen pecséttel lezárt és edelényi kir. járásbíróságnak 1932 január 22-én felvett csatolt jegyzőkönyve szerint t. cím bányatelepén hivatalosan vett szénminta vegyvizsgálati eredménye:

Szén	40.72 %	Hamu	7.60 %
Összes hidrogén	2.86 „	Nedvesség	31.17 „
Oxigén	14.19 „	ÉGÉSHŐ	4207.— calória
Kén	3.46 „	FÜTŐÉRTÉK	3788.— „

M. Kir. Chémiai Intézet és Központi Vegyisérleti állomás
TORNÓCZI ERNŐ s. k. fővegyész Dr. FÖLDES ARTHUR igazg. s. k.

szén majdnem mindenki ismeri egy-mást. Más mód erre nincs. Sem tele-fonon, sem villamoson, uri lány nem ismerkedhet férfivel.

Vidéki kislány. Ha többet jár tár-saságba, az ilyesmi el fog mulni. — Természetes, hogy nem várhatja meg,

amíg kérdezik, kell, hogy maga is kezdjen tőmát. Fontos, hogy mindig és mindenütt egyszerű és természetes legyen.

M. D. Kedves levelét köszönöm, szívesen és barátsággal gondolok Önre. — Üdvözlét.

Amíg egy autós eljut odáig...

As orsságuti köhkedés imádozni is megtanít
De mi yen édes a diadal!

Ebben a rossz mai világban mindenki leállít valamit. Egyik az autóját, a más-ik a gramofonját, kiki tehetségéhez mér-ten. Nos, ebben a rossz világban, amikor mindenki „végez”, a karácsony békés hangulatában a vidámság kedvéért legyen egyszer szó a kezdésről, a kezdőről is.

Mégpedig a kezdő urvezetőről, aki elő-ször ül magárahagyottan a volánál. — Megbocsátják a kedves urvezetők, egy a szabadon futó, mint a leállított autóju tulajok, ha egy pár pillanatra visszavezetem őket autójuk aranykorába és elmondom egy ilyen első tura tapasztalatait.

Amikor az autó követelődik

A barátomnak végre megvolt az autója és a vezető-igazolványa. Már egy kis la-kást is vásárolt az autójának.

Az előtt hónapokig jajgatott: „Nekem egy autó kell, nekem egy autó kell!” — Most hát itt volna az autó és szenvedé-lyesen követeli, hogy beüljenek és vi-gyék. Tehát visszük.

Természetesen nem szabad határozatlanul álldogálni az autó előtt és csak hen-cegni: „ván egy autóm és egy vezetőiga-zolványom!”

Abban a pillanatban, amikor az autó követeli, hogy vigyük, muszáj a tett me-zejére lépni.

De, sajnos, a mester nem ül már mel-lettünk.

De, sajnos, az autó rémesen idegesítő benyomást gyakorol ránk.

És, sajnos, ma épen olyan kimerültek vagyunk.

Mindezek dacára itt van a pillanat, ami-kor bátorságunkat be kell bizonyítani. — Muszáj, kerüljön bármibe, muszáj az autónkkal elindulni.

As imélet

A barátom átgondolta szépen: először bekapcsolni, önindító, most kuplung, kup-lung, kuplung. Aztán első sebesség, má-sodik, harmadik, előre, csak bátorság!

Es a gyakorlat?

Benzin van? Igen. Viz a hűtőben? Igen. Alea jacta est! A barátom nagyuri nonsalanszal ül a volán mellett, meg-nyomja a gázpedált, „Csak már elindul-nánk!” Kapsol, valamit megnyom — és éles csörömpölés hallatszik. A motor né-ma marad. Homlokkráncok. A mitfakres-nek, akit épen az előbb világoztottak fel egy ilyen első kirándulás veszedelméről.

azt mondják ilyenkor: „Csak semmi ag-godalom, nincs semmi baj.” A mitfakres lopva mosolyog.

A barátom még egyszer felemeli a mo-tor-fedőt. 3-4 olajfolt. Egy köröm letö-rik. A tetőt lecsapja és a kormányhoz ül. Indít — újra egy csörömpölés. A motor pedig hallgat makacsul.

Csodálkozás. Mi ez? Talán a mágnessel van baj? Az autóban ülő laikusok nyug-talankodnak.

Aztán jön egy hét éves gyerkőc a ga-rázsból. Az olaj-, zsír- és benzinfoltokkal ékeskedő gyerek szakértő pillantást vet a kocsira. Egy mechanikus göggyével megy tovább, száraz hangon szólva hátra:

— Ön nem gyújtott be!

A kölyöknek, az undok kölyöknek igaza volt.

A barátok elviselhetetlen gyöngéden mondogatják:

— Hagyd csak, majd jobban megy leg-közelebb.

— Uram! Én hülye vagyok! — hallat-szik a volán mellől. Ez stimmel. Begyújt. A motor egy pár lökés után dolgozni kezd. Elindulunk. Első sebesség, máso-dik sebesség...

— Milyen szűkek ezek a garázsajtók!

— Mennyi az ember az uccán!

— Pszt, a motor nem működik jól!

— Egy kis gázt! — mondja a rettenet-es mechanikus kölyök.

A barátom beletapos egy pedálba — ragyogó világítás a kocsiban.

— Nem azt, a másik pedált, uram! — csufolódik a gyerek.

Elindultunk! Megyünk! Milyen csodá-latos! Megyünk! Alig lehet ezt felfogni!

Vannak sajnálatraméltó emberek, akik nem hisznek Isten létezésébe. Új egy ilyen szabadgondolkodó mellé, mikor elő-

ször indul el a kocsijával és in flagranti imádkozáson leped meg. Hallható, amint váltakozva mormolja: „Uram, engedd, hogy Vértesen ne kelljen gumit szerel-nem!”

— Uram, ne engedd, hogy ellenséges jármű keresztülgázoljon rajtam! Add, hogy az önindító működjön, hogy ne kelljen kézzel kurblizni! Engedd el nekem az összeütöközést, robbanást, tüzet, tolvaj-lást és csalást és egyéb bajokat! Tartod tőlem távol azt az álnok akácát és az árkokat és azt a motorbiciklit, amelyik a hátammögött jön! Add, hogy ne kelljen hátrafelé vagy oldalt mennem. És végül engedd, hogy még világosan haza-érjek, mielőtt a sötét éjszaka rámszakad és nekem a fényszórót állandóan ki és be kell kapcsolni!

Miért olyan keskeny az ucca?

Vége uton vagyunk. A levegő tiszta, az ucca azonban keskeny. És mit akar itt ez a többi autós?

Hősiesen, de tele nyugtalansággal, vagy ha jobban tetszik, hősies nyugtalan-sággal ülünk a kocsiban és az ut minden veszélyére figyelmeztetjük urvezető bará-tunkat.

— Vigyázat, egy kocsi! Ott egy ut-keresztződés jön! Láttad? Ott egy vil-lamosin? Ügyelj, egy motor! Egy kislány! Egy villamos!

És mégis utazunk! Hogy-hogynem sikerült az autót meghódítani. A vezető egész boldogan néz ki és az egész igazán elragadó!

— Ah, ha ez mindig igy maradna! És ugy marad.

Micsoda nagyszerű találmány mégis ez az autó. Milyen utólréhetetlen találmány!

Már 12 kilométert mentünk, anélkül, hogy valami kárt csináltunk volna, anél-kül, hogy gumidefektet kaptunk volna!

Diadal!

Ilyenkor mondja az ember a barátai-nak: Nagyszerűen megy ez a kocsi! És hozzá még nem is vollgázzal megyünk! — Vigyázat! Most hagyunk el egy te-herautót. A mutató 60-on áll! Alig vet-tük észre!

— Ne olyan gyorsan! A barátok pro-tesztálnak. Oh, öröm, büszkeség, dicsőség! Barátunk hanyag tartást vesz fel. Diadal-mas pillantást vet egy hátunk mögött hagyott kocsira. A mutató már túl van a 60-on. Mindig csodálatosabb lesz, min-dig különösebb.

A legtükéletesebb alkotás tehát mégis az autó! Hajduszboszló még 6 km.

A poros országot... a természet... egy finom felhőfátyol az aranyos hát-terben. Barátunk már egész költőnek érzi magát és mondja: Mi, jól rohan?

Szoboszló 1 km.

Oh csoda. Megérkeztünk. Nem követ-tünk el semmi kihágást. Kuplung. Féket meghuzni.

Az autó állva marad — éppen úgy, ahogy akartuk.

— Nem vagy fáradt? — kérdezik a barátok.

A vezető hangosan nevet: Hova gondol? Szó sincs róla!

Oh, igen alapjában véve egy kicsit fáradt, egy kicsit matt, valami remeg a gyomrában és még egy kicsit izgatott.

Muszáj hinni a csodákban

Kis ivászat közben már a hazamenetel-re gondol. Uram add, hogy...

És az Ur megadja, hogy az autó vissza-jön, egészen magától, úgy ahogy elment. Hiába hinni kell a csodákban — és az autókban.

Rudolffy Klára.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut. (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

Házasság

HEGEDÜSNÉ
házasságközvetítő Salon hirdetései (Debrecen, Ferenc József ut 9., I. em.).

50 éves
magas fess, kitűnő egészségben m. kir. gazdasági felügyelő, havi 100 pengő jövedelemmel, nyugdíjas állású, nősülne. Kimondottan urinót feleségül vesz, kölcsönös megelégedés esetén keresztyén 35-40 évig, molett, szép külsővel és házias, jó gazdaszonyt. „Megbizott”. 589

Izraelita
20 éves vidéki urleány részére, kinek képzésben tízezer pengője van, orthodox urfiataltalant keresek, akinek kereskedő nagyképessége van. Benősülés export baromfikereskedéshez. — Ajánlatot kér megbizott.

Izraelita
48-55 éves, ur megéllését biztosító férjet keresek 40 éves művelt, házias gyermektelen özvegy urinóknak, kinek tekintélyes készpénze, szép otthona van. — Csakis komoly és minden kritikát kibírók irjanak megbizottaknak. 589

Református
30 éves műipari önálló fiatalember nősülne. Valláskülönbség nélkül olyan feleséget óhajt, kinek párezer pengője van és aki ipari vállalkozásban ügyes keze által munkatársa is tudna lenni. Ajánlatot megbizottaknak. 589

Kaucióképes
kimondottan urfi család tagjaitól komoly ajánlatot kérek sürgősen. Megbizott. 589

52 éves
róm. katolikus özvegy, intelligens iparos, kinek nagyfizetéses állása van, természetbeni légfűtési lakása, készpénz és ingatlan tehermentes vagyona, nősülni óhajt gyermektelen özvegyet, esetleg 40-45 éves saját nyugdíjas leányt, kinek vagyoni viszonyai hasonlóak és aki egy nagyon finomlelkű férfinak jó felesége tud lenni, feleségül vennék. Csakis komoly ajánlatot kér megbizottja. 589

Református
60 év körüli jó kondícióban lévő vagyonos, tehermentes ingatlan, szép jövedelemmel özvegy ember nősülni akar, tisztamultu, református hasonló vagyonos 45-55 éves gyermektelen intelligens asszonyt kölcsönös megelégedés esetén feleségül venne. Komoly ajánlatot „Megbizott”-hoz. 589

Józanéletű
harminckét éves óránta hentesmészáros vagyok, hozzám illő hölgyet keresek feleségül, lehet fiatal özvegy is, némi hozománnyal. „32” jelűre a kiadóba kérem. 1932

Házasság céljából
nyugdíjas megismerkedne 30-40 körüli szerény vagyonos nővel. Levelek „Egyedüli” jelűre a kiadóba. 1923

Levelezés

HALLÓ
MONTEVIDEO CHEDERA: Ezuton köszöntünk, csókolunk benneteket és kívánunk boldog újévet, sok szerencsét. Anyuka és testvéreitek.

Hosszabb
ideig itt maradó magas bécsi fiatalember önzetlen fiatal hölgy ismeretségét keresi. „Karácsonyi álom” jelűre. 581

Szeretet ünnepén
keresem azon kedves fiatal özvegy vagy elvált független urinó ismeretségét, ki szintén szeretetde vágyik. Választ lehetőleg címmel kiadóba „Ujlesztendő 1933” jelűre. 1929

Jöjjön
Szilveszter este a Bagolyvárba (Híd ucca 14. szám), ha kellemezen akar szórakozni! Külön szobák! Kitűnő uradalmi fajtörök. Figyelmes kiszolgálás. Elsőrendű zene. 1925

Töltőtollak,
levélpapírok, papírszalvéták, — mindenféle írószeres legolcsóbban beszerezhetők Vámosi Béla papirkereskedésében. Színház-átjáró.

VASÁROLJON A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban HIRDETŐ CEGEKNÉL!!

Betöltendő állás

INTELLIGENS,
jó fellépésű hölgyeket és urakat azonnal alkalmaz a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala magas kereseti lehetőséggel. Jelentkezni délelőtt 10-től

1500 pengő
kézpénz biztosítékkal elsejtelő felügyelői állást nyerhet. Ajánlatokat „Faipar” jelűre kiadóba kérünk. 1897

Elárúsító
elárúsításban jártas Petőfi téri méz, szénlerakatkba óvadékkal felvétetik Piac 10. 1272

Szabadmajoros
kerestetik. Fancsika 19. sz. Biró János. 556

Jómegjelenésű,
üzletszerzésben jártas embereket keresünk állandó munkára. Jelentkezni lehet d. e. 10-1-ig és délután 5-7-ig a Független Ujság kiadóhivatalában. 1443

Bátor fellépésű
intelligens lányok megéllését nyújtó munkát kaphatnak a Debreceni Független Ujságnál. Jelentkezni lehet délelőtt 10 órától 1 óráig, délután 4-6-ig a lap kiadóhivatalában. Piac ucca 49. szám alatt.

Házvezetőnő
orth. kóser háztartás vezetésére január 1-re felvétetik. Nemzetőr u. 3. 1947

Gyermektelen
rendesen felruházott minden szakácsnő csakis jó bizonyítványokkal zsidó uriházhoz jelentkeznek, délután 3-7-ig. Havas, Burgundia u. 4. I. emelet. 1933

Házmester
felvétetik Péterfia 31., uccai lakás. Jelentkezni 9 órától. 1931

Kertgazdaságba
alkalmazok január 1-re kertészhöz és értékesítéshez értő egyént. Lakás, fűtés, világítás, fix, jutalék, konvencióval. 1500 pengő kézpénzbiztosíték megkötésével. Ajánlatok „Eves állás” jelűre a kiadóhivatalba. 1924

Jól főző
mindenest jó bizonyítványokkal január 1-re felveszek. Nyomtató u. 3., udvarban jobbra. 588

Állást keresők.

Német
házvezetőnő azonnaira állást keres, helyben vagy vidékre, éves bizonyítványokkal. Arany János u. 9. 1830

Jobbnevelésű
fiatal leány eisejére ajánkozik idősebb házaspárhoz, magános uriaszonyhoz, esetleg egy vagy két gyerek mellé is. Vidékre is tanyára is elmegy, hol családtagnak tekintenek. Cím a kiadóban. 486

Perfekt
könyvelő alkalmazást keres szerény fizetésért, óráknyeléseket is vállal „Mérlegképes” jelűre kiadóhivatal utján. 1892 p. sz. v

Főzőnőnek
mennék helyben, tanyára is. Baromfi nevelést érti. Cím a kiadóban. 587

Jogszigorú
havi 50 jengőért irodai alkalmazást keres. Címet „Dolgozni akarok” jelűre kiadóba kérek. 585

Lakást keresők

Keresek
4-5 szobás modern lakást február vagy május 1-re. Ajánlatokat „Biztos fizető” jelűre a kiadóba. 1949

Kiadó lakás

Teljesen
modern 4 szoba, hall és minden komforttal ellátott lakás központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással kedvező fizetési feltételek mellett azonnal kiadó, Ferenc József ut 34. számú házban. 1265 vv

Kiadó
egy kis butorozott szoba központi fűtéssel Svetits-bérlházban, III. lépcső, III. em. 12. ajtó. 497

Különbejáratu
csinosan butorozott uccai szoba kapualatti bejárattal kiadó. Széchenyi u. 12. sz. 1798

Négyszobás
udvari lakás gáz, villany bevezetéssel azonnalra kiadó. Rákóczi 8. 566

Kiadó
azonnalra négyszobás, május 1-re ötszobás első emeleti uccai lakás teljes komforttal. — Ferenc József ut 16., Alföldi-palota. 76

Modern
4 szobás, hallos lakás teljes komforttal II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Előző Takar kpl. áránál. 4598

EZREN ÉS EZREN OLVASSÁK A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG APRÓHIRDETÉSEIT.

Lakás,
egy szoba, konyha, speiz kiadó. István ut 11. 579

Két
szoba, előszoba mellékhelyiséggel kiadó. Arany János 36. 1950

Kiadó
Ujvasut sor 4. sz. kis családi házi, szoba, konyha, előszoba, fűskamara, sertésöl, külön udvar, villany, víz bevezetve. 01

Különbejáratu
uccai butorozott szoba elátással vagy anélkül kiadó. Hatvan u. 21. 1948

Kiadó
két szoba, előszoba, konyhából álló lakás, ujonnan tatarozva. József kir. herceg u. 65. sz. 1945

Kiadó
május eisejére Simonyi ut 6. négyszobás modern szép urilakás (terrasszal, loggiával). 1939

Három- és négyszobás komfortos lakások
Hungária palotában kiadók. 1935

Kiadó
május 1-re modern 5 szobás parkettes uccai urilakás két előszobával, teljes komforttal. Értekezni a házfelügyelőnél. Hunyadi ucca 24. 1921

Ötszobás
elsőemeleti lakás központi fűtéssel a Bika-bérlházban azonnalra kiadó. 563

Három- és négyszobás uccai lakás
központi fűtéssel a Bika-bérlházban májusra kiadó. 564

Kiadó
városi kiakadás a tüzerlakatanyával szemben lévő Kassa uti kis-lakástelepen, egy szoba, konyha lakás szabadkészből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél. 577

Butorozott
szoba intelligensnek kiadó, — esetleg konyhasználattal. — Cserepes u. 16. 580

Ingatlan

Kertészek!
Bérbeadó egy gőzfűtéses nagy üvegház, 2 hold veteményes, gyümölcsös, vízvezetékekkel ellátott konyhakert. Cím: Istvánmalom portásánál. 539

Parcellázott
házheiyek Homokkertben és Simonyi uton, Kardoss-villa mögött eladók. Dr. Kovács és Papp ügyvédek irodájában. — Batthyány 14. 3352

Eladó
1000 négyszögöl villatelek. — Meszena 10. sz. ház. 1944

Lorántffy
ucca 6. számú ház nagy udvarral eladó. 1938

Késes
ucca 48. sz. házam eladó, vagy a városhoz közel tanyásbirtokért elcsereendő. Értekezés Schwarz Márton, Hosszupályi. 1928

Vár
ucca 4. számú ház sürgősen eladó. Bővebbet Simon ügyvéd, Piac 81. 578

MAGHÓ FERENC

FM. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

Iroda: Svetits-palota. (Telefon: 11-10.)

Mielőtt bármilyen ingatlant venne, vagy eladna, forduljon bizalommal irodámhoz. ELŐJEGYZÉSBA KEDVEZŐ FELTÉTELEKKEL tömérdék alkalmi vétel.

ELADÓ HÁZAK:

26.000
Honvéd 9., adómentes.

20.000
Kassai uton népfürdőnél vendéglővel ház.

15.800
Nyil 119.

11.500
K. Tóth 15., italméressel.

7.000
Kerti 8.

6.000
Ezerrel átvehető Homok uccán.

5.500
Homok uccán emeletes.

5.200
Kis u. 7.

3.600
Tegze 3.

2.200
Báthory 40.

1.400
Fülöp 33. Alsójózsán, templom mellett. weekend-ház.

1.300
Branyiskó 8. Ma potom pénzzel olcsón vásárolhat ingatlant. Pénze ebben a legbiztosabb. Tisztviselők csekély tőkével, lakbérlekötéssel kamatmentes részletfizetéssel jut hatnak ingatlanokhoz.

LAKAS:
Piac uccán 3 szobás modern olcsón átvehető.

VILLA MODERN
LAKÁSKAL:
Poroszlay-, Széchenyi uccákban.

HAZHELYEK:
Központi egy szobás szemben, tanári villáknak elegendő rendű.

FÜLDEK:
Elepen 20, Kondorosnál 26-53. Ondódon 3 és fél katasztrális hold.

Olcsón vásárolhatók:
Használt mesterhegedű, gondonka, cimbalom, Petrolumkályha, Fényképező, nagytű, vetítógép, mozi lencsék. Csodaszép kézimunka ágy- és asztalterítő.

Közvetítő díjazok.
Házkezelést vállalkozó csekély díjazás mellett.

1932. december 21.
Egy...
két r...
sárnap...
vak d...
barifa.
50.00...
Szen...
48.00...
Szap...
45.00...
Vilm...
42.00...
Létai...
Rákó...
40.00...
Simó...
36.00...
Szent...
István...
34.00...
Méliu...
28.00...
Honv...
Apaff...
Kossu...
Vénk...
26.00...
Roth...
Garai...
24.00...
Külső...
22.00...
Komi...
Simon...
21.00...
Eröss...
Veres...
20.00...
Csók...
András...
18.00...
Böszö...
Vörösr...
Honvé...
17.50...
Wessel...
17.00...
Dugov...
Bercsér...
16.00...
Eröss...
Bethlen...
15.800...
Nyil 11...
15.000...
Herzeg...
Vágóhí...
Délisor...
Szegedy...
Földi 3...
14.500...
Böszörm...
14.000...
Péczei...
13.000...
Csokona...
Posta 5...
Rakovsz...
Homok...
Agárdi...
Szegedy...
Szabó K...
12.500...
Doberdó...
12.000...
Telesi...
Domokos...
Szabó K...
Csonka...
István...
Szeremley...
11.000...
Apaffy...
Eröss Laj...
Gróf Véc...

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett az-ak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más árifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket telvesz este 8-ig kiadóvalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

DIENES JÓZSEF

OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

IRODA: FÜVÉSZKERT UCCA 16.
IRODAI ÓRAK: HÉTKÖZNAPO
8-1 ÉS 2-6 ÓRAIG.

ELADÓ HÁZAK:

50.000 pengőért:
Szent Anna 66.
48.000.—
Szappanos u. 7.
45.000.—
Vilmos császár köruton.
42.000.—
Létai ut 14.
Rákóczi 26.
40.000.—
Simonfi ut 28.
36.000.—
Szent Anna 34.
István 45.
34.000.—
Méliusz tér 7.
28.000.—
Honvéd 9-j.
Apaffy 16.
Kossuth ucca végén.
Vénkert és adómentes villa.
26.000.—
Rothermere 38.
Garai 25.
24.000.—
Külsővásártér 8.
22.000.—
Komlóssy 43.
Simonfi 43.
21.000.—
Eröss Lajos 5-b.
Veres 19.
20.000.—
Csók 3.
Andrássy 101.
18.000.—
Böszörményi 20.
Vörösmarty 28.
Honvéd 9-k. 1.
17.500.—
Wesselényi 105.
17.000.—
Dugovits Titusz 9.
Bercsényi 97.
16.000.—
Eröss Lajos 13.
Bethlen 42.
15.800.—
Nyil 119.
15.000.—
Herczeg 8.
Vágóhidnál, Som 6.
Délisor 23.
Szegedy Gergely 11.
Földi 3.
14.500.—
Böszörményi 79.
14.000.—
Péczeli 8.
13.000.—
Csokonai 29.
Posta 5.
Rakovszky 53.
Homok 142.
Agárdi 12.
Szegedy Gergely 18.
Szabó Kálmán 30-a.
12.500.—
Doberdó 28.
12.000.—
Teleki 15.
Domokos Lajos 14.
Szabó Kálmán 9.
Csonka 10.
István 14.
Szeremley 18.
11.000.—
Apaffy 113.
Eröss Lajos 11.
Gróf Vécsey 11.

10.500.—
Kut 56.
Nádor 24.
Eötvös 94.
Szegényhársor 32.
Lehel 53.
Kut 38.

10.000.—
Kar 30.
Viola 16.

9.500.—
Homok 117.
Borz 4.
Csap 17.
Jérikó 42.
Bercsényi 56.
Csokonai 1.

9.000.—
Kincseshegy 18.
Szigligeti 14.
Árpádtér 41.
Busi 18.

8.500.—
Hortobágy ucca.
Szegegy 33.
Nádor 4.
Komáromi 3.
Honvédtemető 27-a.
Kar 35.
K. Tóth 42.
Mikes Kelemen 5.
Jerikó 35.
Bihari 7.

8.000.—
Böszörményi 89.
Létai uton Debreczeni-féle.
Buday Ezsaiás 18.
Vass Gereben 3.

7.800.—
Szegedy Gergely 22.

7.600.—
Pölteberg 4.
Thury András 6.

7.500.—
Hegyi Mihályné 32.
Keresztesi 27.
Nyil 118.
Buday Ezsaiás 8.
Létai ucca 26.

7.000.—
Rázsó Gyula 35.
Huszár Gál 51.
Sámsoni 19.
Lónyay 29.
Harsányi Gusztáv 27.
Vendég 37, 54.
Lepke 3.
Hollós 9.

6.600.—
Kuruc 78.

6.500.—
Jerikó 15.
Homok 18.
Thököli 3.
Vasvári Pál 12.

6.200.—
Kálmánchelyi 20.
Szabó Kálmán 7.
Csillag 54.
Pozsonyi 31.

6.100.—
Homok 76.

6.000.—
Szegényhársor 30.
Kincseshegy 17.
Gróf Leiningen 6.
Keresztesi 23-b., 31.
Apaffy 31.
Kálmánchelyi 14.
Malvin 41.

5.800.—
Klapka 38.

5.600.—
Bálintpap 5.
Keresztesi 5-b.

5.500.—
Kuruc 112.
Tóth 59.
Keresztesi 27.
Szegényhársor 30.

5.200.—
Kut 46.

5.000.—
Móricz 9.
Cserei 8.
Szabolcs 13.
Harsányi Gusztáv 30.

4.800.—
Kut 100.
Maróthy György 18.

4.600.—
Margit 16.

4.500.—
Nemes 19.
Biró 10.
Magyar 11.
Szeder 25.

4.300.—
Kurucz 83.
4.200.—

Mező 12.
Szegegy 41.

4.000.—
Jánosi 78.
Rigó 12-b.
Vulkánteleg 7.
Tóth Sándor 7.
Keletisor 3.

3.800.—
Arnold 7.
Kuruc 112. (Hegedüs-féle).

3.600.—
Monostorpályi ut 48-b.
Puskásteleg 62.

3.500.—
Malvin 5.
Kálmánchelyi 16.

3.400.—
Dévai 29.

3.200.—
Keresztesi 8.
Szép 7.

3.000.—
Katz-teleg, Sárosi 2.
Dicsőfi 21.
Kemény 9.
Malvin 45-b.
Puskásteleg 16.
Homok uccán.

2.800.—
Bajnok 50.
Mező 7.
Szép 17.
Somogyi Pál 10.

2.600.—
Szép 1-a.
Sámsoni uti sorompónál Szabó-féle.

2.500.—
György 29.

2.200.—
András 12.
Fancsovits 54-b.

2.100.—
Lázár 11.
Magyar 5.

1.800.—
Király Ferenc 18.

1.700.—
Bajnok 38.
Csalogány 28.

1.600.—
Vulkánteleg 8.

1.500.—
Pandur 2.

1.400.—
Wolaffka 17.
Tegze 7.
Fancsovits 58.

1.250.—
Gépész 2.

1.200.—
Vulkánteleg.

OLCSÓ KIS HÁZAK:

Határ ut 23.
Fancsovits uccán.
Vulkán telepen.
Olajútban.

ÜZLETES HÁZAK:

Apaffy 111.
Márton Kálmán 10.
Ruyter 18.
Árpádtér 19.
Buday Ezsaiás 42.
Csokonai 23.
Csap 41.
Borz 28.
Kishegyesi 38.
Sámsoni 25.
György 3.
Székely 20.
Malvin-Honti sarok.
Sipos 6.
Kuruc 108.
Püspökladányban.

TELKEK:

Létai ut 14. alatt 32 darab.
Egyetennél.
Erdősoron.
Tüzérlaktanyánál.
Hangyánál.
Poroszlay 16.
Károly Ferenc József 19.
Hősök uccáján.
Böszörményi 83.
Bezeredy 25.
Bihari 4.
Rázsó Gyula uccán.
Dévai 49.
Gyár 10.
Rigó uccán.
Báthory 17, 37.
Töhötöm 25.
Halastó 16.
Bajnok 28.
András 12.
Komlóssy 14., 60.

FÖLDEK:

Szabolcsban 760 hold.
Fáy-dűlőben 8.
Piac dűlőben 5 hold tanyás.
Ebesen 7 és fél.
Ebesi állomásnál 5.
Szepesen 5.
Epreskertnél 30.
Csökön 360.
Fancsikán 16 hold.

SZŐLŐK:

Unghváry-kertben.
Jerikó 15.
Gyepüsor 17.
Miképcrsen.
Budaházy-kertben.
Andrássy 47.
Hajduhadházon.

BÉRBEADÓ

Hüvelyes ucca 8. alatt három szobás uccai lakás olcsón.
Füvészkert ucca 16. alatt két szobás kis udvari lakás.

A hirdett ingatlanok részletes leírása és fényképek irodában megtekinthetők. Közbenjárók díjaztatnak.

KERESEK:

eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

PENZKÖLCSÖNÖKET

keresek megbízóm részére ingatlanra magas kamat, kisebb-nagyobb tételekben.

DIENES JÓZSEF

OFB ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Füvészkert ucca 16. szám.

LEGEREDMÉNYESEB- BEN HIRDETHET

A

DEBRECENI

FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Tizennyolc magyarhold, búzát is termő föld tanyával, erdei legeltetéssel Fancsikán azonnal bérbeadó. Bihari u. 4. 1953

23 hold erdőirtás prima talaj, közvetlen vasutállomás mellett kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Bethlen u. 44. 586

Üzletek

Kiadó egy üzlethelyiség, Bádagos ucca 2. Alföldi palota. 4450

Kiadó 27 éve fennálló fűszer- és kormacsma helyiség. Értekezni Teleki u. 40. 1946

Kiadó üzletek, forgalmas uton. Kassa ut 11. szám. 1940

Piac u. 83. Király ucca sarkán jelenleg Platner Sándor férfiruhakereskedő bérletében lévő saroküzlet január elsejére kiadó. 1831

Kiadó műhelyhelyiség. Csapó ucca 17. Bér: 20 pengő. 1927

Péterfia 52. üzlethelyiség kétszobás lakással kiadó januárra. 1914

Péterfia u. 11. sz. alatt a ref. gimnázium mellett üzlethelyiség kiadó. Értekezni ugyanott vagy Benyáts üzletben. 574

Eladás

Király kávéi mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér 11. sz. 1310 I. 31

Ezüstridikulók bélését, keztyük javítását, orvosi rendeltetésekre haskötők, fűzők melltartók legolcsóbb árban szereshetők be. Füzözsem, Kocssuth ucca 59. 6039

Az alacska szén fekete és fényes. Ne fogadjon el más borsodi szent a magas fűtő értékű alacska helyett.

Nagyon olcsón vásárolhat száraz tűzifát, szent, brikettet és kokszot Alföldi Faértékesítő Vállalatnál. Cégtulajdonos: Ihász Henrik. Telefon 31-23. Telepünknel villamos megálló. Hatvan uccai vonal. 327

Sajáttermésű bor literenként kapható. Kigyó u. 43. 559

Rommykártya csomagja 250. Bridgekártya csomagja 250. Száz-trafik Piac 64. 1451

350-es motorkerékpár modern felszereléssel, új gumikkal, egy ballongumis Wander teljesen új állapotban féláron eladó. Értekezni Debreceni Ujság nyomdájában délelőtt 7-10-ig. 557

Szegedi paprika különlegességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél Dégenfeldtér 7. szereshetők be. 1286 I. 10

Zongorák, pianók bérlet árban alkalmi vételtek, havi törlesztésre Hermel hangszerüzlet, Vár ucca 1. 1461

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Acrél antiquarium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papírkereskedés, Színház-átjáró

Arany
Ékszerárut nem tartok tovább, miért is a raktáron lévő ékszereket nagyon olcsón adom el. Pollák ékszerész Piac 79.
1381 I. 7

P 3.20
prima hazai szén és vágott fa, kokszt kapható Guttmanál, Sálétrom u. 3. Telefon 31-90.
1432

Olcsó tűzifa
akác vágatlan 5 q vételnél 2.60, aprított 3.— P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. Ezenkívül tölgy és bükkfa, külföldi kokszt, hazai szén, brikettek a legjobb minőségben és a lehető legolcsóbb áron. Prohászka és Társa, Bethlen 44. Telefon 11-61.
5319

Olcsó
gyertyánfa kapható a Népszöv. Hitelszövetkezethél, Szent Anna tiz. Böszörményi ut három. Telefon 31-32. 32.31.
561

Kis
autó, két üléses, generál javítással sürgősen eladó. Motorkerék-párral elcsereíthető. Bethlen ucca 33.
568

Leszállítva
mélyen, kiadók központban modern lakást, irodát, raktárt. — Csapó 19.
1951

Eladók
kővér, 140 kilós fiatal sertések, egyenként fedezet mellett havi részlete is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth u. 583

Bérekcsi
joggal eladó. Pesti u. 53. 1916

Eladó
ujbor kitűnő minőségű, 260 liter. Vár ucca 8.
582

Parkvendéglő,
berendezve gőz- és kádfürdővel. Püspökladányban állomás mellett azonnal eladó. vagy kiadó. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán.
584

Sajáttermésű
jó bor 1 liter 46 fillér. Csonka ucca 18.
571

Ujlétai
sajáttermésű fajboraimat olcsón mérem literenként is. Barna 10. 1907

Deutsch
Lajosnál dióbél, mák, mazsola, karácsonyfacukorkák, sajtok olcsón kaphatók. 1468 I 17

Olcsón
eladó íróasztalok, székek, szekrények, 5.00 kgr. tizedesmérleg, szőnyeg, fotel, komót, Dégenfeld tér 8. szám, Sümegi udvar. 1937

Személyautó,
chevrolet, 6 hengeres, csukott, kifogástalan állapotban, Buick nyitott, teljesen üzemképes állapotban rendkívül előnyösen eladó. Hatvan ucca 2. 1926

Eladó
5 kat. hold szántóföld tehermentesen a Cucán, a balmazújvárosi szoboszlói országút mellett. Érdeklődni lehet Debrecen, Pesti u. 11. sz. alatt. 1919

Alacsikai
szén 3.20, hasábfá 2.80, vágva 3.20, Grünfeldnél, Csapó 15.
k, sz, cs 1225

Háló,
ebédlő, uriszoba, perzsaszőnyeg, csillár eladó. Piac 44. 100

Berentei
darabos szén P 2.70, Ia. porosz bányakokszt P 8.10, Ia. vágott tölgyfa P 3.— métermázsánként telepen átvéve. Házhoz szállításért q-ként 20 fillért számítunk bármily kis mennyiséget 50-gos tételben is házhoz küldünk. — Vágó Rezső rt. fatelepe, Hid ucca 12. Telefon 21-31. 1479

Aprított
fa már 2 P 40 fillérért kapható, házhoz szállítva 12 fillérral drágább. Nagyobb vételnél engedmény. Alföldi Faértékesítő Vállalat. Cégtulajdonos: Ihász Henrik. Pesti u. 2. sz. Villamos megálló. Telefon 31-23. 526

Báránybélésű
autó, hajtó, lovagló keztűk legolcsóbban szerezhető be. Keztűk és Fűzőüzem, Kossuth u. 59. szám. 164

Eladó
nagyon szép új fehér háló, olcsón eladó. Kassa ut 22. 1918

Liba,
nagytestű, hizlalmi vagy magnak vehető. Kossuth ucca 54. 551

Eladó
110—120 kg-os sertés. Katztelep, Szeremlei u. 17. o 1917

Kocsik,
ujak és javítottak minden alakban. Rlez kocsigyár, Debrecen.

Karácsonyra,
ünnepi kalács, vajjas, mákos, diós, mazsolás, megrendelhető. Zsurkenyér luxus sütemények naponta frissen kaphatók. Megrendelést házhoz szállít Galamb sütőde lerakata. Püspöki palota. 1889

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Használt ékszerek vétele, eladása. Feldheim ékszerésznél Piac 75. Ékszerkészítése, javítása legolcsóbban. 1325 XII 17.

Óeska
vastárgyakat, ágyat, sparheltet, gépet, fémeket vesz ócskavaskereskedés, Hatvan 34. 1904

Regényeket,
szépirodalmi műveket vesz a Debreceni Ujság kiadóhivatala, Kossuth ucca 3. 488

Rollós-ajtó,
kézikocsi, tizedesmérleget veszek. Komplet hálószoza eladó. Pesti ucca 3. 1922

Oldalkocsit
keresek motorkerékpárhoz használtat, jókarban lévő. Cim a kiadóban. 1913

Keresek
1000 pengő kölcsönt nagy fedezetre. Cim a kiadóban. 573

Biztos
jövedelemhez juthat kellő fedezet mellett 5—10.000 pengővel. Közreműködés nem szükséges. Cim a kiadóban.

Akinek
4—700-ig készpénze van, jelentkezék kedden. Szekeres, Bádog ucca 4. szám. 1934

Biztos jövedelmet
nyújtó üzlethez tőke kockázata nélkül társ kerestetik, 8—10.000 pengővel. Érdeklődéseket „Rentabilis” jelgére a kiadóhivatal továbbít. 1622

Biztos egzisztenciát terem,
ha nagyjövödelmü üzletembezt betársul. Circa 2000 pengő készpénz szükséges. Leveleket „Biztos megélhetés” jelgére a kiadóhivatal továbbít. 1930

3500 pengő
privát kölcsönt első helyre keressünk. Ajánlatot „Jó kamat” jelgére. 1945

Oktatás
Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában felneveltek kiképzése. Allamérvényes bizonyítvány. Passage. Piac

Különféle
Ondolálás 40, manikür 30, női hajvágás 30 Tománál, Miklósi ucca 53. 395

Tűzifa
és szén legolcsóbban beszerezhető, legkisebb tétel is házhoz szállítva. Piac u. 42. 1442

Sajáttermésű
valódi fajboraim literenkénti kimérése, rajnai rizling, nemeskadarka, literenként 50 fillér. — Rákóc i u. 20. 1912

Korcsolyakészítés,
javítás szakszerűen, olcsón Nagyváthnál, Kossuth ucca 29. XII 24, 25

Költőgépet
kölcsönzők résziben 230-as, műanyagával. Hirlapiroda, Széchenyi 6. 1952

Bontásból
kikerült deszkák, gerendák, vasablakok olcsón eladók. Erzsébet 33. 1943

Prima
szabó szappan kapható. Degenfeldtéri vassátor, 4. sor 1. szám. 1936

Hitelben
vásárolhatnak hitelképes egyének, textilárut, olcsó készpénzárban. Esetleg zálogcédulákra is. Weiszkrón, Piac u. 9. udvarban. 1346 k, cs, v

Husfűtölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

A karácsonyi
ünnepeket zavartalan rádiózással csak úgy töltheti el, ha rádiója tökéletesen működik. Rossz rádiója megjavításáért forduljon bizalommal tasnádi Kovács Sándor rádiólaboratóriumához, Piac ucca 42., Pannonia-udvar. Telep. rádióját olcsón és szakszerűen hálózattal alakítjuk. 505

Fehér-fekete
szőrü spaniel hosszú fekete fülekkel elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. Honvéd ucca 9-a. 559

Az a barnakabátos,
fehérkendős nő, aki Arpádter Nagy Dániel üzlete előtti villamos sín mellett fél pár női cipőt elvitt, jutalom ellenében adja be Nagy Dániel üzletébe. 572

Cukorrépa
mázsája 1.20, tengerriszán kévéje 4 fillér a városi szilgáti gazdaságban. Cukorrépat 10 mázsán felül beszállítunk. Telefon 32-97. 1915

Elismerést
érdemlően megfestem öltönyét 6, hosszú női kabátját 5 pengőért. Libándi kelmefestő, Péterfia 4. 3732

Gallertisztítás
magas fényvel 7 fillértől Libándi kelmefestő, vegytisztító, Péterfia 4. 3738

Telepes
rádióját olcsón és szakszerűen hálózattal alakítja Tasnádi Kovács Sándor rádiólaboratóriuma, Piac ucca 42. Pannonia udvar. 575

Motorkerékpárok
és kerékpárok külföldi mintára gyárilag égetett zománcozása — teljes garanciával. Kovács Zoltán műszerész, Hajdusoboszló. 1920

ROBERT WILKINS: Éjjel, kettőtől háromig

REGENY Fordította Acs Pál (21)

Annak a napnak késő délutánján, amelynek hajnalán a véres dráma lejátszódott, ez a volt antikvárius, aki egyébként visszavonult, jómódu, meglehetősen bogaras ember hírében állt, megjelent a villában és az inastól egy könyvet kért — valaminő háborus tárgyú, talán diplomáciai vonatkozású mű volt, már nem emlékszem tisztán — amelyet ő adott volt kölcsön Hattonnak. Az inas megtalálta valahol a könyvet s minthogy abban valóban benne állott az antikvárius neve, vagy csak nevének kezdőbetűi, kiadta a kötetet.

Az antikvárius e látogatás alkalmát felhasználta arra, hogy a gyilkosság színhelyét alaposan szemügyre vegye. Hogy hogyan nem rájött, hogy a hálószozával kapcsolatos fürdőszoba mosdókagylójá-

nak lefolyó csövébe valami papirgalacsint szorult. Ezt onnan kipiszkálta s hazavitte. Az inasnak utólag kételyei támadtak, vajjon helyesen cselekedett-e, amikor kiadta a könyvet s a papirgombócot elengedte vinni. Szólt a sofförnek (propó: helyes, hogy szabadlábra helyezték, mert, noha bizalmatlan fickó, de az ügyben aligha részes) s a sofförrel együtt elhatározták, hogy jelentést tesznek a látogatásról. Azonnal fel is hívtak telefonon, én pedig tüstént behoztam Dibeliust. Kihallgattam, átvizsgáltam a csöből kikötött papirszelvéket, megvizsgáltam őket vegyileg is, s minthogy az egész dologban semmi gyanusat nem találtam s a kis kalandnak egyetlen mozzanatát sem éreztem indokolatlannak és érthetetlennek, az egész incidens meg nem történtnek tekintet-

tem s aktában sem örökíttettem meg.

Most, hogy az öreg ódonász neve újból fölbukkan a rendőri krónikában, kötelességemnek érzem, hogy erről az elfeledett momentumról is referáljak.

Kérem, adja át üdvözetemet Walther, Morrow és Campbell uraknak, önnek pedig szerencsét kívánok a Hatton-ügyben.

Smith.
Kedves Mr. Hopkins!
Talán meglepi, hogy írok Önnek, de súlyos okom van rá. Nagybátyám eltűnése ügyében történt valami különös dolog, amelyről beszélni szerettem volna mr. Dibeliussal. Minthogy e pillanatban, fájdalom, ő is ismeretlen helyen tartózkodik, úgy gondoltam, hogy talán Önrel beszélem meg a dolgot. Kérem tehát, ha nincs terhére, ma este keressen föl. Ha mr. Dibelius ez időpontig visszatért volna, természetesen őt is kérem. Melegen üdvözlé

Lilly Gray.
Kedves Smith!
Köszönöm Dibeliusra vonatkozó felvilágosításait. Persze, ha idejé-

ben kaptam volna ezeket, több hasznukat vehettem volna, de így se fognak kárba menni. Az eltűnt antikvárius valóban különös ember hírében áll s egyáltalán nem tartom lehetetlennek, hogy Dorotyl Bellről és Hattonról többet tud, mint amennyit Önnek és a naiv Johnnak előadott. Természetesen minden követ megmozgatunk, hogy nyomára akadjunk, de büntényről aligha beszélhetünk ez esetben. Ha Dibeliussnak, aki különben Hatton itt időző unokahagától, bizonyos Lilly Graytól engedélyt csakirt ki Hatton könyvtárának átvizsgálására s a könyvtárvizsgálat ürügye alatt Hopkins nevű unokafivérével együtt több estét töltött a villában, mondom, ha Dibeliussnak tényleg vaj van a fején, valószínű, hogy az egész eltűnési komédiát ő inszenálta s most jót nevet a markába valahol Skóciában vagy a csatornán tul.

(Folytatjuk.)
Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai kőrgőgépén. Debrecen, Piac ucca 49. sz.

Sír Népzetosa karácsonyviszont mennyi azok hok remélt száman az áll leford. tisztvi fizetés lami k sulyát. De: vábbi fizetők fűni eddigi az adó vábbi gazdasági eddigi, hetőség vesebb ezabba letremé kell é végül a tovább dal lesa uyan vétel is

Feljel 3 pengő ahol a diadal munka maza va értékü ben", az 28 pengő szállítási méltó N a költsé nézi egy lerongyo utját att kicsirázta végül ne aki orca Ezer jel embernek

A néps a mi hit akinek a tülünk már eg afele: h a nemzet lékezetber lyosodott közgyülés A nema